

PIETER DONCHE

De familie Masin in de kasselrij Veurne en leper en de heerlijkheden *de Quaynte, Coudenburg, Ten Torreele* en *Boezinge*

Inleiding¹

In deze bijdrage geven we de geschiedenis van de familie Masin die zich vanaf de tweede helft van de 15de eeuw laat opmerken door de verwerving (en de creatie) van leenhoven in de kasselrij Veurne en door hun loopbanen in de bestuurlijke instellingen van de stad en vervolgens de kasselrij Veurne. Latere generaties richtten zich op bestuursfuncties in het Westkwartier van het Brugse Vrije en op militaire loopbanen te Gent. Een tak kwam in het bezit van de dorpsheerlijkheid Boezinge. De familie stierf uit eind van de 17de eeuw.

Door overerving in andere families bleef het familiearchief Masin bewaard als een deel (6 van 187 dozen) van het uitgebreide archief van de familie de Lannoy, graven van la Motterie, die zelf in 1822 uitstierven. Hun archief werd geschonken aan het Brusselse Stadsarchief maar is ongeinventariseerd (op een summier overzicht van de dozen na). Deze bijdrage maakte dankbaar gebruik van dit familiearchief dat erg interessante aanvullingen bezorgde op de gegevens gehaald uit de archieven van de stad en de kasselrij Veurne, het leenhof van de Burg van Veurne en diverse andere archiefbronnen.

Aanleiding voor deze bijdrage over de genealogie en de leenhoven die deze familie bezat in de Westhoek was de identificatie van Jan Idesbald Masin (1631-1694) als de samensteller van een tot nu anonieme verzameling genealogieën en genealogische fragmenten (zie de *Mededelingen* in dit nr).

Familienaam en herkomst

F. DEBRABANDERE² verklaart de namen *Mazin, Masin, Masyn, Masijn, Mazyn, Mazijn* – wat ook de varianten zijn die we in deze familie aantreffen – als een patroniem, meer bepaald een vlevorm op *-in* van de voornaam Thomas.

¹ Gebruikte afkortingen: AGSB: Archief Groot Seminarie te Brugge; ARA: Algemeen Rijksarchief Brussel; FLM: Fonds de Lannoy de la Motterie (SA Brussel); FM: Fonds Merghelynck (KBR, afd. Hs.); Hs: handschrift; KBR: Koninklijke Bibliotheek Brussel; KV: Kasselrij Veurne; OA: Oud Archief; PR: parochieregisters; RAB: Rijksarchief te Brugge; RAG: Rijksarchief te Gent; RK: Rekenkamers; SA Brussel: Stadsarchief Brussel; SAG: Stadsarchief Gent; SAV: Stadsarchief Veurne; SBB: Stadsbibliotheek Brugge; UG: Universiteit Gent; WP: wettelijke passering. Met dank aan Jan Van Acker voor een reeks losse vermeldingen van Masins uit Veurnse archiefbronnen.

² F. DEBRABANDERE, *Verklarend woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk*, 2 vols., Brussel, Gemeentekrediet, 1993.

Oude vermeldingen

In tegenstelling tot wat men zou verwachten voor een familienaam afgeleid van een voornaam lijkt de naam toch niet zeer verspreid. De hier behandelde familie is vooral te situeren in de kasselrij Veurne en de aangrenzende kasselrij St.-Winoksbergen. Maar al eind van de 17de eeuw lijkt de familienaam nog maar nauwelijks meer aanwezig in die kasselrijen: in de volkstelling van 1697 vinden we slechts één naamgenote *Philippine Massin*, een meid te Houtem. En in de kasselrij St.-Winoksbergen vinden we in de volkstelling van 1697 zelfs geen enkele naamgenoot meer.³

Vroege voorkomens (tot 1520) in deze kasselrijen zijn:

- Een **Johannes Masin** was priester en keizerlijk notaris op 14 augustus 1355. Allicht dezelfde notaris Johannes Masin trad met notaris Johannes fs Georgius de Walbin in 1355-56 op inzake Sint-Sixtus.⁴
- In de tweede helft van de jaren 1300 was er een monnik **Thomas Masin** onder het abbatiaat van Lambertus, abt van de Duinenabdij te Koksijde in de periode 1354-1390.⁵
- Op 2 mei 1369 verkocht een Vedast de Ram een rente van 20 schellingen jaarlijks aan Maroye, de weduwe van **Clais Masin**.⁶
- In 1389 zijn een **Jan** en een **Andries Masin** poorters van St.-Winoksbergen.⁷

- In 1411-12 wordt in de rekening van de Noordwatering van Veurne een **Jan Masin fs Symoens** vermeld als een der landmeters.⁸
- In 1412-1413 wordt een **Roelkin Masin** vermeld als landmeter.⁹ (zie ook onder de sectie 'Wapenschild').
- In 1414 kocht een **Jan Mazin**, poorter van St.-Winoksbergen van een Jacquemart Cailliu, drie gemeten leengrond in Ghyvelde. Waarschijnlijk is het ook deze Jan Mazin die in 1429 (dezelfde?) drie gemeten leengrond in Ghyvelde verkocht aan een Paul Weysin.¹⁰
- In 1417 vinden in een rekening (11 januari tot 10 mei) van de baljuw van de stad en kasselrij Veurne een **Jan Masin** die een pleit gewonnen had tegen een Karel de Crane en waarvan de boete door de baljuw werd geïnd.¹¹

3 H. RONSE, *Volkstelling 1697 in de kasselrij Veurne*, Handzame, 1973; P. VANDEWALLE, *La population de la Châtellenie de Bergues Saint-Winnoc en 1697*, Oostende, 1995.

4 *Cronica et cartularium monasterii de Dunis*, Brugge, Brugge, 1864, p. 747: ego, Johannes Masin, sacerdos, Morinensis dyocesis, sacra imperiali notarius auctoritate publicus; RAB, Aanwinsten, nr. 1396 (een cartularium van de Duinenabdij), f° 80v e.v.

5 *Cronica et cartularium monasterii de Dunis*, Brugge, 1874, p. 62.

6 RAB, Oorkonden St.-Niklaasabdij Veurne, 10.

7 TH. VERGRIETE, 'Poorters-cuerbroeders van St.-Winoksbergen ten jare 1389', in: *Vlaamse Stam*, 1966, p. 88.

8 Gepubliceerd door A. VIAENE in *Biekorf*, 1940-45 (archievenblad), p. 23.

9 SAV, OA, stadsrekeningen, nr. 2 (11.3.1412 (ns) - 9.3.1413 (ns)), f° 8.

10 FM 48, I (leenverheffingen van het leenhof Perron van St.-Winoksbergen).

11 ARA, RK, 14.010.

- In de eerste helft van de jaren 1400 was er een monnik *Eligius (Elooi) Masin* onder het abbatiaat van Petrus de Foro, abt van de Duinenabdij te Koksijde in de periode 1418-1442.¹²
- In een lijst uit 1437 van edelen en leenmannen van Vlaanderen vinden we in de kasselrij St.-Winoksbergen (thans N.-Fr.) een (verder ongeïdentificeerde) *M. Masin*.¹³
- Enige tijd voor 1435 was een *Gillis Masin* burgemeester geweest van de stad Veurne, maar omwille van een delict was hij verbannen en mocht hij geen schepenfunctie meer uitoefenen.¹⁴
- Op 12 maart 1441 (ns) was een *Koenraad Masin* kerkmeester van Lo.¹⁵

- Op 20 juli 1459 was een Jan Stallaert voogd van *Jaspar Masins* kinderen, verweesd onder Veurne-Ambacht.¹⁶
- In de haardentelling 1469 in de kasselrij St.-Winoksbergen vinden we te Wormhout een *Jan Masin fs Piet* en een *R^a* (*relict*a = weduwe) *Willem Masins* en te Bierne een *Jan Masins*.¹⁷
- In de haardentelling 1469 van West-Ieperambacht vinden we te Dikkebus de *weduwe Jan Masins* en de *weduwe Gillis Masins*, te Voormezele *Willem Masin* en *Willem Masin de jonghe* en te Vlameringe *Lau* en *Jan Masin*.¹⁸
- in 1472 vinden we een weduwe van *Nicasis Masin* die twee levenslange leenrentes bezit.¹⁹
- In 1472 houdt een *Frans Masin* in Elverdinge een achterleen van 8 gemeten land van een Lauwers van den Kerchove.²⁰
- In de jaarrekening 1473-74 van de stad Veurne vinden we een *Boudin Masin* die plaatsvervangend baljuw van Veurne was.²¹

12 Cronica ... Dunis, a.w., p. 73.

13 P. DONCHE, *Edelen en leenmannen van Vlaanderen, 1437*, Berchem, 2010, p. 351 (nr. 1420/474).

14 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté de Flandre. Quartier de Furnes. Coutumes de la ville et châteltenie de Furnes. I: Introduction, II: Coutumes homologuée, III: Coutumes, sources et développements, IV: Etat des fiefs relevant de la cour féodale du Bourg de Furnes*, Brussel, 1897, 1896, 1897 en 1897, III, p. 210: *Insghelyx zekeren tyt was leden, dat Gillis Masins hem buerchmeester wesende vander voorseide stede [Veurne], ghebannen was om zijn delict, gheenregistreert ende vort van scepenen daer te wesene.*

15 L. VAN HOLLEBEKE, *Cartulaire de l'abbaye de Saint-Pierre de Loo de l'ordre de Saint-Augustin 1093-1794*, Brussel, 1870, pp. 115-116.

16 FM 31, dl. I (extracten uit de kasselrijrekeningen), p. 44, op basis van ARA, RK, 43.158.

17 Th. VERGRIETE, 'De haardentelling anno 1469 van de kasselrij St.-Winoksbergen', in: *Vlaamse Stam*, 1966, p. 372, 1967, p. 43.

18 P. DONCHE, 'De haardentelling van West-Ieperambacht 1469', in: *Vlaamse Stam*, 1988, pp. 524, 529 en 530.

19 ARA, RK, 1086 (leenregister Burg van Veurne, 1472) f° 20v en 21v.

20 ARA, RK, 1086 (leenregister Burg van Veurne, 1472) f° 24v.

21 ARA, RK, 34.604: 29.01.1473 (ns) – 29.01.1474 (ns), f° 22: (rubriek presentwijnen) *Boudin Masin als stedehouder van minen heere den bailliu van Veurne over zijne moyte van te hoorne zekere informatie en(de) thebbene daer ip zijn advis ten vervolghe van die vanden stede twee kennen wijns te VIII s den stoop comt XXXII s.*

- In de jaarrekening 1474-75 van de kasselrij Veurne vinden we een **Boudewijn Masin** die oud-krikhouder van Veurne-Ambacht genoemd wordt en van het kasselrijbestuur 12 pond kreeg naar aanleiding van de intrede van zijn dochter in een klooster.²² Ook oude lijsten van leden van dit kasselrijbestuur vermelden **Bouden Masen** rond 1473 als krikhouder.²³ Aliicht is het ook deze Boudewijn Masin die in een akte van 6 maart 1473 (ns) vermeld wordt als luitenant van de baljuw en advies had gegeven inzake de reductie van het aantal wethouders van de stad Veurne.²⁴ Mogelijk nog steeds dezelfde Boudewijn Masin was in 1479-80 plaatsvervanger van de souverein-baljuw te Nieuwpoort en in 1487-88 een afgevaardigde van Nieuwpoort.²⁵

- In 1474-1475 kocht een **Jan Masin**, priester, het poorterschap van de stad Veurne voor twee van zijn bastaardkinderen Maaiken en Hannekin die hij had bij Joanna Hond.²⁶ Mogelijk is dit dezelfde **heer Jan Masin** die in 1496-98 bij een ophaling bij de parochianen van de Veurnse St.-Denijskerk voor bouwkerken voor 19, 20 en 14 sch. in hout gaf en 16 sch. voor 200 tegels.²⁷

- In 1477-78 werd een **Pieter Masin** nieuwe poorter van de stad Veurne maar hij werd (met nog vier andere van de 16 nieuwe poorters dat jaar) vrijgesteld van betaling van poortersgeld omdat hij voor de stad had deelgenomen aan een militaire expeditie.²⁸

- Op 16 februari 1494 wordt in een sententie van de Raad van Vlaanderen een **Floreins Masin** vermeld onder de schepenen van de stad Lo.

- Op 27 oktober 1499 werd een **Boudewijn Masin** aangesteld tot krikhouder van Veurne-Ambacht.²⁹

22 FM 31, dl. I, p. 51 (ARA, RK, 43.173): *Boudin Masin onlanx crichoudere van Veurnambacht ter cleedene ende beghevene van zynder dochtre XIJ Lb.*

23 P. DONCHE, *Schepenen-keurheren van Veurne-Ambacht. Naamlijsten van 1240 tot aan de unie met de schepenbank van de stad in 1586, aangevuld met de namen van baljuws en krikhouders*, Berchem, 2006, p. 241 (uit oude lijsten RAB, KV, registers, 7bis en SAV, OA, 322).

24 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes... Furnes*, III, p. 291 en (ed. E. RONSE) P. HEINDERYCX, *Jaerboeken van Veurne en Veurnambacht*, 4 vols., Veurne, 1853-1854, II, p. 345.

25 FM 31, dl. I, p. 65 en 71 (ARA, RK, 43.178 en 43.185).

26 ARA, RK, 34.605: 29.01.1474 (ns) – 29.01.1475 (ns), f° 1: (rubriek *ontfanc van nieuwen poorters*): *van Mayken en(de) Hannekin de kinderen van Jhane fa Heynrycx Hond's bastaerden van de heere Jan Masin p(res)b(it)re bi cope elc IIJ L comt VJ Lb.*

27 Veurne, Decanaal Archief, nrs. 268, 269, 270.

28 ARA, RK, 34.608, 29.01.1477 (ns) – 29.01.1478 (ns), f° 1: *Dese p(er)sonen zijn ooc poort(er)s bedeghen van desen jare ende o(m)me dat zij vander stede weghe uutghesend ghezijn hebben te Spiere ten Dijke en(de) in andre div(er)sche plecken omme 't besud vand(en) lande metgaders den volcke van oorloghen van andren steden en(de) casselrien vand(en) lande van Vlaend(re)n, zo hebben zij elc haerled(en) poortscip uut gratien zond(er) 't rechte ghecostume(erd)t daer of te betalene, daer om hier in ontfanghe: niet.* Van de dood van hertog Karel de Stoute (Nancy, 5 jan. 1477) wilden de Fransen profiteren om Vlaanderen binnen te vallen. Een leger Vlamingen werd ingezet om de Fransen aan de grens van Artesië en Vlaanderen tegen te houden aan de *Nieuwen Dijk* (thans: Canal de Neuffossé). Zie hierover ook: P. DONCHE, 'Dubbele aanstelling van een schepen-keurheer van Veurne-Ambacht op 20 april 1477', in: *Biekorf*, 2007, pp. 143-151, i.h.b., pp. 145-146.

29 ARA, Oorkonden van Vlaanderen, 1ste reeks, 2628.

- In 1502-1503 was een **Monfrand Masin** ontvanger van de Generaliteit van de Acht Parochies van Veurne-Ambacht³⁰
- Op 28 april 1512 werd een **Jan Masin**, parmentier en op 10 maart 1516 een **Pieter Masin** poorter van de stad St.-Winoksbergen.³¹
- In 1513-1514 verkocht een **Pieter Masin** aan Pieter van den Podeme een achterleen van vier gemeten, gehouden van het leenhof 'Perron van St.-Winoksbergen'.³²

Een andere familie Masin in Brugge

In de 17de en 18de eeuw treft men in de Brugse doop-, trouw- en begraafregisters talrijke naamgenoten *Masijn* aan. Maar zij mogen niet verward worden met afstammelingen van de leden uit de Veurnse familie Masin die naar Brugge waren uitgeweken. Jan Idesbald Masin, een telg uit de Veurnse familie schrijft in zijn verzameling genealogieën³³ bij een klein genealogisch fragment dat deze Brugse Masijns betreft, dat zij afkomstig waren van een familie Masijn uit Sluis: *Die Masijn hebben eenighe bastaerden ghehadt waer van dat al dese borghers afcommen etc.. tot Brugge*. De Masins uit Sluis hadden ook een geheel ander familiewapen: *in lazuur 3 spoorradertjes van goud gebroken met (een hartschild) in zilver een kruis en 4 meerltjes van sabel*. Tot die Sluise Masins behoorde o.a. Josine Masin (+ aug. 1495, begraven te Sluis O.L.Vrouw, dochter van Jan (zoon van Gillis) en Margareta van der Moere), echtgenote van Guy [II] de Baenst (+ 24 oktober 1500, begraven Sluis O.L.Vrouw), heer van Melissant en van der Gapinge, landbaljuw van Sluis, raad en rentmeester van Zeeland, raadsheer bij de Raad van Vlaanderen en in de Grote Raad.³⁴

Christiaen Masin, plaatsvervangend baljuw van Monnikereede en Hoeke (namens Tassart Wijts) van 31 oktober 1476 tot 1 april 1478³⁵ behoort mogelijk ook tot deze andere Masins. En zo ook een *Jan Mazin*, gehuwd met Lisbette, weduwe van Govaert Tap (of Tac?) uit Gistel die op 31 juli 1477 poorter van Nieuwpoort werd en een Andries Mazin, gehuwd met Maykin Tac, dochter van Govaert, die, ook komend van Gistel op 26 februari 1498 poorter van Nieuwpoort werd.³⁶

30 FM 31, dl. III uit ARA, RK, 43.195 (rekening KV 01.02.1502 (ns) – 15.02.1503 (ns)), f° 2v.

31 J. CAILLIAU, 'Poorters van St.-Winoksbergen', in: *Vlaamse Stam*, 1998, pp. 497 en 500.

32 W. VAN HILLE, *La Cour féodale du Perron de Bergues*, Gent, 1973, p. 445.

33 RAB, Fonds de Thibault de Boesinghe, 424A/C; 447, achterzijde.

34 Zie over hen: P. DONCHE, *Geschiedenis en genealogie van de familie de Baenst, vorstelijke en stedelijke ambtenaren van Vlaanderen 1305-1676*, Berchem-Antwerpen, 2014, pp. 281-293.

35 J. VAN ROMPAEY, *Het grafelijk baljuwsambt in Vlaanderen tijdens de Bourgondische periode*, Brussel, 1967, p. 646.

36 J. CAILLIAU, J. STEKELORUM, J. VAN ACKER, *Poortersboek van Nieuwpoort*, Koksijde, 2011.

Wapenschild

Het wapen van de Veurnse familie Masin is: *in hermelijn, een ramskop van sabel, gehoornd van goud*. Dit vinden we terug in alle oude genealogieën en in oude geschreven documenten.

We vinden het ook afgebeeld in kleur in het *Wittenboek*, dit is het register waarin o.a., de ledenlijsten van de sinds 1586 verenigde schepenbanken van de stad en kasselrij Veurne werden opgetekend en waarbij voor de landhouder van de wet en die van commune ook de ingekleurde familiewapens zijn afgebeeld: bij het jaar 1605 vinden we Elooi Masin, heer van Coudenburch, landhouder van de wet.³⁷ Het wapen staat ook afgebeeld op de *Wapenkaart van Vlaanderen* van 1628, tweede onderste rij, vanaf het midden derde van rechts.³⁸

Een ander familiewapen evenwel vonden we op een zegel aan een denombrement van 2 april 1421 (na Pasen)³⁹ ingediend door een Roeland Masin voor een leengoed van twee gemeten in Steenkerke bij Veurne dat hij had gekocht van Jan Aket. Zijn zegel toont *een wassenaar met in het schildhoofd twee sterren*. Dit zegel troffen we daarna nooit meer aan. Gaat het hier om een andere familie Masin of heeft de familie op een bepaald ogenblik hun zegel veranderd? Mogelijk gaat het om dezelfde Roeland Masin die in 1423 als gezworen landmeter te Veurne vermeld wordt.⁴⁰

37 SAV, OA, 339: schepenbanken f° 307-452.

38 *Représentation des estats du noble pays et comté de Flandres dédié aux Ser(énissi)mes Archiducx d’Austrie princes souverains d’icelluy pays*, gegraveerd door J. Lemmens, 5de druk, ca. 1628, uitgegeven (facsimile) door Familievereniging Van Waesberghe, Ertvelde, 1989. De wapenkaart bevat 613 wapenschilden, afgebeeld in zwart-wit en zonder aanduiding van de kleuren. De kleuren die toegevoegd werden in deze facsimile uitgave zijn door voorafgaandelijk bronnenonderzoek opgespoord door X. de Ghellinck Vaernewyck en E. Warlop.

39 ARA, RK, Denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, 921: *Ic Roeland Mazyn houde in lene van minen gheduchten hee(re) den hertoghe van Bourgoengen, grave van Vlaendre van zine buerch van Veurne een leengoed groot twee ymeten lands liggende in de prochie van Sinte Niclaeus Boosterpoort ende in de prochie van Steenkerke in een stic van tien linen op tzuudhende van den sticke, benoorden an den Buerchwech, bewesten an R. Aensaems (?) kyndren land, en(de) boosten an Jan Palijns land, staende dit voors(eide) leengoed te trauwen, te waarheden ende ter meester vrome ter doot of alst verandert. In kennessen van waerheden zo hebbic minen zeghele hier an ghehanghen den anderen daghe van april int jaer ons he(r)en dusentich vierhondert ende enentwintich naer Paeschen*. De aankoop dateert echter al van enkele jaren eerder: de betaling van het leenverheffingsrecht ervoor staat al in de baljuwrekening van het rekenjaar 1417-18: ARA, RK, 17,583 (*renenghe 1417 – renenghe 1418*) : Steenkerke: *De Roeland Masin qui achata a Jehan Aket un fief tenu de mons(eigneu)r de son bourg de Furnes conteni(ant) deux mesures de t(er)re gisans en la dic(te) p(a)roiche. Receu pour le prouffit d’un an a cause du relief III Lb XII s. par. De renenghe is de donderdag, vrijdag of zaterdag na de octaaf van St.Paulus (7 dagen na 29 juni), dus tussen 7 en 16 juli.*

40 A. VIAENE, ‘De landmeter in Vlaanderen 1281-1800’, in: *Biekorf*, 67 (1966), nr. 1-2, pp. 1-19, i.h.b. pp. 8 en 13.

Genealogie

Handschriftelijke genealogieën

Over de familie Masin bestaan een aantal oude genealogieën in handschrift en in drukvorm:

- Een eerste genealogie is allicht opgesteld door LAURENT LE BLOND (159x – 1654), genealoog te Valenciennes, zoals een verwijzing in de eerste generatie bij DE VISCH en KERCHOF (zie over dezen hieronder) laat vermoeden: ... *comme il appert par les memoires de feu Laurent le Blond, iadis fort curieux en la science heroicque*. Een kwartierstaat van acht kwartieren van een Philippine Therese Masin, door LE BLOND opgesteld in 1646 is nog bewaard.⁴¹

- Een perkament uit 1651 met twee stamreeksen van het echtpaar Adriaan van Schenghen en Isabella Maria Masin vermeldt voor beiden negen rechtstreekse voorouderparen en geeft voor alle geciteerde personen ook een ingekleurde tekening van het familiewapen.⁴²

- AGSB, hs. 137bis/22, CAROLUS DE VISCH (1596-1666), *Notitiae Genealogicae*, f° 223-225, neergeschreven ca 1660-61. Deze genealogie kreeg DE VISCH van Jan Idesbald de Masin (1631-1694): hij vermeldt er immers bij: [ex] *monumenta nobilis viri Jo(ann)is Idesbaldi Masin dns de la Tourrelle*). Het is allicht de genealogie opgesteld door LE BLOND.

- KBR, Hs, Fonds Goethals, nr. 737, MARIUS VOET (1613-1685), Verzameling genealogieën, f° 259. Deze genealogie lijkt gebaseerd op deze van DE VISCH maar met weglating van veel details in de eerste generaties.

- SBB, Hs., Verzameling genealogieën en genealogische fragmenten van JACOBUS ANTONIUS KERCHOF (1625-1685). Deze lijkt woordelijk zeer goed op de genealogie bij DE VISCH maar de inleiding met een mythische afstammingsgeschiedenis vanuit Bresse en Piemonte werd weggelaten. Toch vermeldt hij al in de tweede generatie details die niet bij DE VISCH voorkomen, zodat zijn genealogie allicht niet rechtstreeks c.q. niet uitsluitend van DE VISCH is afgeschreven.

- Bibl. de Limburg Stirum, Brussel, Verzameling genealogieën van JOANNES LUDOVICUS DE JOIGNY DE PAMELE (ca 1655-1697), vol. II, f° 22v-23. Mogelijk

⁴¹ SA Brussel, FLM, doos 1 (zie een afbeelding zie verder).

⁴² SA Brussel, FLM, doos 1: *Adrien van Scheynghe, escuier, seigneur de Zinghelbaenst est a present coniointe par mariage a dame Isabelle Marie de Masin, ditte de Coudembourg, fille aynée ayante deux fils et une fille cet an 1651.*

gebaseerd op VOET en/of KERCHOF maar met weglating van blazoeringen en commentaren.

- RAB, Aanwinsten, nr. 917, losbladige genealogie Masin, hs., een kopie gemaakt ca 1804 *tiré du livre appartenant a mr de Crombrughe*, uit een (verloren gegaan ?) 18de-eeuws handschriftelijk verzamelwerk. De structuur is dezelfde als in de vorige genealogieën maar er worden minder biografische details gegeven en hier en daar is ook een persoon niet vermeld.

Gedrukte genealogieën

- F. VANDE PUTTE, *Histoire de Boesinghe et de sa seigneurie*, Boezinge, 1846, pp. 77-82 : *Généalogie de la famille de Masin*. Deze is zo goed als zeker getrokken uit het handschrift van DE VISCH. VANDE PUTTE laat er wel zaken uit weg zoals de mythische afstammingsgeschiedenis, de verwijzing naar Laurent le Blond, de blazoeringen van wapens en de namen van schoonmoeders. Andere verhalen kort hij in, zoals dit over de verandering van het familiewapen. Het Frans werd gemoderniseerd en hij verandert de volgorde van de kinderen zodat de zoon die de familienaam verder zet als laatste wordt vermeld. Bedenklijk is dat VANDE PUTTE uit de eerste generaties alle jaartallen weglaat die aanleiding geven tot moeilijk en onmogelijk te slikken beweringen. Vanaf de kinderen van de eerste Elooi gebeurt dit niet meer, maar is ook geen aanleiding meer toe: de data zijn vanaf dan steeds aanvaardbaar, sommige zelfs zeer accuraat én verifieerbaar correct, zoals de data van begin en einde van loopbaan als schepen van het Brugse Vrije van de tweede Elooi Masin, geboren 1509 (maar die VANDE PUTTE om onbekende reden toch wegliet ...). Vanaf hier wordt het ook zeer duidelijk dat de bron voor VANDE PUTTE, DE VISCH is : op redactionele verbeteringen na is alles gelijk aan het 17de-eeuwse origineel.

- J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. I, Brugge, 1857, pp. 354-359. Deze genealogie komt wellicht uit een andere bron dan DE VISCH en KERCHOF, want op de structuur na verschilt ze in vele details in meer of min. De mythische herkomst uit Bresse en Piemont werd overgenomen. Van Jan (Idesbald) Masin zijn slechts vier van de zes broers en zusters gekend en hij overlijdt er in 1659, 26 jaar oud⁴³ (in werkelijkheid in 1694).

- L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des pays et comté de Flandre. Quartier de Furnes. Coutumes de la ville et châtelainie de Furnes*, 4 dln., Brussel, 1896-1897, dl. IV, pp. 118-122.⁴⁴ Dit betreft enkel de heren van Coudenburg en is gekopieerd

43 Allicht verkeerd begrepen door J.-J. GAILLIARD: in de genealogie Masin bij VOET staat bij hem vermeld: *etat 26 a° 1659* en bij DE JOIGNY DE PAMELE: *agé de 26 ans 1659*.

44 Op pp. 170-171 vindt men nog een erfopvolging voor een leengoed van 5 gemeten te Booitshoeke: ... *Eloi de Masin / Son fils Georges, 5 avril 1613 / Son fils Jean Idesbald, 18 dec 1656 /*

uit het hs. KERCHOF, toen in bezit van GILLIODTS (en die hij hier noemt *toujours si exact dans ses crayons généalogiques*).

De betrouwbaarste bronnen zijn uiteraard originele documenten uit overheidsinstellingen zoals de stad Veurne, de kasselrij Veurne en het leenhof Burg van Veurne en het familiearchief op SA Brussel.

Gefantaseerde eerste generaties

De versies van DE VISCH, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE zijn heel gelijkaardig, vaak zelfs woord voor woord maar de inleiding zoals bij DE VISCH gegeven laat KERCHOF achterwege en DE JOIGNY laat nog meer commentaren achterwege. VOET vermeldt deze generaties zelfs helemaal niet en begint pas bij Cornelius Masin, allicht omdat hij die eerste generaties ongelooftwaardig vond.

De inleiding die we vinden bij DE VISCH is zo goed als zeker pure fantasie uit de mouw geschud door Laurent Le Blond: er wordt geponeerd dat de familie haar oorsprong zou hebben in een goed genaamd *Masin* in de landsstroken Bresse en Piemont.

(I.) – Jan MASIN, Frans edelman die deelnam aan de slag bij Bouvines van 1214. Hij huwde Joanna DE GRAILLY uit Normandië. DE VISCH en KERCHOF vermelden haar wapen: *in goud een kruis van sabel beladen met 5 schelpen van zilver*. DE VISCH en KERCHOF vermelden als hun bron hiervoor LE BLOND.

(II.) – Jan MASIN die huwde met Catharina (DE) COURS. DE VISCH en KERCHOF vermelden haar wapen: *in lazuur een schuinbalk van zilver bezaaid met hermelijnstaartjes*.

(III.) – Pieter MASIN die naar Vlaanderen kwam in het gevolg van de hertog van Bourgondië. Hij huwde Maria DE SURLET uit Luik, “1375” (en die de ouders zijn van V. – Cornelius, die gezegd wordt geboren te zijn in 1353). DE VISCH en KERCHOF verwijzen als bron opnieuw naar LE BLOND en geven haar als wapen: *in goud een schuinkruis van keel vergezeld van 4 maliën van lazuur*.

DE VISCH en KERCHOF vermelden hier ook het verhaal als zou de familie Masin het hermelijn in hun familiewapen gekregen hebben van de gravin van Montfort als dank voor bewezen diensten in het beleg van Auray in Bretagne van 1375. Dit is een fabel. De fabel wordt ook opgedist bij andere families uit het Veurnse die

Son fils Adrien, seigneur Dufresnoy 9 avril 1687, maar Adrien is géén zoon van Jean Idesbald, maar zijn broer, die als zijn plaatsvervanger optrad (zoals bekend bevat GILLIODTS' reconstructie van opeenvolgende bezitters van heerlijkheden en leengoederen in het Veurnse massaal veel fouten en onnauwkeurigheden).

hermelijn in hun wapenschild voeren.⁴⁵ KERCHOF vermeldt nog een broer van deze Pieter: Jacob die eveneens aan die veldslag zou deelgenomen hebben en ongehuwd overleed.

Alleen al de chronologie in LE BLONDS eerste drie generaties is ongeloofwaardig: als de Jan Masin (gen. I) deelnam aan de slag bij Bouvines in 1214 moet hij geboren zijn ten laatste ca 1196 (dan een 18-jarige strijder). En als zijn kleinzoon Pieter nog streed in het beleg van Auray van 1375 kan hij niet eerder dan ca 1325 geboren zijn (dan een 50-jarige strijder). Wat dus betekent dat de kleinzoon 130 of meer jaren later dan zijn grootvader zou geboren zijn. Het zou twee maal een geboorte van een kind op 65-jarige leeftijd van de vader vergen om dat waar te maken. Voor middeleeuwers uitermate onwaarschijnlijk.

We beginnen de genealogie waar VOET die laat aanvangen, nl. met Cornelius.

I. – CORNELIUS MASIN. Ook hier geven DE VISCH, VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE nog steeds een aantal ongeloofwaardige gegevens: zij noemen hem geboren in 1353 en burgemeester van de stad Veurne in 1377. Dat iemand al op de leeftijd van 24 jaar burgemeester van een stad zou zijn is onwaarschijnlijk. DE VISCH, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE vermelden er nog bij dat hij twee zonen had en dat hij bij hun geboorte al 72 jaar oud was. Ook dat laten we voor hun rekening want nog onwaarschijnlijker.

Zij noemen hem gehuwd met Maria VEYSE, dochter van Karel.⁴⁶

We vinden wel in archiefbronnen een Cornelis Masin die een klein leengoed van twee gemeten in Veurne-Bewesterpoort had verkocht aan een Jan van Scoren, zoon van Hendrik, welke er in 1443-44 het leenverheffingsrecht voor betaalde.⁴⁷ Een Eloy Masin, zoon van Cornelis wordt vermeld ca 1495 als krikhouder van Veurne-Ambacht (zie verder).

45 Zie over deze fabel: P. DONCHE, *De hermelijn, een heraldisch fabeldier?* en IDEM, *Nog meer Vlaamse strijders*, in: *Heraldicum Disputationes*, kwartaalblad voor heraldiek, Wijnegem, Homunculus, V (2000), nr. 3, pp. 55-73 en nr. 4, pp. 74-83.

46 Die KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE noemen Karel Veyse 'landhouder van de genoemde stad' [Veurne] in 1380. Maar landhouder is een bestuursfunctie verbonden met de kasselrij Veurne (aan het hoofd van de schepenbank stonden twee landhouders, een van *de wet* en een van *commune*) en niet van de stad Veurne (aan het hoofd van deze schepenbank stonden twee burgemeesters, een van schepenen en een van "courpse" (korps der raadslieden)).

47 ARA, RK, 17.609: Beoosterpoort: *Jehan van Scoren fs Henry qui achata ung fief tenu de mons(eigneu)r de son bourg de Furnes conten(ant) deux mesures de t(er)re gisans en lad(ict)e p(a) roisse alencont(re) Cornelis Masins leq(ue)l fief le receveur ne la point trouve au register mais il anna reçu pour le relief p(our) le proffyt d'un an VJ Lb. Nota in de marge: Rendu du Xe d(enier) p(our) le bailly. Item est fait R(ecep)te p(our) le q(om)pte du bailly finy en janv(ier) XLIII.*

Zij hadden volgens de hoger genoemde genealogen de volgende kinderen:

1. **ELOOI.** Zie verder onder II.
2. **Jan.** DE VISCH, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE vermelden bij hem een loopbaan als abt van St.-Winoksbergen. Na het overlijden van Dom Pieter Lotin op 16 november 1472 liet deze zijn ambt van administrator over aan Jan Masin.⁴⁸ Later werd Jan Masin de 42ste abt van de abdij van St.-Winoksbergen. Hij overleed op 22 maart 1489 (ns), zijn uitvaart greep plaats op 30 april.⁴⁹ Maar of hij ook een broer van Elooi is, is niet bewezen.

II. – ELOOI MASIN.

DE VISCH en KERCHOF noemen hem geboren op 25 juni 1425, VOET en DE JOIGNY DE PAMELE schrijven daarentegen 15 juni 1415. Zelfs 1425 lijkt ons nogal vroeg in de tijd voor iemand die een loopbaan als schepen van de stad Veurne had welke begon in 1469 (zie verder) en nog tot 1493 doorliep. De loopbaan zou dan pas begonnen zijn op 44-jarige leeftijd wat vrij laat lijkt (tenzij hij opgeklommen is vanuit andere bescheidener stedelijke functies).

DE VISCH, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE noemen hem ook heer van Coudenburg maar dit is zeker fout: Coudenburg komt pas in bezit van de familie Masin in of kort voor 1511, dit is na Elooï's overlijden, door aankoop door zijn zoon Victor (zie verder).

Allodiaal bezit

We vinden Elooi Masin terug in heel wat aankopen van allodiale gronden (d.w.z. niet-leengronden) in Bulskamp:⁵⁰

48 A. PRUVOST, *Chronique et cartulaire de l'abbaye de Bergues-Saint-Winnoc*, Brugge, 2 vols., 1875-78, p. 324.

49 A. PRUVOST, *Chronique ...*, a.w., pp. 351 en 406, verwijzend naar de kroniek van Pieter Lanczwert, inwoner van St.-Winoksbergen (hs bibl. Bollandisten, p. 14): *Obitus R.D. J. Masii 22 martii 1488*, in de marge: *Mijnheer den abt Jan Masin leed over deser weireldt den XXII in maerte a° LXXXVIII. Den XXIII was abt gekoren van Ste-Winnoc Adriaen Van Peene; ende den uytvaart van den abt Jan Masin was gedaen den lasten in april LXXXIX*. Ook SANDERUS, *Flandria Illustrata*, III, p. 304 vermeldt over hem *mortuus 21 martii 1488*. Volgens een kroniek van Adriaan de Budt (vermeld door A. PRUVOST, *Chronique ...*, a.w., p. 332, noot 1) was er ook een monnik in de Duinenabdij, overleden in 1487 met de naam Eloy Masin, die *frater uterinus Dompnus Joannes, abbas S. Winoci Bengensis* was. Dit is in tegenspraak met het broer zijn van Elooi Masin, gehuwd met Catharina Aelbrecht en Jan Masin, abt van St.-Winoksbergen ...

50 FM 31, dl. III. Zie ook de moderne inventaris SAV, Charters, resp. nrs. 211, 214, 215-216, 225, 226, 232-234bis, 236 & 245, 238, 241-243.

- 1470 (ns), 24 januari: van Gillise, weduwe van Jan Haghebaerts en verwanten: 0,5 gemet.
- 1474, 7 december: van Clays Schuevel en zijn echtgenote Pierina: 7 gemeten 1 lijn 1 roede.
- 1476 (ns), 24 januari: van Marye, weduwe van Brix den Beert: een huis met 25 gemeten waarvan 20-1-33 belast zijn met een lijfrente van 18 pond par. jaarlijks.
- 1488, 20 april: van Adriaan Hooft en zijn echtgenote Isabella: 1 gemet 12 roeden.
- 1489 (ns), 23 februari: van Luucx Bru: 2 lijnen min 9 roeden.
- 1491, 31 augustus: van Clays Schuevele: 5 gemeten, waarvan 2 in Veurne-St.-Niklaas Beoosterpoort, 2 in Veurne-St.-Niklaas Bewesterpoort en 1 ten oosten van de *Reepersdijf*, belast met een erfelijke rente van 18 denieren parisis jaarlijks.
- 1493, 12 september: van Charels Thieulin: 5 gemeten 1 lijn en 14 roeden, belast met een erfelijke rente van 32 schellingen parisis jaarlijks. De aankoop kreeg, bijna anderhalf jaar later nog een staartje: Adriaan vander Burch, als kerkelijk voogd van zijn echtgenote eiste het bezit van dit stuk land op, op grond van het naastingsrecht (d.w.z. de aankoop door Elooi Masin moest ongedaan gemaakt worden te zijnen voordele omdat hij nader verwant was aan de verkoper dan Elooi Masin). Maar Adriaan vander Burch daagde niet op in de Vierschaar van de kasselrij Veurne op de afgesproken datum om zijn naasting te bepleiten. Daarom werd op 22 januari 1495 het bezit definitief aan Elooi Masin toegewezen en Adriaan vander Burch veroordeeld tot een boete van 3 pond. Victor Masin, zoon van Elooi was als gevolmachtigde van zijn vader wel aanwezig geweest in die zitting van de Vierschaar.⁵¹
- 1493, 13 november: van Adriaan Cant en zijn echtgenote Jacoba: 6 gemeten.
- 1494, 11 september: op 3 september tevoren had een Willem Wein aan een Gillis Alvisch een stuk land van 14 lijnen verkocht met recht van vrije doorgang over het land van Loys en Victor Masin. Voor de Vierschaar van de kasselrij Veurne kon Elooi Masin aantonen dat hij nader aan de verkoper verwant was dan de aankoper was en dat hij dus een recht van naasting kon doen gelden. De verkoop werd door de Vierschaar bijgevolg ongedaan gemaakt en aan Elooi Masin toegewezen die er de som van 79 pond en 4 schellingen voor betaalde. Op 15 september erkende Gillis Aelvisch zijn koopsom terug te hebben gekregen.

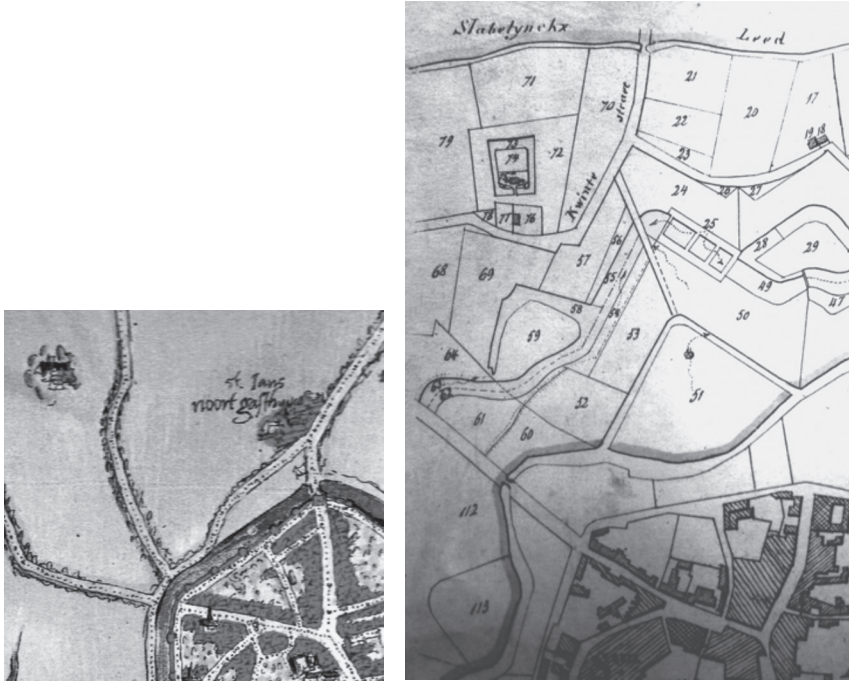
Feodaal bezit

In het rekenjaar 1459-60 betaalde hij het leenverheffingsrecht voor zijn aankoop van Antoon Hein(d)ryc in Veurne-St.-Walburga van een leengoed van 32 gemeten land⁵² met nog 32 gemeten in achterleen, zoals opgetekend in een leenregis-

51 Was Adriaan van der Burch misschien gehuwd met een dochter van Elooi Masin?

52 KBR, FM 52 (index door H. Hosdey op de leenverheffingsrekeningen Burg van Veurne) op basis van de kopie van de rekeningen (C 89) in Archives Départementales du Nord te Rijsel (in ARA, RK is er hiaat in de reeks leenverheffingsrekeningen van de Burg van Veurne voor de

ter van juli 1465.⁵³ We vinden het ook als dusdanig vermeld in een leenregister van 1457 waar het nog op naam staat van *Pieter Heynrycx*. Erboven werd daar later ook o.a. bijgeschreven: *ghenaempt de Quynste*.⁵⁴

Situering van de hofstede *de Quynste* op resp. de kaarten van Jacob van Deventer (ca 1559-1575) en Popp (ca 1845) (telkens in de linkerbovenhoek)

periode *rennenghe* 1458 tot de *rennenghe* 1465). Twee jaar eerder had Antoon Heindricx dit leengoed van zijn overleden vader Pieter geërfd.

53 ARA, RK, 1085c, f° 163v (f° XXXV^v): Sinte Wouburghen: *Loy Masin bij cope jeghen A(n)thonis Heinryc XXXIJ ghemeten lands en(de) XXXIJ ghemeten die men voort van hem houd in ma(n) scepen, te trauwen en(de) te waerheden en(de) teenen vullen cope ov(er)ghegheven onder den zegle van m(er)vrauwe van Scores* (zie ook de kopie van dit register in ARA, RK, 1085g, daar f° 353). Het denombrement hiervoor werd dus overgegeven onder het zegel van een (verder ongeïdentificeerde) *mevr. van Scores*. Wat haar rol hierin is, is onduidelijk, had Elooi Masin dan (nog) geen eigen zegel?

54 RAB, KV, registers, 1152ter f° 25v: (Sinte Wouburghen) *Pieter Heynrycx XXXIJ ghemete lands en(de) XXXIJ ghem(eten) die men voort van hem houd in manscepen te trauwen en(de) te waerheden en(de) teene vullen cope*. Erboven staan latere bezitters genoteerd: *modo Victor Masin fs Loys p(ar) mortem p(at)ris. M(odo) Adr(iaen) Masin p(ar) mort(e)m p(at)ris, verliest int jaer XXX[V] ghenaempt de Quynste*. Er is een nog iets oudere, geheel identieke inschrijving in een iets ouder leenregister: ARA, RK, 1085f, f° 270v en nog een in RAB, KV, Leenhof, nr 4 (ongefolierd, onder *Sinte Wouburghen*). De tekst vermeldt hier aan het eind nog: *Overghegheve(n) onder den zegel van mervrauwe haer moede(re) bij Veuren (?)*.

Later stond daar een hofstede gezien het in 1470 *een stede en 32 gemeten land* werd genoemd, zonder rechtsmacht noch (verdere) achterlenen en met als feodale militaire dienstverplichting: een strijder te voet.⁵⁵ We vinden het ook vermeld als het *hofter Quynte* in september 1472 in een leenregister opgemaakt met het oog op het innen van een belasting op leengoederen teneinde de oorlogen van Karel de Stoute te financieren.⁵⁶

Het werd geërfd door zijn zoon Victor (zie verder) en zijn kleinzoon Adriaan, waar het in de leenverheffingsrekening van 1536-37 expliciet *la Quynte* werd genoemd (zie verder).

De hoeve werd al afgebeeld op het stadsplan van Jacob van Deventer uit 1559-1575. Op de Popp kaart van Veurne (ca 1845) zien we de hoeve met rechthoekige omwalling nog steeds, ten zuiden van de gracht *Slabelynckx Leed*. Daarop is rechts ervan ook te zien dat de straat die er omheen kronkelt de naam *Kwinte straet* draagt. Die kronkeling was er vroeger evenwel niet. Toen liep de Kwintestraat pal van Noord naar Zuid tot aan de vestingsgracht omheen de stad. Dit is te zien op het stadsplan van Veurne afgebeeld in SANDERUS' *Flandria Illustrata* (1641-44)⁵⁷ waarop ook de straatnaam *Quynte straetje* vermeld wordt. Maar door de nieuwgebouwde militaire versterkingen uit de tijd van Vauban (1706) en toen Veurne (na de Vrede van Utrecht, 1713) een *barrière-stad* werd, werd het tracé noodgedwongen omgebogen naar de *Bogaerde Straete* (1641-44), thans de *Pan-nestraat*. De ligging van deze site is thans ten noorden van en dicht tegen de spoorlijn Veurne-Koksijde, op 300 m van het station van Koksijde. De rechthoekige omwalling is nog voor drie kwart bewaard. Een nieuw aangelegde woonstraat tussen de hoeve en het Slabelynckx Leed en evenwijdig met die waterloop kreeg de naam Kwintestraat, maar stemt dus niet overeen met de aloude *Quynte straat*. Het deel van de historische Quyntestraat dat nog op zijn oorspronkelijk Noord-Zuid tracé ligt is thans een deel van de kronkelende huidige *Karpelstraat*.

55 P. DONCHE, 'Militaire leenverplichtingen voor leenhouders van het Prinselijk leenhof van de Burg van Veurne, 1470 en 1475', in: *Westhoek*, jg. 23 (2007), nr. 1-2, pp. 21-41, nr. 58.

56 ARA, RK, 1086 (*Papier des fiefz et arr(iere) fiefz de Furnes tauxe a finan(ce) et aut(re)m(en) t pour le fait de la gherre apporte par Jehan de Wale au mois de septemb(re) M CCCC LXXII*), de eigelijke beschrijving vermeldt geen naam, maar een achterleen ervan bij een andere leenhouder wel: f° 174: *Loy Masin tient ung fief de mond(it) s(eigneu)r le duc a cause de sond(it) bourg de Furnes, gisant en la paroische de Saint Woubuerghe(n) conten(ant) XXXII mes(ur)es de t(er)re ou e(n)vi(on) valiss(ant) par an en cense XX s p la mes(ur)e et est ch(ar)gie de ana.. et t..t de p.. par an. Som(m)e de la ruevene dudit fief XXXII L p.; f° 182 (regel 7): Een Regnault de Visch bezat diverse achterlenen waarop hij belast werd, waaronder: *Item tient e(n)core ung ault(re) fief de Eloy Masins de sa court de le Qui(n)te conten(ant) XXXII mesures de t(er)re ou env(iron) gis(an) t en lad(ite) paroische de Bewesterpoort ...* (Bewesterpoort en Sint Walburga zijn twee verschillende benamingen voor eenzelfde gebied).*

57 Zie ook F. DE POTTER, E. RONSE, P. BORRE, *Geschiedenis der stad en kastelnij van Veurne*, Gent, 1873, I, p. 127: *Kwintestraat* (*Quintestraat*) en het plattegrond *Plan der Stad en palen van Veurne sedert 1416 met de wijzigingen in 1686 ...*

Situering van de hofstede *de Quaynte* op Google Maps (2015) (walgracht linksboven) en van een *andere* hofstede *de Grote Quaynte* op de kaart van Ferraris (ca 1777) (boven midden)

Opmerking: Op de kaart van Ferraris (ca 1777) is, ver ten noorden van Veurne en van het Slabelynckx Leed een *c(en)se Groote Quaynte* aangegeven (en iets noordelijker daarvan zelfs nog een *c(en)se Cleyne Quaynte* (niet meer op de afbeelding hierbij)), maar dit is blijkbaar een *andere* hofstede want veel te ver naar het noorden: vergelijk met de Popp kaart en de situering t.o.v. de oude militaire bolwerken. Op de Ferraris kaart is ten zuiden van de Slabelynckx Leed en ten noorden van de van Noord naar Oost afbuigende straat een gebouw (zonder naam) aangeduid (een enkele rechthoek). Dit lijkt de plaats te zijn van de hier bedoelde *Quaynte* hofstede.

Op 12 februari 1480 (ns) kocht hij van Andre Ryeel twee lenen van elk 5 gemeten, gelegen in Veurne St.-Walburga, achterlenen van het leenhof Noordburch van Adriaan van Pollinchove. Deze lenen paalden aan *Victorke tvors(eid) Loys* [Masin] *kints leen* ... De originele perkamenten koopbrief met drie resten van zegels in zwarte lak bleef bewaard.⁵⁸

58 SA Brussel, FLM, doos 75, perkamenten *coopbrief*.

Beroepsactiviteiten

Hij lijkt handelaar geweest te zijn in bouwmaterialen: in 1483-84 leverde hij aan de stad Veurne 4.000 tegels en 2.250 nagels.⁵⁹ In de rekenjaren 1490-91 en 1492-93⁶⁰ leverde hij aan de stad ook brandhout en toortsen die verbruikt werden door de wetkamer (bij vergaderingen) en de vierschaar (tijdens de *dinghedagen*).

Hij pachtte van de stad, gespreid over een periode van 20 jaar ook regelmatig voor driemaandelijke periodes het recht op de inning van stedelijke *assysen* (accijnzen: verbruiksbelastingen) op bier, wijn en azijn.⁶¹ Soms moest de stad vaststellen dat voor een bepaald seizoen op de openbare verpachting bij opbod voor een bepaalde belasting niemand geïnteresseerd was, dan moest de burgemeester dit op zich nemen. Wat bv. gebeurde voor Elooi Masin in 1492-1493.⁶² Hij pachtte ook wel eens de inning van de *issuwe* belasting van stedelijke poorters die door huwelijk of overlijden hun poorterschap beëindigden.⁶³

Sinds het rekenjaar 1472-73 had hij bij de stad ook meer dan één erfelijke rente gekocht, waarvoor hem in de jaarlijkse rekeningen telkens intresten werden uitbetaald. Vanaf 1491-92 waren daar ook lijfrenten bij die op zijn naam en die van zijn zoon Victor stonden en ook nog een lijfrente uitsluitend op naam van zijn zoon Victor.⁶⁴ Deze waren gekocht van de kasselrijen Veurne, St.-Winoks-

59 SAV, OA, stadsrek. 31, f° 7v (*rubriek uutgheven van calcke, ghebacken steenen, teghelen ende andere diverssche materien ghecocht omme deser stede ...*) Loy Masin van vier duust teghelen te V Lb de duust ende XXV vannelen (?) met eene veerst (?) teghele over al betaelt XX Lb XIIIJ s. (rubriek uutgheven van yserwercke) ghelevert Loy Masin van XXIJ C en vichtich lattenaghelen te IJ s elc hondert pont XLV s.

60 ARA, RK, 34.620 (9.6.1490 – 24.3.1491), f° 15: 900 bundels en 34.622 (20.2.1492 (ns) – 28.3.1493 (ns)), f° 17v: 800 bundels.

61 ARA, RK, 34.601 (29.01.1470 (ns) – 29.01.1471 (ns)), f° 3: *van Loy Masin die de zelve wijnyassyse in pachte ghenomen heeft drie maenden* en f° 3v: *van Loy Masin die de zelve bierassyse in pachte ghenomen heeft drie maenden*. Stadsrek. 29.01.1472 (ns) – 29.1.1473 (ns): f° 1: *van Loy Masin pachter vanden assyse vanden ayzine LVJ Lb XV s*. Wijn: idem in 1471-72, 1473-74, 1474-75, 1487-88, 1492-93, 1493-94. Bier: idem in 1471-72, 1472-73, 1473-74, 1474-75, 1475-76, 1477-78, 1478-79, 1484-85, 1492-93, 1493-94. Azijn: idem in 1487-88, 1493-94.

62 SAV, OA, stadsrek. 34 (20.02.1492 (ns) – 1493), f° 3v: *Van Loy Masin als burgmeester vanden course vanden vorn. stede dit bij laste en(de) advise vanden wet nam over de zelve wijnyassyse die bleef staende bij lovene up LXXIJ Lb par. de maend zelve te gadernen, t'innene en(de) t'ontfanghene mids danof souffisante rekeninghe te doene voor de wet ten profyite vanden stede alsoot behoort, hier ontfaen van drie maenden wanof deerste maend incam den XJ-en in wedemaent XCIIJ lesteden IIIJ.C IIIJ Lb VJ s.;* f° 4: *de vorn. bierassyse die bleef staende bij lovene up IJ.C Lb par.* Zie ook f° 21v.

63 ARA, RK, 34.601 (29.01.1470 (ns) – 29.01.1471 (ns)), f° 1v: *Loy Masin pachter vander yssuwe vallende bi huwelicke of bi versterne C IIIJ.XX XIIJ Lb*. Idem in 1479-80.

64 ARA, RK, 34.621 (24.03.1491 (ns) – 20.02.1492 (ns)) f° 10v: *Loy Masin jaerlicx hebbende XXIIIJ Lb par lijfrente ten live van dheer Winnoc van Parijs pbre en(de) Victor Masin betaelt insghel(ijks) over de vorn(oemde) twee jaren XLVIIJ Lb; f° 11v: Victor Masin XXIIIJ Lb par siaers alleene tzinen live betaelt voor de vors(eide). twee jaeren XLVIIJ Lb*. Wie de priester Winnoc van Parijs is, is onduidelijk.

bergen en Broekburg en de steden Duinkerke, Nieuwpoort en Diksmuide. Hij had ook losrenten gekocht van de stad Veurne.

Loopbaan

Hij had een loopbaan in het bestuur van de stad Veurne, die in 1469 begon:

29 jan. 1469 (ns)	schepen (d.i. de eerste maal dat hij zetelde als schepen. ⁶⁵)
29 jan. 1470 (ns)	raad (d.i. de eerste maal dat hij zetelde als raadslid. ⁶⁶)
29 jan. 1471 (ns)	schepen ⁶⁷
29 jan. 1472 (ns)	schepen ⁶⁸
29 jan. 1474 (ns)	schepen ⁶⁹
29 jan. 1479 (ns)	schepen ⁷⁰
29 jan. 1482 (ns)	schepen ⁷¹
29 jan. 1483 (ns)	burgemeester van de <i>courpse</i> ⁷²
1486	burgemeester ⁷³
1487	schepen ⁷⁴
13 aug. 1489	burgemeester van schepenen ⁷⁵

65 ARA, RK, 34.600 f° 1: rubriek *Eerst ontfaen van nyeuwe scepen(en): van Loy Masin 12 Lb.*

66 ARA, RK, 34.601 f° 1: rubriek *Ontfaen van nieuwe raeden: van Loy Masin VJ Lb.* Ook op f° 4, rubriek *ontfanc van compositien van maeltijden* (afkoop van de verplichting om een duur festijn te geven) lezen we: *van Loy Masin nyeuwe raed XVIIIJ Lb.*

67 ARA, RK, 34.602 f° 17-18: vergoeding als schepen voor dienstreizen naar Lo, Hondschote en St.-Winoksbergen.

68 ARA, RK, 34.603 f° 18v: vergoeding als schepen voor dienstreizen.

69 ARA, RK, 34.605 f° 15: vergoeding als schepen voor dienstreizen.

70 SAV, OA, stadsrek. 29: 29.01.1479 – 29.01.1480, f° 15: *Loy Masin, schepen.*

71 SAV, OA, stadsrek. 31: 29.01.1483 – 29.01.1484, f° 12v: rubriek *uutgheven van rijdene: 2 mei 1482: Loy Masin scepen vanden jare verleden.*

72 SAV, OA, stadsrek. 31: 29.01.1483 – 29.01.1484, f° 1: *Loy Masin, burgemeester van de courpse; Ontvanc van nieuwen burgmeester ende scepenen: Van Loy Masin nieuwe burgmeester maer o(m) me dat hij t'anderen tijde raed gheweest heeft ende bij dien vanden nombre vanden raden der stede eens vuldaen heeft, zo alhier van hem in ontfanghe: niet; f° 3: ontfanc van composicien vander maeltijden van nieuwen burgmeesters ende scepenen die ghecostumeert zin ghestelt te zijne inden ontfanc ten profytte vanden stede: Van Loy Masin nieuwe burgmeester XLIIJ Lb.*

73 ARA, RK, 34.617: xx.xx.1487 (ns) – 01.05.1488, f° 5: *Loy Masin burgmeester vanden jaere verleden.* De rekening van het vorige jaar 1486-87 is evenwel niet bewaard in ARA noch in SAV, was die wel bewaard dan hadden we daar de aanvangsdatum van zijn mandaat en ook de naam van de burgemeester van *der courpse* kunnen lezen en uitsluitsel geven of Loy Masin toen burgemeester van *der courpse* dan wel van schepenen was geweest.

74 ARA, RK, 34.617: xx.xx.1487 (ns) – 01.05.1488, f° 23v: *Loy Masin, scepen gezonden te Loo en Eversam.*

75 ARA, RK, 34.619: 13.08.1489 – 09.06.1490, f° 23: *Uutgheven van rydene: den XXV-en in april Loy Masin burgmeester* (dus van schepenen want op f° 1 wordt Bruffaut Terninc vermeld als burgemeester van *der courpse*) *ghesend metten prelaten en(de) den anderen ghedeputeerden van Veurna(m)bacht ten scauwene vanden sluusen vand(en) zelve(n) lande van eene(n) daghe XL s.*

9 juni 1490	burgemeester van schepenen ⁷⁶
20 feb. 1492 (ns)	burgemeester van de <i>courpse</i> ⁷⁷
1493	eerste schepen op 8 ⁷⁸
14 feb. 1495 (ns)	schepen

Een Eloy Masin, zoon van Cornelis wordt vermeld ca 1495 als krikhouder van Veurne-Ambacht.⁷⁹

In de jaarrekening van de stad Veurne van 1471-72 lezen we dat de stad een deel van de kosten voor een nieuw tegeldak voor zijn keuken op zich nam (wellicht een subsidiemaatregel van de stad om het brandgevaar in te perken): *Loy Masin van IIIJ ½ roeden tegheldacx up de kuekene vanden huuse daer hij wonend es te XIJ s de roede comt LIIII s*. In de veronderstelling dat zijn 'keuken' een rechthoekig grondplan had en het dak een zadeldak was met helling van 60°, moet zijn keuken dan een vloeroppervlakte van ong. 33,75 m² gehad hebben (bv. 4,5 op 7,5 m).⁸⁰

Huwelijk en overlijden

Hij huwde met Catharina AELBRECHT (*in hermelijn 3 kruisboogpijlen van keel*), dochter van ridder Pieter en Anna Poyte (*in zilver een schuinbalk van keel beladen met 3 rozen van zilver, bezaaid met hermelijnstaartjes*), dochter van Jacob.

Hij overleed op 21 september 1495, een grafscript (zie hieronder) vermeldt 22 december 1495. VOET vermeldt daarentegen 12 december 1498. Maar hij overleed wel degelijk in 1495. Immers in de jaarrekening 14.02.1495 (ns) – 25.02.1496 (ns) van de stad Veurne lezen we bij de erfelijke renten die eerder op naam van Eloy stonden overal: *Victor Masin over Loy Masin zine vadere* Vanaf het volgend jaar staan deze alle en enkel nog op naam van Victor Masin.⁸¹ Zij overleed op 21 maart 1492 (ns).

76 ARA, RK, 34.621: 24.03.1491 (ns) – 20.02.1492 (ns), f° 6v: *Loy Masin burchmeester vanden jaren verleden*. In het vorig jaar 1490-91 staat een ander vermeld als burgemeester van der *courpse*, dus was Loy Masin bijgevolg burgemeester van schepenen.

77 SAV, OA, stadsrek. 31: 20.02.1492 – 1493, f° 1: *Loy Masin, burgmeester vanden cour(p)se vander stede van Veurne; courpse = korps* (der raadslieden).

78 SAV, OA, 90, lijst (1493-1647) van bestuursleden van de stad Veurne.

79 P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht ...*, 2006, a.w., p. 241. De bewering in de genealogie Masin (*Notitiae Genealogicae*, f° 223) en bij KERCHOF dat hij landhouder en burgemeester van Veurne-Ambacht was in 1485 en 1486 konden we niet bevestigd zien, allicht verwarren zij met het burgemeesterschap van de stad Veurne.

80 ARA, RK, 34.602: 29.01.1471 (ns) – 29.01.1472 (ns), f° 14. Een roede is 1/300ste van een gemet (een gemet is ong. 45% van een hectare) of 15 m²; 4,5 roeden maken dan 67,5 m² dakoppervlakte of geprojecteerd op het grondplan ($x \cosinus(60^\circ) = 0,5$) 33,75 m².

81 ARA, RK, 34.623, f° 7v.

Zij werden begraven te Veurne in de St.-Walburgakerk onder een steen met volgend grafchrift:⁸² *Sepulture van Eloy Masin fs Corn(elius) in zynen tijden burchgrave van Berghen, crichouder van Veurnamb(acht), burchm(eeste)r scepenen en(de) raedt van Veurne starf den XXIIen Xbre XIII.*^C *XCV ende van joncvr(ouw) Joha(n)ne ghetraude dochter van m(eeste)re Gheeraert Aelbrecht 's voors(eid)s Eloys ghesellenede, die overleet den XXI-en maerte XIII.*^C *XCI.* (De vermelding *burchgrave van Berghen* (St.-Winoksbergen) kunnen we niet plaatsen.)

Zij hadden volgende kinderen:⁸³

- 1 **VICTOR.** Zie verder onder III.

III. – VICTOR MASIN.

Allodiaal bezit

Hij bezat te Veurne meerdere onroerende eigendommen, zoals:⁸⁴

- een huis aan de westkant van de Grote Markt.
- een huis aan de westkant van de Noordstraat.
- de Noordmolen die hij verpachtte.
- een huis in de *Inghericken houcke* dat hij verpachtte.
- een huis in het schependom ten westen van de Loogracht.

Hij bezat ook een rente van 19 sch. op een huis aan de oostkant van de Zuidstraat en verpachtte ook 28 gemeten 50 roeden land in Zoutenaai.⁸⁵

82 FM 38, I, p. 7 (genoteerd op een los bladje met vermelding: *genealogie de Bryarde. Arch. Bⁿ de Crombrughe*).

83 DE VISCH, KERCHOF, VOET EN DE JOIGNY DE PAMELE geven hem een broer **Elooi Masin**, religieus en proost van de proosdij van Eversam (Stavele). Een Elooi Masin, proost van Eversam heeft wel bestaan maar deze lijkt van een generatie eerder. De gegevens over hem in *Monasticon Belge*, III, Luik, 1974, pp. 659, 669, 670 leveren een volgende biografie op: geboren te Reninge (volgens *Gallia Christiana*, V, 355) werd hij in 1419 proost van Eversam, in opvolging van Venant de Dammere, overleden op 24 mei 1419. Hij verschijnt in akten van de proosdij in 1421 en op 4 december 1424. Elooi Masin benoemde op 18 juli 1425 een pastoor Jan Knibbe voor de kerk van Oeren waarvan Eversam het patronaatschap had. Bij de vernieling van de abdij van Lo, bevestigde Elooi Masin de rechten van Lo in een vidimus van 3 augustus 1431 (L. VAN HOLLEBEKE, *Cartulaire de l'abbaye de Saint-Pierre de Loo*, a.w., p. XXIII). Op 15 november 1429 kocht hij als proost een huis te Ieper dat hij na verbouwingen inrichtte als refugiehuis. Hij wordt voor het laatst vermeld als proost op 18 augustus 1446 in een akte van St.-Omer. Hij overleed op 11 december 1451 na 32 jaar regering en werd begraven in de kerk van de abdij van Eversam. (zelfde biografische gegevens in (ed. C. CARTON & F. VAN DE PUTTE) G. DE MEESTERE (° 1594), *Chronicon monasterii Everhamensis conscriptum per Gerardum de Meestere, ejusdem monasterii canonicum, Winnoci-Bergensem, pro gloria Dei et utilitate confratum*. 1629, Brugge, 1852, pp. 12, 23-24, 65.)

84 SAV, OA, 1701 (WP Veurne 1500-1504) f° 8 en 57; f° 9, 20v, 29v, 38, 116 en 124v; f° 15 en 32; f° 60v; RAB, KV, registers, 1158 (WP 1524-1528), f° 89v-90.

85 RAB, KV, registers, 158 (WP 1524-1528), f° 42v en 54v.

We vinden hem ook terug in enkele aankopen van allodiale gronden (d.w.z. niet-leengronden) in Bulskamp:⁸⁶

- 1497, 8 september: van meester Antonius de Baenst (via zijn gevolmachtigde Joos fs Zeghelin van der Burch): 3 gemeten ten noorden van de *Pisselwech*.

- 1500 (ns), 24 januari: Victors vader, Elooi had op 11 september 1494 in Bulskamp een stuk land kunnen naasten op een eerdere koper Gillis Aelvisch (zie hoger). Niettegenstaande de Vierschaar in zijn voordeel had beslecht bleef blijkbaar Gillis Aelvisch moeilijk doen omtrent deze naasting. Om verdere procesvoering te vermijden gingen beiden akkoord om het oordeel van twee leenmannen van het leenhof Burg van Veurne te volgen. Deze konden beide partijen overtuigen om de betwiste grond te schenken aan de armendis van Bulskamp.

- 1506, 13 mei: van Elizabeth, weduwe van Jan Meuts en enkele anderen: de helft van 3 gemeten land (in een groter geheel van 23 gemeten, de andere helft behoorde toe aan een Bartholomeus de Zomere).

- 1506, 4 juli: van Passchasia, weduwe van Bartholomeus de Zomere: de andere helft van de hiervoor genoemde 3 gemeten.

Woonplaats

In de kasselrijrekening van 1517-1518 wordt hij, als landhouder van de wet, vernoemd als wonend te Oostvleteren.⁸⁷

Op 22 juni 1525 (dit is op latere leeftijd) wordt hij vernoemd als wonend te Veurne in een huis aan de noordkant van de Paardenmarkstraat. Dat huis bezat hij al op 7 september 1500, waar het nader omschreven wordt als *bewesten het Kuetewyxstraetkin*.⁸⁸

Feodaal bezit

Hij erfde van zijn vader een leengoed van 32 gemeten in Veurne St.-Walburga, waarvoor hij in 1495-96 het leenverheffingsrecht betaalde.⁸⁹ Dit betreft de hofstede de Quinte. Naar aanleiding van de opmaak van een groot leenregister van het prinselijk leenhof Burg van Veurne diende hij op 8 oktober 1514 een denombrement er voor in. Het werd overgeschreven in het register: *Victor Masin een leen groot weisende XXXIJ ghemeten lands en(de) es eene behuusde hofstede ghe-naemt de Quinte ...* Hier vernemen we iets meer over de ligging: het lag ten

86 FM 31, dl. III. Zie ook de moderne inventaris SAV, Charters, resp. nrs. 257, 262, 282, 283.

87 FM 31, dl. I, p. 105 en ARA, RK, 42.210 (29 apr 1517 – 24 apr 1518).

88 RAB, KV, registers, 558 (WP 1524-1528) f° 25v; SAV, OA, 1701 (WP 1500-1504), f° 58 (1500) en f° 120 (17 okt. 1504).

89 ARA, RK, 17.543: *De Victor Masin pour le relief d'un fief tenu de mesd(its) s(eigneu)rs de leurd(it) bourg de Furnes contenant XXXIJ mesures de terre gisans en lad(ite) paroiche succede aud(it) Victor p(ar) le trespas de Loy Masin son p(e)r(e). Receu po(u)r led(it) relief X lb.*

noorden van Veurne en ten westen van de *Scapenwech*. Er hing nog een achterleen van af dat ook nog eens 32 gemeten groot was en in St.-Denijs Bewesterpoort lag, buiten de zuidpoort van Veurne en dat gehouden werd door jonkvrouw Cornelia Veyse, weduwe van meester Jan de Beer en bewoond werd door een Jan vanden Kerchove.⁹⁰

Hij kocht van Rijkaart van der Burch nog een leengoed van 25 gemeten in Alveringem, waarvoor hij in 1496-97 het leenverheffingsrecht betaalde.⁹¹

De heerlijkheid Coudenburg

Victor Masin bezat dan wel al twee mooie leengoederen, hij wou voor hem en zijn nageslacht een nog meer prestigieus bezit nl. een heerlijkheid (leengoed met rechtsmacht). Van jonker Willem van Heuchin, heer van Fretin kocht hij in of kort voor 1511 een heerlijkheid van 41 gemeten groot in de parochies Eggewaartskapelle en Avekapelle, genaamd *Coudenburg* en waar 18 achterlenen van afhingen. Er hoorde ook een *heirnis* (natte weide) met een penningrente bij.

Hij erfde er meteen zijn oudste zoon Adriaan in aan, maar hij en zijn echtgenote behielden wel het vruchtgebruik ervan hun leven lang. Op 3 september 1511 diende zijn zoon Adriaan er een denombrement over in: ... *twelcke leen van XLJ ghemeten met zijnen toebehooren Victor Masin, mijn vadre onlancx leden ghecocht heift jehghens joncheer Willem van Huechin, heere van Fretin ende mij daerinne gheerft behoudende hem en(de) mijnder joncvr(ouw) moeder d(ae)r of tgheheelle blaet also wel vande jaerlijckschen pachte ende inco(m)men als als [sic] vanden vervallen vande leenen d(aer)of ghehouden huerlieder beeder leven lanc gheduerende langhest levende al behoudende.*⁹²

90 ARA, RK, 1087 (leenregister 1502-1534), f° 119v (onder St.-Walburga): *Victor Masin een leen groot weisende XXXIJ ghemeten lands en(de) es eene behuude hofstede ghenaeemt de Quinte danof t'beste huus ende den besten boom volghen den leene, liggghende al verre noort vander stede van Veurne, benoorden an t'zelve Victors landt ende an t'Cappitle van Sinte Wouburghen landt, boosten an t'zelve Victors leen, bezuuden an Adriaen Stevins ende t'zelve Victors leen, bewesten ande strate ghenae(m)t Scapenwech ende voorts dweers over de strate, boosten ande voors(eide) strate VJ ½ ghemeten begrepen inde voorn(oemde) XXXIJ ghemeten, bezuuden ende benoorden an svoers(eid) s Victors landt ende bewesten an XPiaen de Coots landt. Staende teenen vullen verlieve van X Lb p. Vanden welcken deis(es) leene mijn joncvr(ouwe) Cornelia Veyses weduwe van meester Jan de Beer houd een leen groot XXXIJ ghemeten lands metten besten veurst ende besten boom d(aer)up staende. Staende ende liggghende inde prochie van Sint Denys Bewesterpoort buten der zuutpoorte van Veurne, daer Jan vanden Kerchove woonende es. Staende ooc teenen vullen verlieve van X Lb p. Overghegheven ond(er) den zeghelle vand(en) voorn(oemden) Victor Masin, in date vand(en) VIIIJ-en van octob(re) XV.C veertiene.*

91 ARA, RK, 17.644: *De Victor Masin pour le relief d'un fief conten(ant) XXV mesures de terre ou e(n)viron gisans en lad(ite) paroiche tenu de mons(eigneur) de sond(it) bourg de Furnes p(ar) luy achatte alencontre Rijcquart vand(en) Burch. Recu po(u)r led(it) relief X Lb.*

92 SA Brussel, FLM, doos 74, groot perkament in acht gevouwen, waarvan ook een kopie op papier op twee losse bifolia (zie BIJLAGEN).

Vreemd is dat we in de baljuwrekeningen geen betaling van het leenverheffingsrecht van deze aankoop konden vinden.⁹³ We vonden wel in een oudere baljuwrekening (1471-72) de betaling van het leenverhef op het ogenblik dat de vorige eigenaar Willem van *Heuchy* (Heuchin) van zijn vader ridder Joris in Eggewaartskapelle een leengoed van 36 gemeten met een heirnisrente erfde,⁹⁴ wat dus Coudenburg moet betreffen (met een wat afwijkende grootte). De eerstvolgende vermelding in de leenverheffingsrekeningen is pas in 1550-51 toen Coudenburg geërfd werd door Adriaans zoon Victor Masin en Victor het verheffingsrecht betaalde. We vinden het leengoed ook niet vermeld onder Eggewaartskapelle (of Avekapelle) in het uitgebreide leenregister⁹⁵ opgemaakt in 1522 (waarin informatie van denombrementen van 1502, 1514 en 1515 werd verwerkt).

Coudenburg had een opperhof en een neerhof en een vrije erfachtige uitweg noordwaarts door de hofstede van jonkvrouw Maria Veyse tot aan de Burchweg. Het was dan bewoond door een Lodewijk Mattaert (allicht de pachter). Het was gelegen nabij de Krommegracht.

Over de heerlijkheid Coudenburg in Eggewaartskapelle schrijft de Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx (1633-1683)⁹⁶:

Daer is nog een ander leenhof op dese pro(chi)e gelegen niet verre noort van de k(er)ke genaemt den Koudenburgh daer van het principalste fonsier groot is 44 gem(eten) lants daer van gehouden syn 17 manschepen, welk leenhof ook gehouden is van den burgh van Veuren met welk leenhof gevougt is nog een ander leenhof ook gehouden van den burgh van Veurne groot 35 gem(eten) maekende t'samen met het fonsier van den voorn(oemd)e hof leen 79 gem(eten).

Daer staet op dit leenhof een fraey en(de) aengenaem kasteelken omryngelt met groote grachten en heeft van immemoriale tyden toebehoort aen het geslacht van de Mazyns daer sy dykwels op gewoont hebben, en het kasteelken gebauwt by Vyctor Mazyn den welken a° 1501 was lanthouder van Veurenamb(ach)t ende liet dit goet achter aen Adolf [lees: Adriaan] Mazyn synen soone, de welke a° 1519 ook was lanthouder van Veurenamb(ach)t ende a° 1548 bediende hy het hoogballiagie van dese stadt en casselrie by commissie van den keyser in de absentie van mher Charles Pottiers rudder heere van Vadan welken Adolf [lees: Adriaan] Mazyn stief

93 En er zijn ook geen hiaten in de reeks baljuwrekeningen voor de periode 1495-1511.

94 ARA, RK, 17.620: *Egghewaertscapple: De Guillame de Heuchy qui a releve ung fief tenu de mond(it) s(eigneu)r de son bourg de Furnes par le trespas de feu messire Georges de Heuchy contenant XXXV mesures de t(er)re avec une hernessente rente gisant en lad(ite) p(a)roiche. Recue po(u)r le relief X Lb p.*

95 ARA, RK, 1087.

96 P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne, beschrijving der prochien en leenhoven ...*, uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe, in Dokumenten nr. 3/V.-1, Nieuwpoort, oktober 1964, p. 26 (parochie Eggewaartskapelle).

ten jaere 1549 [1549 is oude jaerstijl, dus: 1550] en liet dit leengoet achter aen jo(nke)r Victor Mazyn den welken ook a° 1557 was lanthouder van Veurnenamb(ach)t en ten jaere 1560 [lees: 1562] hadde hy ook de bedienynge van de voorseyde balliagie by commissie van den hove in d'absentie van den voorn(oemden) heer van Vadan, den welken dit leengoet achter liet a° 1585 aen jo(nke)r Eloy Mazyn synen soone ook lanth(oude)re van Veurenambacht die dit goet achter liet ann° aen mher Victor Robert Mazyn rudder, die dit goet achter liet 1637 aen vrouwe Jolante [lees Florence] syn dochter, de welke was huysvrouwe van Jo(nke)r Adriaen van Schyn-gen heere van Zyngebaut. [lees: Zynghelbaenst]

HEINDERYCX vergist zich wel als hij schrijft dat Coudenburg al van *immemoriale tyden* aan de Masins toebehoorde. Het behoorde toe aan de Masins door koop pas in of kort voor 1511 en dat is t.o.v. het ogenblik dat HEINDERYCX schrijft slechts 150 tot maximum 170 jaar ... Helemaal verkeerd is ook L. GILLIODTS-VAN SEVEREN die in 1897 schrijft dat de Masins al sinds 1380 Coudenburg bezaten.⁹⁷ Zoals hoger aangegeven was dit in of kort voor 1511.

Victor Masin had dus op de heerlijkheid Coudenburg een klein kasteeltje gebouwd, een zogenaamd *huus van playsancie*. We vinden een mooie beschrijving ervan in het penningcohier van 1569 toen zijn gelijknamige kleinzoon Victor er woonde (zie verder).

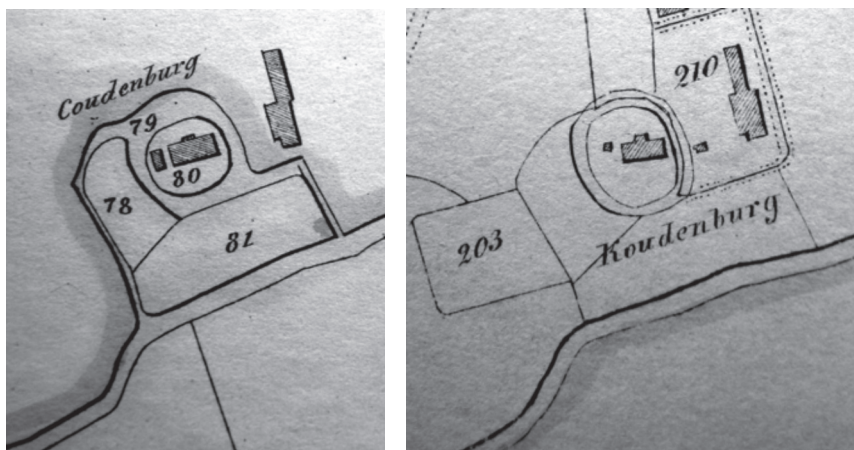
Coudenburg is thans een hoeve vlak achter de Oude Zeedijk (Reygaerdijkstraat, nr. 34, Eggewaartskapelle).⁹⁸

97 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Bourg de Furnes*, IV, p. 118: *La cour de Coudenburg ... Corneille Masin, 1380. Depuis cette date jusqu'à 1675, conséquemment pendant trois siècles, la cour de Coudenburg passa de père en fils, dans la famille Masin.*

98 *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen*, dl. 8n: Prov. W-VL., arr. Veurne, Gent, 1982, p. 575.

Coudenburg op de kaart van Ferraris (ca 1777)

Coudenburg op de kadastrale plannen Popp van Eggewaartskapelle en Avekapelle.
Het tweede plan trekt de grens verkeerdelijk door langsheen de Krommegracht in plaats van om Coudenburg heen te gaan.

De tegenwoordige hoeve 'Coudenburg' (Eggewaartskapelle)

Op de kaart van Ferraris is Coudenburg aangegeven met een nummer 56 (deze nummers verwijzen naar het dorp waartoe een wooneenheid behoort, bij de dorpskern staat het nummer in grote letter). 56 is Eggewaartskapelle. Maar Coudenburg ligt wel in een kleine uitstulping van de grens met buurdorp Avekapelle. De noordgrens van Eggewaartskapelle met Avekapelle volgt een stuk de Krommegracht, maar halfweg stulpt de grens naar het noorden uit omheen Coudenburg. Dit heeft kaartenmakers wel eens op een verkeerd been gezet. Zo claimen de Popp kaarten (ca 1845) van Eggewaartskapelle en Avekapelle beide Coudenburg op hun grondgebied maar voor Avekapelle is dat ten onrechte.⁹⁹ En nog in 1959 werd op dat punt ook een verkeerde grensafbakening getekend op een kaart voor het dorp Avekapelle.¹⁰⁰

Verheffing van de hofstede Ten Torre tot leengoed

Victor had twee zonen die hij beide een leengoed wou nalaten (de derde Joris werd priester). Hij had eerst de heerlijkheid Coudenburg gekocht om er meteen zijn oudste zoon Adriaan in aan te erven. Hij wou zijn tweede zoon Eloi ook een leengoed nalaten. Hij had een hofstede *Ten Torre* gekocht die geen leengoed was maar waarvoor hij een verzoek indiende om het statuut te veranderen in dat van een leengoed. Dit werd hem toegestaan bij akte van 6 april 1519 (ns), gegeven te Mechelen door de dan 19-jarige Karel, koning van Castilië (de latere keizer Karel). Zie verder bij zijn zoon Eloi.

⁹⁹ Op de website <http://www.geopunt.be/kaart> onder 'historische kaarten / Popp' is het correct weergegeven (de kaart van Avekapelle lijkt daar evenwel (te zien aan de letters van de dorpsnaam, straatnamen en de nummers van de percelen) een 20ste-eeuwse hertekening).

¹⁰⁰ L. DENDOOVEN, *Dit is West-Vlaanderen. Steden, gemeenten, bevolking*, Sint-Andries, 1949, 3 vols., vol.1, kaarten p. 94 en 395.

Loopbaan

Allicht in navolging van zijn vader startte hij een loopbaan in de schepenbank van de stad Veurne:

31.01.1485 (ns) – 19.08.1485 (ns) schepen (voor de eerste maal)¹⁰¹

Maar we vinden in de rekeningen van de stad Veurne van de volgende jaren geen sporen van hem in een stedelijk ambt. Hij lijkt zich inderdaad gericht te hebben op een loopbaan in andere bestuursorganen dan deze van de stad.

Op 13 juni 1493 werd hij in het bestuur van het prinselijk leenhof van de Burg van Veurne benoemd tot *tafelhouder* en hij maakte de vereiste borg voor dit ambt van 800 pond parisis over. De tafelhouder was in het leenhof na de baljuw en de krikhouder, de derde van vier koninklijke officieren. Dit ambt is lang geïnfeodeerd geweest. Bij de indiensttreding moest een eed afgelegd worden voor het schepencollege en een borg betaald worden. Een tafelhouder verzorgde de expedities van de mandementen en de verdagingen bij gedingen. Hij ontving de borgen bij bezwaren tegen inbeslagnemingen en *gageries* en verstuurde alle openbaar om te roepen berichten.¹⁰²

Vanaf 1497 vinden we hem in de schepenbank van de kasselrij Veurne met volgende loopbaan (S: schepen, LH: landhouder):¹⁰³

19 feb 1497 (ns)	S17/18
15 feb 1498 (ns)	S11/18
30 jan 1499 (ns)	S9/18
14 feb 1500 (ns)	S9/18
9 ma 1501 (ns)	LH van de wet
1 feb 1502 (ns)	LH van commune
15 feb 1503 (ns)	S1/18
1 maa 1504 (ns)	S1/18
3 feb 1505 (ns)	LH van commune
13 feb 1506 (ns)	S1/18
13 feb 1507 (ns)	S9/18
15 feb 1508 (ns)	S8/18
5 mei 1509 (ns)	S3/18

101 SAV, OA, stadsrek. F° 1: *ontfanc van nieuwen burchmeestere ende scepen(en): Van Victor Masin nieuwe scepen(e) XIJ Lb*, F° 2: *ontfanc van co(m)posicien vanden maelyden van nieuwen burgmeesters en(de) scepenen die ghecostumeert zijn ghestelt te zine inden ontfanc ten proffite vanden stede: Van Victor Masin nieuwe scepen(e) XVIIIJ Lb*.

102 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Bourg de Furnes*, I, p. 15.

103 P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-ambacht ...*, 2006, a.w., passim.

16 feb 1512 (ns)	LH van de wet
15 feb 1513 (ns)	LH van de wet
16 feb 1514 (ns)	S1/18
29 apr 1517	LH van de wet
24 apr 1518	LH van commune
14 mei 1519	S1/18

Huwelijk en overlijden

Hij huwde circa 1489-91 met Maria¹⁰⁴ VAN DER BURCH (*in hermelijn 3 roskammen van keel*), dochter van ridder Achilles, heer van de heerlijkheid van de Burg van St.-Rijkers en van Adriana¹⁰⁵ van Wulfsberghe (*in keel 10 schelpen van goud, geplaatst 4, 3, 2, 1*), dochter van ridder Lodewijk.

Als huwelijksgeschenk (*compromis de mariage*) kreeg zij van haar vader Achilles een leengoed zijnde een *stede* van 13 gemeten in Pollinkhove en 7 gemeten in Steenkerke met drie achterlenen, waarvoor haar echtgenoot het leenverheffingsrecht betaalde.¹⁰⁶ Op 8 oktober 1514 diende Maria van der Burch voor dit leengoed een denombrement in ten behoeve van de opmaak van een leenregister.¹⁰⁷

Zij schonken aan de St.-Walburgakerk van Veurne een doopvont en zij werden later in de buurt daarvan ook begraven, zoals opgetekend door Aernout van Buchel (Buchelius): *te Vuerne in de parochiekercke bij de vonte leyt begraven Victor Masin ende joncfrou Marie van der Borch, sijn gesellinne, in 't jaer ons Heeren MDXXIX, die dese vonte hebben gegeven, ende onder stont dit wapen [hierna tekende hij een ruitvormig wapen: gedeeld: in 1: in hermelijn een ramskop van sabel (Masin), in 2: gevierendeeld: in 1: van der Burch, in 2: in keel (10) schelpen van zilver (van Wulfsberghe), 3: hermelijn (van Bambeke – het vrijkwartier van keel ontbreekt dus), 4: in zilver een leeuw van sabel].*¹⁰⁸

104 RAB, bibliotheek E 68/6 (hs. De Hooghe), f° 40 vermeldt in de genealogische notities: Margareta. Zo ook DE JOIGNY DE PAMELE.

105 DE JOIGNY DE PAMELE schrijft Joanna.

106 ARA, RK, 17.637, f° 5 (leenverheffing): *De Victor Masin a cause de mademoiselle la fille de Achilles de le Bourg le quel a releve ung fief contenant XX mesures de terre gisans les XIIJ mesures en ladi(te) p(ar)oiche de Polinchove et les autres VIJ mesures en la p(ar)oiche de Steenkerke tenant tout en ung ho(m)maige de mesd(its) s(eigneu)rs a cause de leurd(it) Bourg, a luy donne en compromis de mariage par led(it) Achilles avec sondic(t) fille. Recue pour le relief X lb.* Voor een denombrement hiervan, opgemaakt op 8 oktober 1514, ten behoeve van de samenstelling van een nieuw leenregister van het leenhof Burg van Veurne, zie: ARA, RK, 1087, f° 201 (onder Pollinkhove: *Joncvr(ouw) Marie vander Buerch fa Achilles, twijf van Victor Masin, een leen ...*).

107 ARA, RK, 1087, f° 201.

108 Universiteitsbibliotheek Utrecht, hs. 1648: ARNOLDUS BUCHELIUS, *Inscriptiones monumentaque in templis et monasteriis Belgicis inventa*, p. 326. Hij specificeert niet om welke Veurnse parochiekerk (St.-Niklaas, St.-Walburga of St.-Denijs) het gaat, maar zijn tekst vervolgt met: *Daer was meede een schilderje met Joost van der Burch, knielende met sijn wapen, ende dit epitaphe ...* Dit schilderij

Beiden waren ook lid van de H. Kruisbroederschap van de Veurnse St.-Walburgakerk. Hij betaalde zijn lidgelden over de jaren 1518-19 t/m 1534-35 en zijn echtgenote over de jaren 1520-21 t/m 1527-28. In resp. 1534-35 en 1528-29 werd hun resp. doodschuld¹⁰⁹ betaald.¹¹⁰

Hij overleed op 30 mei 1535. Zij was eerder overleden op 17 maart 1529 (ns). Zoals gezegd werden zij begraven te Veurne in de St.-Walburgakerk. Op de steen stond het volgende grafschrift:¹¹¹

*Sepulture van Victor Masin fs Eloys
in zijnen levene lanthouder S. en(de) cuerheere van Veurnamb(acht),
die overleet a° XV.^C XXXV den XXXen dach van meye
ende van joncvr(ouwe) Marie fa Achilles van(der) Burch
en(de) van joncvr(ouw) Adriane van Wulfsberghe
s voors(ei)d Victors ghesellenede, die starf den XVII-en maerte XV.C XXVIII.*

Zij hadden volgende kinderen:

1. **ADRIAAN.** Zie verder onder IV: DE TAK COUDENBURG TE EGGEWAARTSKAPPELLE EN GENT.
2. **Joris.** Hij was priester en kanunnik van de Veurnse St.-Walburgakerk. VOET noemt hem kanunnik in 1544 en later deken van Veurne. Als lid van de H. Kruisbroederschap van deze kerk wordt hij in de rekeningen vernoemd als gewoon lid in 1515-16 tot/met 1551-52, als heer vanaf 1517-18 tot/met 1527-28, als *meester* vanaf 1528-29 en als dismeester in 1536-37.¹¹² Hij vatte ook de rekening van de Grote Ontvangst van de collegiale St.-Walburgakerk aan.¹¹³

Hij bezat te Veurne een huis aan de oostkant van de Noordstraat.¹¹⁴

bevond zich in de St.-Walburgakerk (zie over dat schilderij: P. DONCHE, 'Joos van der Burch (+ 1497) en de raadsels rond zijn diptiek', in: *Vlaamse Stam*, jrg. 44, nr. 1, 2008, pp. 61-110).

109 De doodschuld is een bedrag dat men op een bepaald ogenblik vastlegde om te (laten) betalen aan de broederschap na zijn of haar overlijden. Het waren uiteraard de erfgenamen die dit overmaakten en aftrokken van de nalatenschap van de overledene.

110 J. VAN ACKER, 'Wereldlijke leden en begunstigers van de H. Kruisbroederschap van Veurne voor 1560', in: *Westhoek*, 2009, 3-4, pp. 7-44, i.h.b. p. 37.

111 FM 38, I, p. 7 (genoteerd op een los bladje met vermelding: genealogie de Bryarde. Arch. Bⁿ de Crombrughe). Hier worden de vaders van Victor Masin en Marie van der Burch resp. *Clays* en *Anthonis* genoemd, maar dit zijn ongetwijfeld verkeerde lezingen van de ongewonere namen *Eloys* en *Achilles*. Ook voor *van Wulfsberghe* wordt verkeerdelijk *van Wij(n)sberghe* geschreven.

112 Na het afhoren tekende hij op 21 oktober 1520 de rekening 1519-20 af van de H. Kruisbroederschap en op 7 en 8 april 1534 (ns) de rekeningen 1531-32 en 1532-33.

113 SAV, Kerkarchief Sint-Walburga, 19 (doorlopend tot 1579).

114 RAB, KV, registers, 560 (WP 1550-1555), f° 105-105v en 144v.

Zijn doodschuld werd betaald in het rekenjaar 1552-53.¹¹⁵ Hij moet overleden zijn na 26 november 1552 gezien op die datum nog een schuld aan *meester Joris Masin* werd overgedragen. En overleden voor eind 1553, dan werd immers een huis met erf en boomgaard binnen de stad Veurne door Jan vanden Zweene (zijn schoonbroer), als *madelaar* (erfgenaam) in het sterfhuis van meester Joris Masin verkocht.¹¹⁶ DE VISCH, VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE noemen hem overleden op 12 juni 1557, in dit jaartal is het laatste cijfer bijgevolg een schrijffout voor wellicht 1552 (1553 (ns)).

3. **ELOOI.** Zie verder onder IV.bis: DE TAK TORREELE TE VEURNE, BRUGGE EN BOEZINGE.

DE VISCH in zijn *Notitiae Genealogicae*, f° 224 in zijn genealogie Masin (komend van de familie Masin) vermeldt dat er nog drie dochters waren maar deelt verder niets mee over dezen, zelfs niet de voornaam. VOET en DE JOIGNY DE PAMELE vermelden deze wel alle drie met voornamen en enkele gegevens over geboorte en huwelijk. Maar we vinden ze bij DE VISCH alsnog op de voorgaande, tegenoverliggende bladzijde f° 223v waar ze verkeerdelijk onder de accolade staan bij de kinderen van hun overgrootouders ...

4. **Joanna.** VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE noemen haar geboren in september 1488 (DE VISCH geeft enkel het jaartal). Zij bezat in Alveringem, ten zuiden van de Bampoelbeek een leengoed van 25 gemeten. Op 11 oktober 1502 diende haar vader Victor in haar naam er een denombrement voor in.¹¹⁷

Zij huwde met Jan VAN DER ZWEENE (*in hermelijn een schuinbalk van keel beladen met 3 ruiten van goud*), zoon van Joris. Dit leengoed zien we ook opduiken in een leenregister opgemaakt in 1522, waarin informatie van denombrementen van 1502, 1514 en 1515 werd verwerkt. Zij was inmiddels volwassen en gehuwd en zij wordt al samen met haar echtgenoot in het register vermeld.¹¹⁸ Het leengoed in Alveringem werd later geërfd door haar zoon Claude van der Zweene.

115 J. VAN ACKER, 'Geestelijke leden van de H. Kruisbroederschap van Veurne voor 1560', in: *Westhoek*, 2011, 1, pp. 3-46, i.h.b. p. 37.

116 RAB, KV, registers, 560 (WP 1550-1555), f° 116v-117 en 157v.

117 ARA, RK, Denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, 98, gedateerd 11 oktober 1502, hier wordt het 24 gemeten groot genoemd.

118 ARA, RK, 1087, f° 235v: *Jonvcvr Janne Masins twijf van Jan vand(er) Zweene fs Jooris, een leen groot XXV ghemeten lands of daeromtrent, liggheinde inde proch(ie) van Alverinchem metten besten veurste ende besten boom daerup staende, bezuuden ande Bampoelbeke, boosten ande weduwe ende kinderen Joos Mesdachts steide, an Jan Gaweloos landt, an sdisch van Alverinchem ende Jan Davelins landt, ghenaeemt de Bies, benoord(en) an svoors(eid) disch landt ende an*

Op 17 januari 1544 was ze weduwe toen ze vermeld werd als bezitster van twee aanpalende huizen in Veurne aan de westkant van de Noordstraat en waarvan ze zich van één ervan ontted.¹¹⁹ Zij overleed ca 1546-47 wanneer Claude van der Zweene er het leenverheffingsrecht voor betaalde.¹²⁰

5. **Maria.** Enkel vermeld bij DE VISCH, VOET en DE JOIGNY DE PAMELE als geboren op 8 september 1496 (DE VISCH geeft enkel het jaartal) en (vlgs. DE VISCH en DE JOIGNY DE PAMELE) ongehuwd overleden.
6. **Margareta.** Zij huwde met Jan BOUDINS (*in lazuur een dwarsbalk van zilver vergezeld van 3 rozen van hetzelfde*), poorter van Veurne. Hij was sinds 1519 regelmatig schepen en in 1549, 1550, 1553, 1554, 1559 en 1560 landhouder van de wet van de kasselrij Veurne.¹²¹ Hij overleed in 1562.

Op 21 november 1564 verkocht zij, als weduwe, samen met haar zoon Jan fs Jan Boudins een groot huis te Veurne genaamd *den Inghelenhouck*, gelegen *ande uuterste noortzyde vande oostzyde vander Zuidstrate* (dit is bijna tegen de Markt aan).¹²²

Zij overleed in 1565. Zij werden begraven te Veurne St.-Walburga onder een steen met grafschrift: *Sepulture van jr. Jan Boudin fs Jan, wiilent lanthouder 's lants van Veurne Ambacht, overleet anno 1562 en van joncvr(ouw) Margriete fa Victor Masin zijne huijsvr(ouwe), overleet 1565.*¹²³

Een van de huwelijken van zijn dochters (vrml. Joanna) greep plaats op 22 januari 1510 (ns) want zij kreeg, wegens het in functie zijn van haar vader in de schepenbank van de kasselrij Veurne een geschenk: *ghepresenteert ter brulocht van der dochter van Victor Masin zes kannen wijn.*¹²⁴

Anthuensis Diemaers steide, bewesten an wijlen Adriaens van Wulfsberghe landt. Staende teenen vullen verlieve van X Lb p., overghegh(even) onder den zeghele van Victor Masin in date vand(en) XJ-en in octob(re) XV.C twee. De datering 11 oktober 1502 aan het eind is misleidend: Het is de datum van het oude denombrement nog ingediend door haar vader, maar de identificatie van de bezitster Joanna Masin, gehuwd met Jan vander Zweene geeft de situatie weer op het ogenblik van de opmaak van het register en dat is 1522, twintig jaar later!

119 RAB, KV, registers, 559 (1538-1544), f° 220: jonkvrouw Janne Masin, *relicta* Jan vanden Zweene. Een kopie van een handboek (1540-1545) van haar bleef bewaard als een bijlage in een proces i.v.m. de collatie van een kapel in de Veurnse St.-Walburgakerk (RAG, Raad van Vlaanderen, nr. 23960).

120 ARA, RK, 17.694: Alveringem: *De Glaude vand(en) Zweene pour le relief d'un fief contenta(n) t XXV mesures de terre a luy succede par le trespas de da(m)moiselle Jehenne Masins sa mere. Receu pour le plain relief X Lb p.*

121 P. DONCHE, *Schepenen-keurheren van Veurne-ambacht...*, 2006, a.w., passim.

122 RAB, KV, 561 (WP 1562-1565), f° 187-187v.

123 FM 38, I, p. 7.

124 FM 31, dl. I, p. 94 (en dl. III) en ARA, RK, 43.202 (5 mei 1509 – 16 feb 1510 ns), f° 24.

DE TAK COUDENBURG TE EGGewaartskapelle en Gent

IV. – ADRIAAN MASIN.

Hij werd geboren op 1 februari 1493 (ns).¹²⁵

Allodiaal bezit

Hij bezat of verwierf meerdere bezittingen in Veurne en Veurne-Ambacht, o.a.:¹²⁶

- op 29 december 1540 bezat hij land in Wulpen.
- op 6 juli 1541 verwierf hij een huis met land en fruitbomen.
- op 20 april 1542 bezat hij te Veurne een huis aan de zuidkant van het St.-Niklaaskerkhof en de Colommegracht.
- op 7 juni 1542 verwierf hij te Veurne een huis aan de oostkant van de Noordstraat.
- in Veurne-Bewesterpoort, gelegen binnen de banmijl verwierf hij een stuk land met huizen, stallen en *de Olyemuelne* (oliemolen?).

Feodaal bezit

Op 3 september 1511 diende hij een denombrement in voor de heerlijkheid Coudenburg in Eggewaartskapelle en Avekapelle die zijn vader kort tevoren voor hem had gekocht (zie hoger).

Van zijn moeder erfde hij het leengoed van 20 gemeten in Pollinkhove en Steenkerke en hij betaalde er het leenverheffingsrecht voor, zoals genoteerd in de leenverheffingsrekening van 1528-29.¹²⁷

Van zijn vader erfde hij het leengoed van 32 gemeten in Veurne St.-Walburga en hij betaalde er het leenverheffingsrecht voor in 1536-37. In de leenverheffingsrekening krijgt het een naam: *la Quynte*.¹²⁸

125 VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE schrijven 1 februari 1492 maar dat is allicht een datum in oude jaartijl, dus 1493 (ns). In elk geval is zijn overlijdensdatum door VOET en KERCHOF zeker in oude tijl gegeven.

126 RAB, KV, registers, 559 (WP 1538-1544), f° 93-94v, 121, 154, 158 en 172-172v.

127 ARA, RK, 17.676: *De Adriaen Masin pour le relief dung fieff contenant vingt mesures de terre dont les treize mesures gysent en ceste paroiche [Pollinkhove] et les sept mesures en la paroiche de Steenkercke estant au plain relief, a lui succede par le trespas de mademoiselle sa mere. Receu X lb.* Ook vermeld in een marginale nota in RAB, KV, 1152ter (een leenregister van 1457), f° 34 als: *m(od)o Adr(iaen) Masin p(ar) morte m(at)ris int jaer XXIX.*

128 ARA, RK, 17.684: *De Adriaen Masin pour le relief d'ung fieff contenant XXXII mesures de terre nommés la Quynte aud(it) Adrien succede par le trespas de Victor Masin son pere. Receu pour le plain relief X Lb.*

Hij kocht van Zeghelin van der Burch een leengoed zijnde een ambt, de zgn. *dienstammanschappen* van de parochies Adinkerke, Veurne-Bewesterpoort, Veurne-St.-Walburga, Oostduinkerke, Ramscappelle, Wulpen en Veurne-Beoosterpoort en betaalde er in 1512-13 het leenverheffingsrecht voor.¹²⁹

Hij kocht ook nog van een zekere Passchier de Grave een leengoed van 35 gemeenten in Eggewaartskapelle. Deze had dit leengoed zelf ook nog maar vier jaar tevoren, op 18 februari 1531 (n.s.) gekocht van jonker Laurens van Meingherstuyt fs Joos zoals ook vermeld in het denombrement van 10 februari 1535 (ns) dat Adriaan Masin ervoor indiende.¹³⁰ Het leengoed bestond uit een behuisde hofstede waar een pachter op woonde, met *singhelen* (ringgracht), een hoge wal, boomgaard, een dreef naar de straat en land in diverse stukken. In de baljuwrekening van 1535-36 vinden we ook zijn betaling van het leenverheffingsrecht.¹³¹ Er bestaat ook nog een iets oudere beschrijving van, gemaakt op 19 en 20 maart 1531 (ns) door twee landmeters meteen nadat Passchier de Grave het gekocht had. Dezen kwamen toen uit op een grootte van 57 gemeten 29 roeden ... (misschien was niet alles leengrond).¹³²

129 ARA, RK, 17.660: (*Des offices que l'on dist diens(m)anschepen*) De Adrien Masin pour le relief d'un fief qui est les diens(m)anschepen d'Adenk(erke) Bewesterpoort, Sinte Wouburghen, Oostdunk(erke), Raemscappelle, Wulpen et Boosterpoort aux prouffiz et cha(r)ges accoustumez le quel fief led(it) Adrien a achate alencontr(e) de Zeghelin vand(er) Buerch. R(ecu) po(u)r le relief X lb. Het wordt ook vermeld in latere aanvullingen in het leenregister van 1457: RAB, KV, registers, 1152ter, f° 3 (later tussengeprangd) *Adr(iaen) Masin een leen en(de) zijn de dienstamanschepen van Adink(erck)e, Bewest(er)poort, Sint-Woub(urgen), Oostdunck(erck)e, Ramscappelle, Wulpen en(de) Boos(er)poort methg(aders) een p(aa)r ... (?) sj(aer)s up t.. van v... (in de marge) Loy Masin heere van Coudenburch v... i.. z.. z... ..*

130 SA Brussel, FLM, doos 74 (groot perkament in acht gevouwen, waar acht zegels aan werden gehangen): de koop werd in deze akte geregistreerd door Jacob Donche, plaatsvervangend baljuw (voor Aernoud van der Gracht) van Veurne en Veurne-Ambacht. Erin wordt ook een akte (in het Frans) geciteerd uitgaande van de Rekenkamer van Rijsel waarin de verkoper zijn *octroy* (toelating) tot verkoop had bekomen.

131 ARA, RK, 17.683: *De Adr(ien) Masin po(u)r le relief d'un fief cont(en)ant XXXV mesures de terre p(ar) luy achate a l(en)contre Passchier de Grave. Receu po(u)r le plein relief X lb.* Nota in de marge: *Soit par le bailly de Furnes respondu du droit s(eigneuri)al du dix(ie)me denier, s(oit) p(ar) la compte de lan XV.C XXXIIIJ fo IX.* Het wordt ook vermeld in latere aanvullingen in het leenregister van 1457: RAB, KV, registers, 1152ter, f° 8: Eggewaartskapelle: (oorspronkelijk) *Anthonis de Baenst XXXV ghemeten lands met eene stede lettelt myn of meer te trauwen en(de) te waerheden*; (latere aanvullingen): *Modo Adriaen Masyn bij cope jeghen Passchier de Grave a° 1539; joncheer Loy Masin heere van Coudenburch.* De oorspronkelijke bezitter Antonius de Baenst (fs Antonius) vind men ook vermeld in RAB, KV, Leenhof Burg van Veurne, 4 (een leenregister opgemaakt in juli 1451), f° 24v (of in zijn kopie ARA, RK, 1085, f° 258v).

132 SA Brussel, FLM, doos 75: een katern van vier bladen perkament met slappe kافت (formaat halve breedte van een A4): *Dit es de groote vander stede metter lande die mejonckere Lauwer van Meinesruut hevet v(er)cocht ende ghelevert Paesschier de Graeve staende ende liggende inde prochie van Eggew(aer)tscappelle daer Willem Gheyen nu woend, ghemete(n) ende v(er)leghert bij Hofstede metten hoven, singhel, hooge wal, boomgaard en(de) met gheheel de dreve vander straete oostw(aert)s streckende en(de) zuudtwaert omme gaen(de) tooten pitte ende voort ...*, aan het eind: *Somme van alle de voorn(omde) landen belopt LVIIJ ghem. XXIX roeden.*

Woonplaats

Hij woonde op Coudenburg in Eggewaartskapelle: in sommige rekeningen van de kasselrij Veurne (1530-31 en 1536-37) wordt hij expliciet vermeld als wonend te Eggewaartskapelle.¹³³ Op 16 september 1538 vinden we hem er ook vermeld als kerkmeester van deze parochie.¹³⁴

Loopbaan

Hij begon zijn loopbaan als klerk van de Kamer van Veurne-Ambacht in de schepenjaren 1510-11, 1511-12 en 1512-13.¹³⁵ Op 21 juni 1516 kreeg hij van het kasselrijbestuur vier kannen wijn ten geschenke omdat hij koning geworden was van de Veurnse St.-Jorisgilde toen hij de hoofdvogel had afgeschoten.¹³⁶

Het duurde niet lang voor hij zelf deel ging uitmaken van het kasselrijbestuur. Zijn loopbaan sloot naadloos aan bij deze van zijn vader, hij had de volgende loopbaan (S: schepen, LH: landhouder):¹³⁷

24 apr 1518	S10/18
14 mei 1519	LH van commune
10 mei 1522	S4/18
25 apr 1523	S6/18
16 apr 1524	S6/18
8 mei 1525	S5/18
21 apr 1526	S4/18
11 mei 1527	S4/18
3 mei 1528	S4/18
17 apr 1529	S4/18
7 mei 1530	LH van de wet
21 mei 1531	LH van commune
23 apr 1532	S1/18
6 mei 1533	S1/18
5 mei 1534	S3/18
27 apr 1535	LH van de wet
9 mei 1536	LH van de wet
3 jul 1537	S1/18
10 jun 1538	S1/18
5 mei 1539	S1/18
16 aug 1540	LH van de wet
11 jun 1541	LH van de wet
14 jun 1542	S2/18
27 jul 1543	S2/18

133 FM 31, I, pp. 122, 131 en ARA, RK, 43.223 (7 mei 1530-21 mei 1531), 43.229 (29 mei 1536-3 jul 1537).

134 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Bourg de Furnes*, I, p. 190.

135 FM 31, I, pp. 95, 97, 98 en ARA, RK, 43.203 (16 feb 1510 ns – 14 feb 1511 n s), 43.204 (14 feb 1511 ns – 16 feb 1512 ns) en 43.205 (16 feb 1512 ns – 15 feb 1513 ns).

136 SAV, OA, 87: *memorien ghetrocken vuyt de reeckenyn(gh)e vande casselrye van Veurne begonnen ende vanden jaere XIIIJ C XXXIIIJ*.

137 P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht ...*, 2006, a.w., passim.

24 jun 1544	S2/18
10 jun 1547	S1/18
13 jun 1548	S2/18
24 sep 1548	hoog-baljuw ¹³⁸

Op 28 januari 1546 legde hij, samen met de andere bestuursleden van het prinselijk leenhof Burg van Veurne (Jan Bouden, Christiaan Knibbe, Jan vanden Kellenaeere, Jan de Mol en griffier François vanden Ryne) de laatste hand aan de feodale *costuyme* van de keure van het leenhof, een tekst waarin alle wetten uit het gewoonterecht zoals het toegepast werd in dit leenhof, werden opgenomen. Zij stuurden het voor nazicht op naar twee commissarissen en leden van de Raad van Vlaanderen, maar met hun ontwerp werd 69 jaar lang niets gedaan, tot het op 30 december 1614 in behandeling werd genomen en uiteindelijk gedecreteerd op 14 november 1615.¹³⁹

In zijn functie van landhouder van de kasselrij Veurne vinden we van hem twee identieke zegels: het eerste van 25 juni 1530 (toen was hij landhouder van de wet), het andere van 20 december 1531 (toen was hij landhouder van commune). Hij gebruikte hier het wapen van zijn vader: gevierendeeld *Masyn – van der Burch*. Het zegel van 1531 is uiterst gaaf bewaard (zie hieronder links). In het eerste en vierde kwartier ziet men duidelijk de ramskop met horens en op de achtergrond hermelijnstaartjes (*Masin*) en in het tweede en derde kwartier drie roskammen met op de achtergrond hermelijnstaartjes (*van der Burch*).¹⁴⁰

In zijn functie van baljuw vinden we van hem een baljuwsrekening over de periode 24 september 1548 tot 12 maart 1550 (n.s.).¹⁴¹ We vinden van hem ook een zegel in rode was, hangend aan een recipisse (ontvangstbewijs) van 10 juli 1549 voor een denombrement van een leengoed dat bij hem als baljuw van het leenhof Burg van Veurne was ingediend. In het zegelveld is nu evenwel niet meer een gevierendeeld wapen, verwijzend naar zijn ouders te zien, maar het volle wapen: een ramskop en de hermelijnstaartjes. Mogelijk was het overlijden van zijn vader (1535) voor hem de aanleiding om voortaan het volle wapen te voeren.

138 RAB, KV, registers, 2ter, f° 360-362 vermeldt hem al op 18 september 1548 als hoogbaljuw en vermeldt op 27 februari 1550 (n.s.) ook al Jan Taetse, na de dood van Adriaan Masin hoogbaljuw *by provisie* (eedafliegging voor de Rijksse Rekenkamer op 7 maart 1550 (n.s.)). Adriaan Masins eedafliegging voor de Rijksse Rekenkamer was op 24 september en voor Veurne 26 september. In zijn functie van hoogbaljuw leverde hij o.a. enkele recipissen (ontvangstbewijzen) af op aangiften van verworven leengoederen: zie RAB, Oorkonden met blauw nr, nrs. 7827, 7819, 7832 (25 juni, 10 en 10 juli 1549), aan het laatste hangt ook zijn zegel.

139 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Bourg de Furnes*, I, p. 114 en II, 593: eindigt met de woorden: ... *Dese voornoomde costumen, usantien vanden voornoonden hove vanden Burch van Veurne, waren ghestelt ende gheredigeert by gheschifte jnde maent van lauwe XV.C XLVJ. ende waeren dartoe ghedeputeert omme tzelve te doene: Adriaen Masin, Jan Bouden, Christiaan Knibbe, Jan vanden Killenaere, Jan de Mol, al tsamen mannen, ende Franchois vanden Ryne, als clerck vanden voornoonden Burch* (RAB, KV, Leenhof Burg van Veurne, 1152bis).

140 RAB, KV, Oorkonden, nrs. 330 en 334. Beide akten betreffen een verkoop door het magistrat van de kasselrij Veurne van een losrente aan resp. meester Joris Knibbe en aan de proost en het klooster van Eversam.

141 ARA, RK, 14.052.

Zegels van Adriaan Masin, 20 december 1531 en 10 juli 1549
(resp. RAB, KV, Oorkonden, nr. 334 en RAB, Oorkonden met blauw nr., 7832)

Hij huwde in februari 1519 met Isabella VAN HEULE (*in goud een schildhoofd van keel beladen met 3 palen van zilver ...*) (dochter van Jan en Margareta de la Torre (dochter van Boudewijn)), heer van Heule en groot-baljuw van Kassel en van *Lionne* (Leona) van Ghistel. Als schepen in functie kreeg hij n.a.v. zijn huwelijk van de schepenbank een gebruikelijk geschenk: acht kannen wijn: in de jaarrekening van de kasselrij vinden we daarvoor een uitgavenpost vermeld: februari 1519 (ns): *Ghepresenteert ter brulocht van Adriaen Masin cuerheere VIII kannen wijns*.¹⁴²

Ook n.a.v. geboortes van kinderen werd het (vanaf een bepaald ogenblik) de gewoonte om aan schepenen in functie een geschenk te geven. Dit gebeurde op het ogenblik van de 'kerkgang' van de moeder. (De kerkgang is het tijdstip na de bevalling waarop een vrouw terug naar de zondagsmis gaat, meestal zes weken na de bevalling.) Uit de jaarrekeningen kennen we daardoor ook de tijdstippen van geboortes van kinderen (maar niet hun namen):¹⁴³

- mei 1520: *ghepresenteert ter blyden kerccganghe van mejoncvr de gheselmede van Adriaen Masin vier kannen wijns.*
- 20 mei 1522: *ghepresenteert ter blyden kerccganghe van mejoncvr de gheselmede van Adriaen Masin vier kannen wijns.*
- 5 dec 1526: *van VJ kannen wijns ghepresenteert Adriaen Masin ceurheere ter kerccganghe van merjoncvrauwe zijne gheselmede.*
- maart 1528 (ns): *van VJ kannen wijns ghepresenteert Adriaen Masin ceurheere ter kerccganghe van merjoncvrauwe zijne gheselmede.*

¹⁴² FM 31, dl. I, p. 107 en ARA, RK, 43.211.

¹⁴³ FM 31, dl. 1, pp. 109, -, 116, 118, 123, 128, 129, 131 en ARA, RK, 43.213, 43.215, 43.219, 43.220, 43.224, 43.226, 43.227, 43.229.

- febr 1532 (ns): *betaelt van VIII kunnen wijns ghepresenteert den landhoudere van den commune ter kercganghe van merjoncvrauwe zijne gheselnede.*
- tussen 6 mei 1533 en 5 mei 1534: *betaelt van VJ kunnen wijn ghepresenteert Adriaen Masin cuerheere ter kercganghe van mejoncvr. zijne gheselnede.*
- tussen 5 mei 1534 en april 1535: *betaelt Adriaen Masin ceurheere van IIIJ kunnen wins hem ghepresenteert ter kercganghe van merjoncvrauwe sijnder gheselnede.*
- tussen 29 mei 1536 en 3 jul 1537: *van IIIJ kunnen wijns ghepresenteert Adriaen Masin lanthouder van de wet ter kercganghe van merjoncvrauwe zine gheselnede.*

Beiden waren ook lid van de H. Kruisbroederschap van de Veurnse St.-Walburgakerk. Hij betaalde zijn lidgelden over de jaren 1543-44 t/m 1548-49 (een dubbel lidgeld gezien hij als notabele te boek gesteld stond). In resp. 1549-50 in 1542-43 werd zijn en haar doodschuld betaald.¹⁴⁴

Hij overleed op 16 februari 1550 (n.s.)¹⁴⁵ en werd begraven te Veurne St.-Niklaas. Zij overleed ca 1542-43 (doodschuld).

Zij hadden volgende kinderen:¹⁴⁶

1. **VICTOR.** Zie verder onder V.
2. **Adriana.** Zij kreeg van haar moeder een leengoed van 8 gemeten in Zoutenaai, waarvoor haar vader in 1541-42 het leenverheffingsrecht betaalde.¹⁴⁷ Haar moeder had dit goed zelf ook eerder in 1505-06 en allicht nog als kind (want zij werd toen *Beelkin* genoemd) van haar vader Jan van Heule gekregen, die het voor haar had aangekocht.¹⁴⁸

144 J. VAN ACKER, 'Wereldlijke leden ...', pp. 7-44, i.h.b. p. 37.

145 DE VISCH, VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE schrijven 16 februari 1549, wat oude jaerstijl moet zijn want zijn overlijden wordt ook vermeld in een jaarrekening van de kasselrij Veurne (over de periode 16 jun 1550 – 10 juni 1551) als gebeurd op 15 februari 1550 (ns). (FM 31 dl. 1, p. 154 en ARA, RK, 43.243). Ook de betaling van zijn doodschuld gebeurde in het rekenjaar 1549-50. Zijn vervanging (wegens overlijden) als hoogbaljuw was ook op 27 februari 1550 (zie hoger). En hij zegelde ook nog op 10 juli 1549 (zie illustratie).

146 Een van zijn dochters huwde in 1547, Adriaan Masin kreeg naar aanleiding daarvan drie zesters wijn van het kasselrijbestuur (de rekening vermeldt niet om welke dochter het gaat) (SAV, 87).

147 ARA, RK, 17.689: Zoutenaai: *De Adriaen Masin payant pour Adrienne sa fille pour le relief d'un fief conte(n)ant VIII mesures de terre a elle donne par sa mere [tussengelast (moeilijk leesbaar): de laq(ue)lle elle ast lors h(en)tre appa(nn)te (?)] co(m)me ayant led(it) fief p(ar) cy devant conqueste. Receu pour le plain relief X Lb.* Zie ook SA Brussel, FLM, doos 78, een kopie uit 1668 van een akte uit het vierde weesregister van de Noordvierschaar van de kasselrij Veurne (een katern van 15 folio's).

148 ARA, RK, 17.653: Zoetenaai: *De Jan de Huele paiant po(u)r Beelkin sa fille pour le relief dun fief tenu du Roy de sond(it) bourg de Furnes, contenant sept mesure de terre gisans en lad(it)te paroiche avec aucu(n)s ho(m)maiges le quel fief fut achatte p(ar) led(it) Jan alenco(n)tre de P(ie)tre de Wissoc s(eigneu)r de Gapannes de Tannay, recut po(u)r led(it) relief X lb.*

Zij huwde met Hubert DU MONS (*in 1 en 4: in sabel een kriekelaar van zilver, in 2 en 3: Nedonchel gevierendeeld met Lens*) uit Artesië. Hij overleed in 1569. Op 5 maart 1573 verkreeg ze als weduwe de toelating van de Kamer van Veurne om de helft van 5 lijnen 70 roeden land, hun kinderen toebehorend te verkopen.¹⁴⁹

3. **Francisca.** Zij huwde met Jan MALEGHEER (*doorsneden van goud en lazuur met een uitkomende leeuw van sabel*), zoon van Cornelius. Zij hadden geen kinderen.

Zij huwde een tweede maal met Jan VAN BELLE (de *Bailloeu a Cornaille*), heer van Ostrel (*in keel een schildhoofd van hermelijn met drie maliën van sabel*). Op 29 september 1565 schonken dezen aan de Veurnse St.-Denijskerk een jaarlijkse rente van 36 pond parisis (losselijk de penning 16), bezet op een behuisde hofstede met 25 gemeten land in Steenkerke (in de *Grooten Zuuthouck*).¹⁵⁰

Zij huwde een derde maal met Jan DE BIEZ¹⁵¹ (*in lazuur een hartschild van zilver, vergezeld van 8 lelies van hetzelfde in ovaal geplaatst*).

In een notitie in de marge van een verdeelstaat¹⁵² voor haar vaders kinderen lezen we: *Franchoise de dochter van Adr(iaen) Masin deelt bijden overlijden van mr Jooris Masin heuren oom in lande IJ ghem I lijn XXXV r ... ghemeen met Jan Boudin, Eloy Masin en(de) met heur twee susters en(de) broedere*. Het is niet duidelijk waarom haar neef Claude van der Zweene niet ook deelde in de erfenis van haar oom, priester Joris Masin. Of was hij enig kind en al overleden zonder levende nakomelingen?

4. **Anna.** Zij huwde in of voor 1553¹⁵³ met Frans VAN HAVESKERCKE (*in goud een dwarsbalk van keel*). In 1583 was zij van hem weduwe toen zij van haar oom Charles van Huele, overleden als deken en kanunnik van de collegiale St.-Walburgakerk van Veurne goederen erfde.¹⁵⁴

V. – VICTOR MASIN.

Hij werd geboren ca 1520-1530.

149 SA Brussel, FLM, doos 78, de katern van 15 folio's, f° 13.

150 FM 31, dl. III, uit SAV, Oorkonden, nr 255A.

151 Door VOET en DE JOIGNY DE PAMELE DU of DE BUUS genoemd.

152 SA Brussel, FLM, doos 78, de katern van 15 folio's, f° 13.

153 Op 7 oktober 1553 worden jonkheer Franchois van Haveskercke x jonkvrouw Anna Mazins al vermeld als verkopers van een huis aan de zuidkant van de Calommegracht in Veurne (RAB, KV, Registers, nr. 560, f° 147).

154 SA Brussel, FLM, doos 74 (verdeling van 18 juli 1583).

Feodaal bezit

Zijn vader, overleden kort voor hij zijn diploma in de rechten behaalde (zie verder), liet hem diverse leengoederen na waarvoor hij in het rekenjaar 1550-51 via een *bedienend man* (gevolmachtigde, Jan Davidt) de leenverheffingsrechten betaalde:¹⁵⁵

- te Eggewaartskapelle: de heerlijkheid *Coudenburg*, groot 41 gemeten 10 roeden.
 - te Eggewaartskapelle: nog een leengoed van 35 gemeten.
 - te Veurne St.-Walburga: het leengoed van 32 gemeten (*de Quynte*).
 - te Pollinkhove en te Steenkerke: het leengoed van 20 gemeten en 10 roeden.
- Enkele jaren later, in 1553-1554 verkocht hij evenwel dit leengoed aan Margareta Peussin, dochter van Jan.¹⁵⁶
- en het ambtsleen: de dienstammanschappen in de parochies Adinkerke, Veurne-Bewesterpoort, Veurne-St-Walburga, Oostduinkerke, Ramskapelle, Wulpen en Veurne-Beosterpoort.

In 1552 had hij een lening aangegaan van 1.200 ponden van 40 groten Vlaams tegen een jaarlijkse rente van 6,66% ('losselijk de penning 16'). Op 22 augustus 1552 verkreeg hij van de Rijksse Rekenkamer een toelating om een van zijn leengoederen, bestaand in 41 gemeten en 4 roeden land in Eggewaartskapelle en Avekapelle te hypothekeren voor deze lening.¹⁵⁷ Vermoedelijk gaat het hier om Coudenburg, gezien dit deels in Eggewaartskapelle en deels in Avekapelle lag.

155 ARA, RK, 17.698:

- Eggewaartskapelle: *De Jehan Davidt payant pour Victor Masin pour le relief d'un fief co(n)tena(n) t XLJ mesures X verges de terre nommee Coudenburch a luy succede par le trespas de Adriaen Masin son pere. Receu pour le plain relief X Lb p.*

- Eggewaartskapelle: *Dud(it) Jehan au nom q(omme) dess(us) pour le relief d'un fief contena(n)t XXXV mesures de terre a luy succede co(m)me dess(us). Receu pour le plain relief X Lb p.*

- Veurne St.-Walburga: *De Jehan Davidt payant pour M. Victor Masin pour le plain relief d'un fief co(n)tenant XXXIJ mesures de terre a luy succede par le trespas de Adriaen Masin son pere. Receu X Lb p.*

- Pollinkhove en Steenkerke: *De Jehan Davidt payant pour M Victor Masin pour le plain relief d'un fief co(n)tenant vingt mesures X verges de terre dont les XIIJ mesures X verges sont gisantz en ceste paroisse et la reste en la parroisse de Steenkercke a luy succede par le trespas de Adriaen Masin son pere. Receu X lb p.*

- Dienstammanschappen: *De Jehan Davidt pour M Victor Masin pour le relief d'un fief quy sont les diens(m)ma(n)scepe des parroisses d'Adinkercke, Bewesterpoort, Sinte Wouburghe, Oostdunekercke, Ramsappelle, Wulpe(n), Boosterpoort a luy succede par le trespas de Adriaen Masin son pere. Receu X Lb p.*

156 ARA, RK, 17.701, f° 4: Pollinkhove en Steenkerke: *De Jehan Peussin paiant [pour] Marguerite sa fille pour le relief dung fief contenant vingt mesures de terre, dont les treize sont gisants en ceste paroiche et les aultres sept mesures en la paroiche de Steenkercke, led(it) fief achapte alencontre de Victor Masin au prouffyt de sad(ite) fille. Receu pour le plain relief X Lb p.*

157 ARA, RK, Denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, 248.

Een gedetailleerde beschrijving van Coudenburg

We vinden in november 1569 een mooie omschrijving van de heerlijkheid Coudenburg in het penningkohier van Eggewaartskapelle.¹⁵⁸ In dit kohier werden eigenaars belast met de honderdste penning op een fictieve pachtprijs, zijnde 1/22ste van de grootte van het goed dat zij bezaten. Hier zien we dat hij 79 gemeten land bezat (53 gemeten in Avekapelle en 26 in Eggewaartskapelle), deels feodaal goed (*leen*) en deels allodiaal goed (*erfve*). De taxateurs zonderden daaruit de 3 gemeten af waarop het woonhuis was gebouwd (zie verder), en berekenen een fictieve pachtinkomst op 76 gemeten a rato van een pachtprijs van 7 pond parisis per gemet of een inkomst van 532 pond par. jaarlijks. De kapitaalwaarde werd gelijk gesteld op 22 jaarpachten of 11.704 pond parisis. Zijn taxatie aan de honderdste penning (1 %) als eigenaar kwam dus neer op 117 pond 9 denieren parisis. Hij pachte zelf nog enkele andere gronden nabij zijn hofstede, waarop hij als pachter ook 1% van de jaarinkomsten diende te betalen:

Zijn woonhuis op Coudenburg stond op een terrein van drie gemeten groot en was een luthof: een *huus van plaijsancie*, omsingeld door water en met een ophaalbrug. De beschrijving vermeldt ook dat er eerder een ordonnantie uitgevaardigd was geweest dat luthoven van particuliere personen vrijgesteld waren van de tiende penning.

Joncheer Victor Masin als proprietaris es benootende en(de) bezitten(de) zijnder behuusede hofstede met de nombre van LXXIX ghem(eten) lands onder leen en(de) erfve, en(de) de zelve plaetse es een huus van plaijsancie rondto(m)me bewatert, besinghelt en(de) met een uptrecken(de) brigghen, tzame bevonden in lande metten wateren rondtso(m)me beslooten ontrent drie ghemeten landts. Volghen(de) de ordonantie dat zulcke huusen van playsancie van particuliere p(er)soonen zijn vrij ghehouden, dies blijft noch in lande metter voorn(oemde) hofstede de no(m)bre van LXXVJ ghemeten landts dan of liggghen inde prochie van Avencapelle LIJ ghem(eten) landts en(de) inde prochie van Eggwerscappel XXVJ ghem(eten) landts, gheestimeert de voorn(oemde) LXXVJ ghem(eten) ghelijck de lande daer ontrent liggghen(de) voor VIJ Lb p. elc ghemet compt s(jae)rs in pachte V.C XXXIJ Lb p, compt ov(er) 't capitael den pe(n)nynck XXIJ-en gheestimeert XJ.M VIJ.C IIIJ Lb p. dan of den hondersten pe(n)nynck CXVIIJ Lb IX d.

De selve joncheer Masin heeft in pachte liggghen(de) ontrent zijn hofstede X ghem(eten) landts toebehooren(de) meester Jan van Rije, hee(re) van Loker(en), liggghen(de) tzelve landt inde prochie van Ave(n)capelle voor LXXIJ Lb p. s(jae)rs de wicke, compt ov(er) 't capitael XV.C IIIJ.XX IIIJ Lb p, dan of den hondsten pe(n)nynck XV Lb XVJ S IX d.

De selve joncheer Masin heeft noch in pachte IIIJ lijn(en) leens liggghen(de) inde prochie van Avencapelle toebehooren(de) Jan de Wynter ter cause van zijn wijve voor VIJ Lb p s(jae)rs

158 SAV, OA, 919, cohier 2A, F° 4, rubriek: *De behuusede hofstede en(de) loopen(de) landen die de proprietarissen ghebruucken en(de) benooten liggghen(de) inde zelve prochie en(de) die zelve landen gheestimeert naer de taxatie den penijnck XXIJ-en alzoo hier naer volghet.*

de wicke, compt ov(er) 't capitael CXXXIJ Lb p., dan of den hondersten pe(n)nynck XXVJ S V d p.

So(?)a p(?)se om joncheer Victor Masin ov(er) den honderst(en) pe(n)nynck CXXX IIIJ Lb IIIJ S p, compt in drie paeyementen elck XLIIIJ Lb XIIIJ S VIIIJ d p.

Dat het wel degelijk om Coudenburg gaat blijkt uit een andere passage in het kohier op f° 15v. Hier vernemen we ook dat van Coudenburg 18 achterlenen afhingen, dat er een boomgaard en hof naast lag en dat de ophaalbrug was *ter defentie en(de) bewaernesse vanden erfachtighen bezitte(r)*:

Item de selve ghedeputeerde gheven noch bij corte memorie een huus van plaisanse daer joncheer Victor Masin woende, ghenaempt 't Hof en(de) heerlicheede van Coudenburch dan of ghehouden zijn XVIIJ ma(n)schepen en(de) 't voorn(oemde) huus van plaisanse es rondtso(m)me bewaert, besynghelt met eenen boomghaert ande hovinghe daer neffens ligghen(de), en(de) met een uptrecken(de) brigghe ter defentie en(de) bewaernesse vanden erfachtighen bezitte(r), groot de voorn(oemde) plaetse int ronde ontrent IJ ghe(meten) landts. Volghen(de) d'ordonantie als dat zulcke huusen van plaijsanse van particuliere p(er) soonen vrij en(de) exeempt zijn vand(en) honderst(en) pe(n)nynck also v(er)re als tzelve hof van plaijsanse bestrecken mach.

Op f° 16 wordt nog aangestipt dat bij de heerlijkheid ook een heirnisrente hoorde (een *heirnis* is een natte weide):

een hofleen met achthien ma(n)schepen ghenaempt thof van Coudenburch ghelegghen inde prochie van Eggewerscappel metgaders een hernessente

Hij werd ook belast op zijn roerende goederen (f° 19), waarvan de waarde op 1.000 pond parisis werd geschat, dus belast met 10 pond parisis:

Dit zijn de roerende ghoedyngghen bijde voorn. ghedeputeerde over ghegheven zijn Joncheer Victor Masin heeft overghegheven in roerende ghoede subiect zijnde de taxatie de somme van X.C Lb p. compt ov(er) den hondersten penninck X Lb p.

Woonplaats

Zeker in 1569 had hij zijn vaste verblijfplaats (*fix domicelle*) op zijn heerlijkheid Coudenburg, zoals opgetekend door de taxateurs van de 10oste penning: *Thuus van plaisance toebehoren(de) joncheer Victor Masin, welcke bij ghebruuct met IJ gh(emeten) lants voor zijn fix domicelle, metgh(ader)s ooc voor den snouck en(de) upgaen(de) boomen staen(de) up de voorn(oemde) hofstede.*¹⁵⁹ (hij lijkt dus ook snoeken gekweekt te hebben in de wateren rond zijn lusthof).

¹⁵⁹ SAV, OA, 919, cahier 2E, f° 6.

Loopbaan

Op 5 juni 1549 behaalde hij een diploma van licentiaat in de rechten aan de universiteit van Dole (Frankrijk, Franche-Comté (graafschap Bourgondië)), een universiteit gesticht in 1423 door Philips de Goede, hertog van Bourgondië die toen over beide Bourgondiën (graafschap en hertogdom) heerste. Zijn diploma op perkament met Latijnse tekst bleef bewaard in het familiearchief.¹⁶⁰

Maar eerder al was hij student geweest aan de universiteit te Leuven: op 29 augustus 1543 schreef zich daar een *Victor Maspu de Furnis* in.¹⁶¹ Een naam Maspu is totaal onbekend in het Veurnse en allicht een verkeerde lezing door de samensteller van het inschrijvingsregister van een naam die oorspronkelijk als *Masyn* geschreven stond.

In antwoord op een brief van 1552 van koningin Maria van Hongarije, landvoogdes der Nederlanden aan de baljuw en schepenen van Veurne waarin ze vroeg haar de namen en toenames van de edelen van de kasselrij toe te zenden, werd volgende lijst namen doorgegeven, waarin ook Victor Masin vermeld wordt: *Noms des gentilzhommes: Messire Vigoreulx de Cortewille Chlr, Guillaume et Pierre du Bourg, Frans et Goutier des Fosses, Franch(ois) de Haveskercke, Mr Victor Masin, Frans de Pollinckove, Adrian de Cor(..)le, Frans Colin, Baltazar des Fosses, Jehan de Blonde, Loys de Baenst, Josse et Jehan de Ghistelles, Gille de Crane, Guillaume et Pierre van de Bampoel, Oudaert van(den) Steenhuuse, Chaerles de la Vieufville, Jehan de Mamez, Jan Peussin, Adriaen de Ram, Jehan Boudin, Jehan vanden Zweene.*¹⁶² We merken op dat hij hier inderdaad vermeld wordt met een titel van meester, wat zijn graad die hij te Dole had behaald bevestigt. Hij was ook sinds kort tevoren zijn vader opgevolgd als heer van Coudenburg.

Al in de schepenjaren 1552-53, 1553-54, 1555-56 en 1556-57 vinden we *jo(nke)r Victor Masin, heere van Coudenburch* in de kasselrijrekeningen vermeld onder de 'edele en notabele' inwoners van de kasselrij.¹⁶³

Hij had volgende loopbaan in de schepenbank van de kasselrij Veurne (S: schepen, LH: landhouder):¹⁶⁴

160 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven.

161 A. SCHILLINGS, *Matricule de l'université de Louvain*, IV (1528-1569), Brussel, 1961, p. 264, nr. 117. Ook op de digitale beelden van dit register (website ARA) lezen we *Maspu*.

162 UG, hs. 1507, f° 43 (de brief), f° 45v en 46 (het antwoord). Zie ook (ed. E. RONSE) P. HEINDERYCX, *Jaerboeken ...*, II, pp. 272-274.

163 FM 31, dl. I, pp. 149, -, 165, 156 en ARA, RK, 43.245 (14 jun 1552 – 13 jun 1553), 43.246 (13 jun 1553 – 16 jun 1554), 43.248 (13 jun 1555 – 16 jun 1556), 43.249 (16 jun 1556 – 14 jun 1557).

164 P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht ...*, 2006, a.w., passim.

16 jun 1556	S4/18
14 jun 1557	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>
15 jun 1558	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>
12 jun 1560	S2/18, <i>heere van Coudenburch</i>
12 jun 1561	LH van de wet
27 apr 1562	hoog-baljuw (tot 17 sept. 1566) ¹⁶⁵
15 jun 1568	S2/18, <i>heere van Coudenburch</i>
19 jun 1569	S2/18, <i>heere van Coudenburch</i>
16 jun 1570	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>
16 jun 1571	LH van commune, <i>heere van Coudenburch</i>
24 jun 1572	LH van commune, <i>heere van Coudenburch</i>
25 jun 1573	LH van commune, <i>heere van Coudenburch</i>
18 jun 1577	LH van commune, <i>heere van Coudenburch</i>
15 jul 1578	LH van commune, <i>heere van Coudenburch</i>
1579	hoog-baljuw ¹⁶⁶
19 sep 1581	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>
8 jun 1582	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>

In 1576-77 had het bestuur van de kasselrij Veurne aan haar meest kapitaalkrachtige inwoners een verplichte lening opgelegd teneinde de globale belasting geëist door de Staten van Vlaanderen te kunnen betalen (een vrijwillige lening ervoor was geen succes geweest). De ontleners zouden renten op hun kapitaal uitbetaald krijgen. Deze uitbetalingen sleepten zeer lang aan. 100 jaar later, in 1680-85 waren er nog steeds uitbetalingen. De oorspronkelijke ontleners waren dan uiteraard al lang overleden en de renten werden uitbetaald aan hun kleinkinderen of achterkleinkinderen. Die afstammelingen-rechthebbenden moesten geïdentificeerd worden, daarvoor werden stambomen opgemaakt. In 1576-77 had Victor Masin 96 pond Vlaams aan de Staten uitgeleend. In het verhoofdingsregister van 1680 vinden we dan ook al zijn afstammelingen tot in de derde generatie na hem:¹⁶⁷

165 ARA, RK, 14.059 tot 14.603 (vijf baljuwsrekeningen door hem opgemaakt). Volgens de Veurnse stadsrekening 1.5.1561-30.4.1562, f° 31v legde hij de eed af op 29 april 1562. In zijn functie van hoogbaljuw leverde hij o.a. enkele recipisses (ontvangstbewijzen) af op aangiftes van verworven leengoederen; zie RAB, Oorkonden met blauw nr, nrs. 925, 901 (7 nov. 1562 en 7 mei 1566). Allicht pachtte hij dit ambt: M. OOSTERBOSCH, *Grote Raad voor de Nederlanden te Mechelen. Procesbundels. Beroepen uit Vlaanderen. Ordinaris processen*, Brussel, 1998, p. 80, nr. 893: in 1567 wordt een beroep vermeld tegen een vonnis van de Raad van Vlaanderen, een proces tussen Dorothea van Hoberch, weduwe van Charles de Poictiers, heer van Vadans en hoogbaljuw van Veurne en Veurne-Ambacht (eiseres), tegen jonkheer Victor Masin, heer van Coudenburch, echtgenoot van Franchoise fa Jan, heer van Zillebeke, als hoogbaljuw van Veurne en Veurne-Ambacht (verweerder), inzake verpachting van het ambt van hoogbaljuw.

166 Zie zijn vermelding als dusdanig verder in onze tekst.

167 P. DONCHE, *Genealogieën uit het Renteboek 1681 der Staeten-leening 1576-1577 (Stadsarchief Veurne nr. 868)*, Berchem, 1991, pp. 18-19.

Egguascappel (Eggewaartskapelle) jonker Victor Masin III^{XX} XVJ Lb
 Anno 1613 verteeckent op Jo(nke)r Robert, Jo(ffrouw)e Anna en(de) Jo(ffrouw)e
 Florence Masin kynderen Jo(nke)r Eloij fi(liu)s Jo(nke)r Victor d'1/2
 en(de) Francois de zoone van Capitain Hamilton geprocreert bij Jo(ffrouw)e Isa-
 belle Masin fi(li)a Jo(nke)r Victor dander helft.

1680: *Verteeckent dese leeninge op de descendenten van Jo(nke)r Robert de Masin
 alleene mits dat jo(ffrouw)e Anna en(de) Florence sijn gestorven zonder descendenten
 oock Jo(ffrouw)e Isabelle huysvr(auw)e van(den) capitain Hamilton, oversulcx
 zoude toecommen aen Jo(nke)r Adriaen van Scheinghem heere van Zingelbaenst
 etc. t' huwel(ick) hebben(de) vrouw Isabelle fi(li)a den voorn(oemden) Jo(nke)r
 Robert de Masin daeranne gerecht soo p(ar) mortem patris als bij verderden jegens
 den heere van Borluyt getrauwet met vrouw Valerie de Masin fi(li)a Jo(nke)r Robert
 compt jaerlicx VJ Lb en(de) in capitael III^{XX} XVJ Lb
 Aldus vol(gens) t' verclaers van(de) voors(eide)n heere van Zingelbaenst den II-en
 Xmb(re) 1680.*

Op 16 juni 1579 werd vanuit Madrid aan hem een bedankingsbrief gestuurd voor maatregelen die hij, als baljuw van de stad en kasselrij Veurne had genomen ter bewaring van het katholieke geloof en die zouden verder gezet worden met de heer de la Motte, gouverneur en kapitein van de stad en het kasteel van Grevelingen (Gravelines, N.-Fr.).¹⁶⁸ Er wordt niet nader gezegd wat die maatregelen waren, maar ongetwijfeld passen zij in de strijd tussen de Malcontenten en de katholieken. Begin 1579 had het Veurnse magistraat kanonnen, kanonsballen en buskruit gekocht in Antwerpen (betaald met de opbrengst van de verkoop van (met toelating van de aartshertog) opgeëiste klokken en koperwerk uit de kerken van Veurne en de kasselrij). Ook de stad werd versterkt. De la Motte was de legeraanvoerder ter plaatse voor de Spaanse koning.¹⁶⁹

In 1580 werd hij door de aartshertog gevraagd een oplossing te zoeken voor de toestand in het klooster O.L.Vrouw ter Nieuwe Plante te Roesbrugge. Door de strijd tussen de Malcontenten, de Calvinisten en de katholieken waren een deel zusters met de abdis gevlucht naar St.-Omer en de anderen naar hun refugiehuis in Ieper. De zusters te Ieper hadden gevraagd aan de aartshertog om voor hen een intendant aan te stellen omdat de abdis niet wou terugkeren naar Vlaanderen ...¹⁷⁰

168 SA Brussel, FLM, doos 74, brief op papier.

169 Zie (ed. E. RONSE) P. HEINDERYCX, *Jaerboeken ...*, III, onder het jaar 1579. SAV, OA, nr. 2078 bevat twee brieven dd 9 sept. 1578 en 28 jan. 1579 (ns) door hem ondertekend resp. inzake het akkoord met de hertog van Anjou en nieuws uit Maastricht. Een derde brief, dd 23 aug. 1578 is mogelijk ook van hem en gaat over de troepen van hertog Casimirus die het Westkwartier kwam versterken maar die geld nodig hadden.

170 SA Brussel, FLM, doos 74, brief op papier van 24 februari 1580. Zie hierover ook: *Monasticon Belge, tome III, Flandre Occidentale*, vol. 4, Luik, 1978, p. 1079.

Huwelijk en overlijden

Hij huwde met Françoise TACCOEN gezegd VAN ZILLEBEKE, enige dochter van Jan, heer van Zillebeke, Essoije (?) en Herentage enz... en Marie van Zillebeke, zijn tweede echtgenote. Zij werd geboren in 1534.

Hij overleed in 1583, nog voor de zomer¹⁷¹ en werd begraven te Veurne in de St.-Walburgakerk in de St.-Catharinakapel onder een grafsteen van der Burch. Op 2 december 1600 verkochten zijn weduwe en hun zoon Elooi een huis en erf aan de Ommeganck van St.-Walburga te Veurne.¹⁷² Zij overleed in 1607.

Portretten

Van beiden bestaan schilderijen die moeten doorgaan voor hun portretten. Maar deze zijn wel in de 17de eeuw gemaakt en allicht met oudere andere portretten als voorbeeld (en dus niet naar de levende personen zelf):

Portretten die Victor Masin (+1583) en Francisca van Zillebeke gezegd Tacoen (1534-1607) moeten voorstellen (olieverf op paneel, 55 x 41 en 56 x 42 cm, Gent, Oudheidkundig Museum de Bijloke, nrs 769 1/1 en 767 1/1)

171 FM, 31, III: de rekening van de kasselrij Veurne van 12 juni 1586 – 10 juni 1587, f° 36v vermeldt dat in de zomer van 1583 Françoise van Zillebeke als weduwe van Victor Masin, heer van Coudenburg aan het kasselrijbestuur 200 spinden haver leverde waarvoor haar 340 pond werd betaald.

172 P. VANDEWALLE, *De wettelijke passeringen van de kasselrij Veurne. Regesten van de akten met index* [1597-1600], Oostende, VVF, 1974, p. 56, nr. 1104 (RAB, KV, Registers WP, nr. 616, f° 204v).

Deze portretten waren in 1849 in het stadhuis van Gent in het bureel van de archivaris van Duyse.¹⁷³

De opschriften luiden respectievelijk:

VICTOR MASIN. FILZ DE ADRIEN / ESCVIER SEIG^R. DE COVDENBOVRQ. / GRAND BAILLY DE / LA VILLE ET CHAS / TELENIE DE FVRNE / NASQVIT L'AN 1506 / ET TRESPASSA / L'AN 1583. / AETATIS 26

FRANCHOISE DE / ZILLEBEQUE FILLE DE / MESSIRE JACQUES / SEIG(NEU)R DE ZILLEBEQUE / DICT TACON NAS / QVIT L'AN 1534 ET / TRESPASSA 1607 / AETATIS 20

De panelen hadden oorspronkelijk een groene achtergrond, later door zwart overschilderd. De wapenschilden en de inscripties zijn aangebracht op de overschildering. De geringe kwaliteit van beide schilderijen wijst erop dat het gaat om kopieën uit de 17de eeuw naar een ouder voorbeeld, maar ze zijn wel van dezelfde hand.

Volgens de vermelde aanduidingen van geboortejaren en leeftijd zouden de originele portretten resp. in 1532 en 1554 moeten geschilderd zijn. Een tijdsverschil van 22 jaar lijkt weinig waarschijnlijk. Een geboortjaar van 1506 voor Victor Masin valt ook niet te rijmen met zijn diploma van licentiaat in de rechten die hij in 1549 behaalde, hij zou dan een student van 43 jaar oud geweest zijn. Zijn loopbaan in de schepensbank van de kasselrij Veurne die begint in 1556 zou dan pas begonnen zijn op zijn 50ste en bovendien zou hij nog een kind hebben gehad, geboren in 1573-74 (zie verder) als een 68-jarige vader. Allemaal zeer onwaarschijnlijk. Hoger gaven we al aan dat Victor ca. 1525 moet geboren zijn, misschien moet "1506" gewoon 1526 zijn. Dit doet de tijdstippen van vervaardiging van beide portretten $1526+26 = 1552$ en $1534+20 = 1554$ nauw aansluiten. Zijn overlijdensjaar 1583 klopt wel zeer goed, we weten dat hij nog in 1582 verkozen werd tot landhouder en dat in de zomer van 1583 zijn vrouw inmiddels zijn weduwe was geworden (zie hoger).

Zij hadden volgende kinderen:¹⁷⁴

173 FM 38, I, 242bis (een toegevoegde nota op een apart ingekleefd blad), waarin de schrijver betoogt: *Je ne connois pas comment ils sont venu en possession de la ville de Gand. Celle de Furnes devrait les reclamer ou les demander ...* De portretten zullen in Gent verzeild zijn via de afstammelingen van Eloy en Francisca die in de 17de eeuw in Gent verbleven.

174 Victor Masin en Francisca Tacoen van Zillebeke en hun kinderen Elooi en Isabella vindt men ook in het 17de-eeuwse handschrift Schinckelle, zie: P. DONCHE, *Het genealogisch-heraldisch handschrift SCHINCKELLE*, Kortemark, 2014, f° 32v-33.

1. **ELOOI.** Zie verder onder VI.
2. **Isabella.** Zij huwde met Gheleyn (Guislein) HAMILTON gezegd SANDERS¹⁷⁵ (*in goud drie vijfbladen van sabel*), Schots¹⁷⁶ kapitein. Zij hadden een zoon Frans Hamilton, maar deze zoon was overleden voor 1680 en had geen wettige nakomelingen.¹⁷⁷ Zij huwde een tweede maal met Johan VAN HEERMA.¹⁷⁸

Een van Victors kinderen werd geboren tijdens het schepenjaar 1562–1563 toen hij in functie was als baljuw: *van drie zester wijn ghepresenteert ter kercganghe van mejoncvr(ouw) de huusvr(ouwe) van joncker Victor Masin hoochbailliu van desen landen bij ordonnantie de somme van XXIII lb.*¹⁷⁹ Twee andere kinderen werden geboren tijdens de schepenjaren 1571-1572 en 1573-1574 toen hij in functie was als landhouder van commune van de kasselrij: zijn echtgenote kreeg ter gelegenheid van haar kerkgang van het bestuur telkens zes kannen wijn.¹⁸⁰

Zij hadden dus minstens drie kinderen. VOET vermeldt inderdaad nog twee andere kinderen, maar allicht zijn deze jong overleden gezien later niets meer over hen vernomen wordt:

3. **Anna.**
4. **Victor.**

VI. – ELOOI MASIN.

Hij erfde van zijn vader een reeks leengoederen, waarvoor zijn moeder in zijn naam in 1585-1586 het leenverheffingsrecht betaalde (hij was toen nog minderjarig).¹⁸¹

175 RAB, Index Casetta, dl. 1 (wezenregisters Brugse Vrije) p. 263-264, die verwijst naar register Noordkwartier beginnend a° 1621 onder Snellegem f° 207, dit is RAB, Brugse Vrije, registers, nr. 16.485: *Jo.r Johan Dominicus van Heerma fs her Johan bij Jo.e Ysabella fa jo.r Victor Masin bij zijn leven heere van Coudenburch tevooren w(eduw)e van jo(nke)r Gheleyn Hamelton gheseyt Sanders.*

176 VOET: *cap(ite)ne escossois.*

177 P. DONCHE, *Genealogieën uit het Renteboek 1681 ...*, p. 19: *Verteekent dese leeninge op de descenten van Jo(nke)r Robert de Masin alleene mits dat jo(ffrouw)e Anna en(de) Florence sijn gestorven zonder descenten oock Jo(ffrouw)e Isabelle huysvr(auw)e van(den) capitain Hamilton.* Dit wordt bevestigd door DE JOIGNY DE PAMELE: hij overleed op 19 februari 1671.

178 DE JOIGNY DE PAMELE noemt deze: *Frison* (uit Friesland) en waarvan een zoon Jan Dominicus.

179 FM 31, dl. I, p. 177 en ARA, RK, 42.255 (11 jun 1562 – 15 jun 1563)), f° 37.

180 FM 31, dl. III (rekeningen 16 juni 1571 – 24 juni 1572 en 15 juni 1573 – september 1574, f° 28v).

181 ARA, RK, 17.729:

- Eggewaartskapelle: *Receu de Eloy Masin po(u)r le plain releif d'ung fief, contenant XLIII mes(ure) s et demij, estant ugne court des fiefs appellant Coudenburch a luy succede p(ar) le trespas de Victor Masin son pere X Lb p.*

- te Eggewaartskapelle: de heerlijkheid Coudenburg, groot 44 1/2 gemeten.
- nog te Eggewaartskapelle: een leengoed van 25 gemeten (voorheen 35 gem. genoemd).
- te Veurne St.-Walburga: het leengoed van 32 gemeten (de *Quynste*).
- de dienstammanschappen in de zeven parochies Adinkerke, Veurne-Bewesterpoort, Veurne-St-Walburga, Oostduinkerke, Ramskapelle, Wulpen en Veurne-Beosterpoort.

In mei 1590 was hij nog steeds minderjarig en onder voogdij van Ferdinand Taccoen, heer van Zillebeke (allicht een oom maternel) en Jan Boudin. Zijn vader Victor, heer van Coudenburg had tijdens zijn leven aan meester Jan Zannequin een jaarlijkse rente van 100 pond parisis verkocht (de penning 16) gehypothekeerd op een leengoed, gehouden van de Burg van Veurne dat Victor bezat, van 35 gemeten liggend in Eggewaartskapelle bij de kerk, en op dat ogenblik bewoond door een Laurens Perdu. De erfgenamen van Jan Zannequin hadden aangedrongen bij die voogden dat zij het octrooi voor een mogelijke verkoop (bij niet naleving van de rente) zouden in orde brengen bij de Rijkselse Rekenkamer. Een octrooi voor een eventuele verkoop werd toegestaan op 23 mei 1590.¹⁸²

Hij kocht een leengoed van 15 gemeten in Avekapelle van een Joos Verlynde en betaalde er het leenverheffingsrecht voor in 1603-04.¹⁸³

Hij had volgende loopbaan in het bestuur van de stad en kasselrij Veurne (S: schepen, LH: landhouder):¹⁸⁴

8 jun 1592	<i>S14/20, heere van Coudenburch</i>
7 jun 1593	<i>S7/20, heere van Coudenburch</i>
6 jun 1596	<i>S5/20, heere van Coudenburch</i>

- Eggewaartskapelle: *Receu dud(ic)t Eloy Masin le plain relief d'ung aultre fief de XXV mes(ure)s de terre en lad(ic)te paroiche a luy succede p(ar) le trespas de Victor Masin son pere X Lb p.*

- St.-Walburga: *Receu de dam(oisel)le relicta Victor Masin payant au nom de Eloy Masin son filz le plain relief dung fief de XXXIJ mes(ure)s appelle la Quinte a luy succede par le trespas de sondict pere XLlb p.*

- Dienstammanschappen: *Receu de da(moisel)le la vefve de Victor Masin payant au nom de Eloy Masin son fils po(u)r le plain relief d'ung fief estant les diens(m)anschepen de Adynkercke, Bewesterpoort, St Wouburghen, Ostdunenkercke, Ramscappele, Wulpen et Boosterpoort a luy succede par le trespas de sondict pere X Lb.*

182 ARA, RK, Denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, 252.

183 ARA, RK, 17.743; Avekapelle: *Receu du s(eigneu)r Eloy Masin pour le plain relief d'achapt d'ung fief de XV mesures achaptes p(ar) Josse Verlynde pour le plain relief X Lb p.*

184 Voor de samenstelling van de na 1586 verenigde schepenbank van de stad en kasselrij Veurne: SAV, OA, 339 (het zgn. *Wittenboeck*), f° 307-452. Een getypt afschrift van die schepenlijsten vanaf 1586 door A. DEBRUYNE is raadpleegbaar in de leeszaal van het Stadsarchief van Veurne. Een index op de namen in deze schepenlijsten verscheen in: A. DEBRUYNE, 'De Wet volgens het 'Wittenboeck'. Index op de persoonsnamen,' in: *Archikrant*, Veurne, Vrienden van het Veurns Archief, jrg. 10, nr. 2 (apr-jun 2000), pp. 45-56.

7 jun 1597	S8/20, <i>heere van Coudenburch</i>
8 jun 1599	S5/20
7 jun 1600	S5/20, <i>heere van Coudenburch</i>
7 jun 1605	LH van de wet, <i>heere van Coudenburch</i>

Hij was in 1595-96 kapitein van een compagnie keurlingen in dienst van de stad en kasselrij Veurne.¹⁸⁵ DE VISCH, LE BLOND en KERCHOF noemen hem kapitein van een vrije compagnie van 300 soldaten. Ook op 2 augustus 1599 wordt hij vernoemd als bevelhebber van een garnizoen.¹⁸⁶ Op 16 juli 1600 werd hij aange-steld tot luitenant oppervalkenier voor Veurne-Ambacht.¹⁸⁷

Hij huwde met Anna VAN COORENHUUSE (*in keel een beurtelings gekanteelde dwarsbalk van goud*), enige dochter van Guillaume en Eleonora (dochter van Lenaart) de Crane (*in hermelijn een schuinbalk van keel beladen met 3 penningen van goud*).

Hij overleed in de civiteit van keurbroeder van, maar ook als landhouder-bur-gemeester van de stad en kasselrij Veurne, te Veurne op 15 maart 1606 en werd begraven te *Ascapple* (oude naamvorm voor Eggewaartskapelle, waar zijn heer-lijkheid Coudenburg gelegen was¹⁸⁸). Zij overleed te Eggewaartskapelle op Cou-denburg op 28 april 1616.

Een verdeelstaat voor de kinderen, afgesloten 18 november 1616 na het overlijden van hun beide ouders bleef bewaard.¹⁸⁹ Naast de leengoederen zien we dat zij ook huizen bezaten in Eggewaartskapelle, Avekapelle, Veurne-St.-Walburga en Veurne St.-Niklaasbewesterpoort. In de opsomming van gebruiksvoorwerpen lezen we dat zij tinnen vaatwerk gebruikten met daarop hun wapenschild: *in Coudenburch: vijf dozijnen tinnen plateelen gheteeckent mette wapenen vander overleden en nog drye dozijne tinnen telloore gheteeckent alsvooren*.¹⁹⁰

185 FM 31, III: rekening van 5 juni 1595 – 15 mei 1596, f° 25v. Ook VOET vermeldt dat hij kapitein van de infanterie was geweest.

186 J. CAILLIAU, *Duinkerke. Wettelijke passeringen 1506-1548*, Koksijde, VVF Westkust, 2007, p. 110 (Archives Municipales de Dunkerque, FF/48, dl. 9, f° 31).

187 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven (perkamenten akte uitgaand van Charles, prins en graaf van Arenberg te Brussel).

188 VOET vermeldt *landhouder 1605 auquel an il mourut, gist a Westcapple*, maar met *auquel an* bedoelt hij eigenlijk het schepenjaar 7 juni 1605 - 5 juni 1606 en hij las ook de begraafplaatsnaam *Ascapple* verkeerd als *Westcapple*. Ook DE JOIGNY DE PAMELE las het verkeerd maar nu als Avekapelle.

189 SA Brussel, FLM, doos 77 (in een bundel van ong. 3 cm dik is de staat van goed verdeeld over twee katernen (f° o tot 45 en f° 46 tot 55), daarnaast zijn er diverse andere katernen met inkomstenrekeningen, landpachten, deelloten ...

190 Staat van goed, f° 38-39.

Zij hadden volgende kinderen, in 1616 onder voogdij van Philips de Hames en Charles vanden Coorenhuuse:

1. **Anna Francisca.** Zij werd ongeveer 24 jaar oud genoemd in de staat opgemaakt na het overlijden van haar beide ouders (ca 1616), dus geboren ca 1592. Maar misschien is zij geboren in 1594-95 omdat in dat rekenjaar de echtgenote van Elooi Masin, heer van Coudenburg en schepen van stad en kasselrij Veurne, ter gelegenheid van haar kerkgang zes kannen wijn ten geschenke kreeg van het bestuur.¹⁹¹

Zij was vrouwe van Roosendaele door schenking onder levenden van Françoise van Zillebeke gezegd Tacoen, haar grootmoeder paterneel. Roosendaele was een heerlijkheid van 35 gemeten 61 roeden land.¹⁹² Op 11 april 1652 schonk zij aan haar neef Antonius Masin, heer van Quevin en kapitein van een compagnie kurassiers, 6 gemeten 26 roeden land in Eggewaartskapelle (maar met conditie indien hij kinderloos kwam te overlijden, dit zou gaan naar haar broer Victor).¹⁹³

Zij maakte op 12 juli 1660 te Gent voor notaris Justus vander Mandere haar testament op.¹⁹⁴ Daarin drukte ze de wens uit dat, als ze zou overlijden te Gent dan begraven te worden in de St.-Baafs kathedraal bij het altaar van St. Jan de Doper, maar als ze te Brugge zou overlijden dan begraven te worden in de kathedrale kerk [St.-Donaas]. Haar enige erfgenaam was haar broer, de heer van Coudenburg [Victor Robert], die ze ook aanstelde tot testament-uitvoerder.

Zij wenste ook dat er in uitvoering van het testament van haar zuster *feu madame de Hames* [Florentia Eleonora Masin] in de kerk van Eggewaartskapelle een grafsteen zou komen ter herinnering aan haar ouders die daar begraven lagen (haar zuster was zes jaar eerder in 1654 overleden, haar wens (zie ook hieronder) was dus blijkbaar nog niet ten uitvoering gebracht). Verder zijn er legaten voor haar neef de heer van Quevin [Antonius Masin]: een grote en een kleine *scribaen* (schrijftafel), aan haar nicht *Mme de Sijnghelbaenst* [Isabella Maria Masin]: 100 florijnen, aan haar twee andere nichten *Valerie* [Masin] en *Florence* [Masin] en tevens aan *Marie Franchoise*, religieuze te Nieuwenbossche en *Philipe Terese religieuse Carmeltine*: ook allen 100 florijnen.

Zij overleed twee dagen later, ongehuwd op 14 juli 1660.

191 FM 31, III: rekening van 4 juni 1594 – 15 mei 1595, f° 22v.

192 SA Brussel, FLM, doos 78 (katern met deelloten voor haar en haar broer en zuster, f° 21v).

193 SA Brussel, FLM, doos 78 (in de bundel die de staat van goed van Victor Robert bevat).

194 SA Brussel, FLM, doos 76.

2. **Florentia Eleonora** (ook Eleonora Florence genoemd). Zij werd ‘ongeveer 20,5 jaar’ oud genoemd in de staat opgemaakt na het overlijden van haar beide ouders (ca 1616), dus geboren ca 1595-96. En inderdaad, in het rekenjaar 1595-96 kreeg de echtgenote van Elooi Masin, heer van Coudenburg en kapitein van een compagnie keurlingen ten dienste van de stad en kasselrij, ter gelegenheid van haar kerkgang 6 kannen wijn ten geschenke van het bestuur.¹⁹⁵

Zij huwde met Adriaan VAN HAMES, heer van Ackerswalle.¹⁹⁶ VOET vermeldt 1638 als hun huwelijksjaar. Hij overleed voor 1654. Zij hadden geen kinderen.¹⁹⁷

Van haar bleef een brief bewaard, geschreven vanuit Brugge op 9 juli 1625 aan een zekere Joncquier. Deze lijkt haar zaakgelastigde te zijn voor enkele bezittingen in het Veurnse aan wie ze enkele instructies geeft, maar tegelijk ook hengelt naar nieuws uit haar geboortestreek, die ze ‘het zalige Veurne’ noemt: ... *ende scrift min soomtis eenige nieumaren van het salege Veurne ... met hasten in Brugge desen negentes van hooimaent. Brugge, 9sten van hooimaent 1625.*¹⁹⁸

Haar testament van 16 oktober 1649 bleef bewaard.¹⁹⁹ Daarin drukte ze de wens uit begraven te worden in de kerk van de Paters Recollecten te Gent, maar de keus van de plaats liet ze over aan haar broer Victor en schoonzus Valerie Triest.

Zij overleed als vrijlates van het Brugse Vrije te Gent St.-Michiels op 7 februari 1654, reeds weduwe. Haar staat van goed, opgemaakt door haar broer Victor Robert Masin en zuster Anna Francisca (*vrau van Roosendaale* genoemd) bleef bewaard.²⁰⁰

Daaruit vernemen we dat zij te Gent woonde in een huis met gevel op *Recollecten leye houdende den houck vande Violette strate* (f° 3), dit is dus op de hoek van de Recollectenlei en de huidige Zandpoortstraat (voorheen (*Korte*) *Violettenstraat* genoemd), dus tegenover het vroeg 19de-eeuwse voormalig gerechtshof. Onder de begrafenis kosten zien we ook de vermelding (f° 13v) *over 't schilderen van wapen*. Haar staat van goed vermeldt

195 FM 31, III: rekening van 5 juni 1595 – 15 mei 1596, f° 25v.

196 Aldus vernoemd in het testament van zijn echtgenote, ook VOET noemt hem heer van Ackerswalle, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE daarentegen noemen hem heer van Lampernisse en Nieuwpoort (?).

197 P. DONCHE, *Genealogieën uit het Renteboek 1681 ...*, p. 19: *Verteeckent dese leeninge op de descenten van Jo(nke)r Robert de Masin alleene mits dat jo(ffrouw)e Anna en(de) Florence sijn gestorven zonder descenten oock Jo(ffrouw)e Isabelle huysvr(auw)e van(den) capitain Hamilton.*

198 SA Brussel, FLM, doos 76.

199 SA Brussel, FLM, doos 76.

200 SA Brussel, FLM, doos 78, met ook een *liquidatie* (11 folio's) van haar erfenis door haar broer en zuster.

ook haar testamentaire schenkingen (f° 14v-16) waarbij we haar verwanten de revue zien passeren, resp. haar schoonzuster, de oudste zoon van haar enige broer, de 4de, 3de, 2de, 5de en 1ste dochter van haar broer, haar kleinneef van Schenghen en een verwante van haar overleden echtgenoot:

*Aan mevrouwe van Coudenburg twee selveren flasschen,
An jo.r Anths de Mazin, heere van Quevin : een som geld bezet op 50
gemeten land in Eggewaartscappelle,
Aan jo.e Florentce Ysabelle de Masin twee touren perels die d'overledene
aen haer hals drouch,
Aan jo.e Valerie Robertine de Mazin twee selveren doosen ende een selve-
ren commelier (?),
Aan jo.e Phil(li)pe Terese Masin twee selveren salven (?),
Aan vrou Marie Franchoise Masin religieuse int clooster van Nonnenbos-
sche een lijfrente,
Aan mevrouwe van Synghelbaenst haere caroche met twee peerden,
Aan jo.r Anth(oni)s van Schenghen een peert van veertich ponden groo(te)n
twelck ghecocht sal worden als hij sal comen te peerderijden,
Aan jo.r Guillaume de Hames een peert van veertigh ponden grooten.*

Tenslotte (f° 16v) drukte ze de wens uit dat in de parochiekerk van Egge-
waartskapelle (zij noemt het dorp 'Coudenburg') nabij de begraafplaats
van haar ouders een grafscript op steen zou komen: *item heeft begheert
dat men inde prochiekercke van Coudenburch ter nestre plaetse daer haere
ouders begraven zijn, zoude maeken een epitaphie ofte tombe ter belaste
van haere hoirs.*

De inboedel van haar huis werd openbaar verkocht, een deel ervan werd
aangekocht door haar zuster Maria Francisca.

3. VICTOR ROBERT. Zie verder onder VII.

VII. – VICTOR ROBERT MASIN (ca 1597-1675). Hij wordt in de bronnen ook
soms *Robert Victor* of enkel *Robert* genoemd.

Hij wordt *oudt omtrent neghen jaeren* genoemd bij het overlijden van zijn vader
in maart 1606²⁰¹ en 'ongeveer 19 jaar' in de staat van goed opgemaakt na het
overlijden van zijn beide ouders (in 1616), dus geboren ca 1597. Hij werd geboren
te Veurne tijdens het schepenjaar 1597-98: in de kasselrijrekening over dat jaar
lezen we dat de echtgenote van Eloi Masin, heer van Coudenburg en in functie

201 SA Brussel, FLM, doos 78 (aparte katern van 27 folio's met kopie van een akte uit een
weesregister Veurne St.-Niklaas, de daar vermelde overlijdensdata van zijn ouders zijn resp. 11
maart 1606 en 20 april 1616).

als schepen van de stad en kasselrij, ter gelegenheid van haar kerkgang zes kannen wijn ten geschenke kreeg van het bestuur.²⁰²

Na het overlijden van zijn vader werd hij heer van Coudenburg. Op dat ogenblik was hij nog een kind (ong. 10 jaar oud) en dus was het zijn moeder Anna van den Coorenhuuse die als weduwe in 1607-08 het leenverheffingsrecht voor haar zoon betaalde.²⁰³ Op hetzelfde ogenblik betaalde zij ook het leenverheffingsrecht voor een leengoed van 17 gemeten in Avekapelle, dat zijn vader nog kort voor zijn overlijden aangekocht had van een Joos vander Lynde (toen nog 15 gemeten groot genoemd).²⁰⁴

Loopbaan

Als jongeling was Victor Robert page in het huis van de Prins van Oranje.

Hij koos voor een militaire loopbaan. Op 1 december 1631 werd hij aangesteld tot kapitein van een compagnie van 100 *kurassiers* (zwaar bewapende cavalerie-soldaten die een borstharnas droegen (*kuras*)).²⁰⁵ Op 15 oktober 1632 kreeg Victor Robert Masin, kapitein van kurassiers een aanstelling tot lid van de Raad van Oorlog.²⁰⁶ Ook in 1633 of 1634 zien we hem vermeld als kapitein van de infanterie²⁰⁷ en in 1636 en 1646 van een compagnie *cuirassiers* en als lid van de Koninklijke Raad van Oorlog.²⁰⁸

We vonden zijn handtekening op minstens 115 brieven die hij schreef.²⁰⁹

202 FM 31, III: rekening van 15 mei 1597 – 19 juni 1598, f° 23v.

203 ARA, RK, 17.748: Eggewaartskapelle: *De Ma(de)moiselle Anna van(den) Coorehuuse douagiere de mo(n)s(ieu)r van Coudenburch, au nom de mo(n)s(ieu)r Robert Masin son filz, a pajie ung plain relief, a cause de le fief no(m)me Coudenburch X Lb p.*

204 ARA, RK, 17.748: Avekapelle: *Receu de lad(i)te Ma(de)moiselle douagiere de mo(n)s(ieu)r de Coudenburch ung plain relief au nom de son filz Robert d'ung fiefz de XVIJ mesures de terre achaptez alenco(n)tre Josse Vander Lynde. Ici X Lb p.*

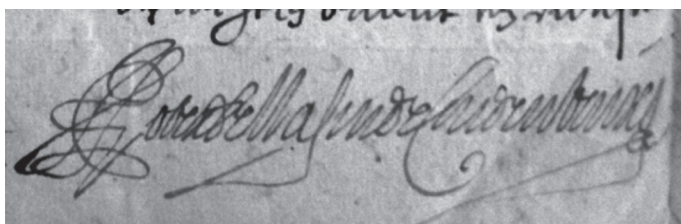
205 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven (twee in zes geplooid erg brede perkamenten).

206 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven.

207 Hij kreeg bij een bezoek aan het kasselrijbestuur als welkomstgeschenk 10 kannen wijn: FM 31, III, rekening van 15 mei 1633 – 15 mei 1634, f° 32.

208 SA Brussel, FLM, doos 74, groot perkamenten bifolium (recipisse van 21 augustus 1636 voor een leenenombremment van *mher Robert Victor Mazin, ruddere, heere van Coudenburch ende Raet van Oorloghe en capiteijn van eene compagnie curassiers ten dienste van zijne ma(jestei) t.* Idem, doos 78: *Hedent desen lesten ougst XVIJ.C zessenveertich hebben mher Victor Robert de Masin, rudder, heere van Coudenbouch etc... capitain van een compaignie quirassiers ten dienste van sijne connel. Ma.t en(de) vrouwe Valerie Triest sijne gheselnede bij hem ter saecken onderschreven thaeren dancke behoorlich geauthoriseert vercocht aan Antonius Triest bisschop van Gent, graaf van Suerghem, heer van St Baefs, raedt van staete, inde prochie van Thielt ...*

209 Verspreid over SA Brussel, FLM, enkele in doos 76, doos 77 bevat een bundel van 113 door hem ondertekende brieven uit de periode 1645-1660, gebundeld door een touw dat er door getrokken werd ...

Handtekening van *Robert de Masin de Coudembourg*, Gent, 18 oktober 1653
(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 76)

De brieven bevatten vaak ook een (erg klein) lakzegeltje, maar waarop, als het al niet verwijderd werd voor hergebruik van de was, nog nauwelijks iets te zien is. Een zegel door papier gedrukt toont ons alsnog zijn wapen: *in hermelijn, een ramskop*:

Door papier gedrukt zegel van Victor Robert Masin,
men ziet de hermelijnstaartjes en de ramskop
(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 77)

In 1628 hadden diverse kasselrijen in het Westkwartier (Ieper, Veurne, St.-Winoxbergen en Kassel), teneinde de belastingen door het landbestuur geëist te kunnen opbrengen, besloten om een aantal parochies bij verpanding te verkopen. Dit betekende dat de kopers er dezelfde rechten als een heer van een heerlijkheid op zouden mogen laten gelden zoals het kleine jachtrecht, vogel- en visrecht, het recht de kerk- en disrekeningen te horen, het recht op voorrang in de kerk en het recht een schepenbank, baljuw en een griffier aan te stellen. Op 1 januari 1629 werden aldus per opbod 21 van de 41 parochies in de kasselrij Veurne verkocht. (Op elk van de 20 andere was wel geboden, maar blijkbaar niet genoeg.) Robert Masin kocht toen Eggewaartskapelle voor 9.267 fl. o sch. o denieren, het 6de hoogste bedrag. De verkoopprijzen varieerden van 2.085 (Kok-sijde) tot 50.968 florijnen (Houtem en Leisele samen).²¹⁰ We vinden van hem

²¹⁰ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Bourg de Furnes*, I, p. 204; (ed. E. RONSE) P. HEINDERYCX, *Jaerboeken ...*, IV, pp. 99-105.

nog een aantekenboek waarin hij o.a. noteerde: *le magistrat de mon village terre et s(eigneu)rie d'Eggewartscaple a este renouvelle par moi ce jour d'hui 2 de decembre 1629 ce sont este elues les suivans* (waarna deze opgesomd worden) en verder ook de aanstelling van een koster voor de parochie van Eggewartskapelle van 1 juni 1630 door hem ondertekend: hij oefende dus inderdaad volle rechten uit als heer van een dorpsheerlijkheid.²¹¹

Op 27 juli 1648 werd door de kasselrij Veurne een in het Latijn opgesteld certificaat uitgeschreven betreffende de identiteit van Robert Victor Masin als 'zoon van Elooi en uit een adellijke familie zoals vast te stellen was uit betrouwbare documenten'.²¹²

Ondertussen was sinds begin 1646 de kasselrij Veurne het toneel van veroveringstochten van de Fransen tegen de Spanjaarden. Vele inwoners van het platteland vluchtten naar de steden, hun hoeves en landen achterlatend. Na acht jaar oorlog hadden de Spanjaarden de Fransen verdreven en begon men met een wederopbouw maar die zou slechts vijf jaar duren, want eind 1657 vielen de Fransen terug binnen. In de zomer van 1658 bereikten de verwoestingen op het platteland hun hoogtepunt. Het is dan ook niet te verwonderen dat we in pachtcontracten van Robert Victor Masin steeds de vermelding vinden van "verbrande hofstede" (1657 voor een hofstede in Wulpen en Veurne-Beoosterpoort, 1663 voor de hofstede *Schoudervliet* in Wulpen).²¹³

Huwelijk

Hij huwde na huwelijkscontract van 28 november 1623 (overgeschreven in haar staat van goed) met Valerie TRIEST d'HAUWEGHEM, enige dochter en erfgenaam van Maximiliaan en Catharina Triest. De getuigen van zijn kant waren zijn kozijn Jacques de Saingenois, ridder en heer van Vivue (?),²¹⁴ Joos Triest, ridder en heer van Lovendegem. De getuigen van haar kant waren: haar broer Charles Andries Triest, heer van Quevin en haar oom paterneel en voogd Niklaas Triest, ridder en heer van Auwegem en haar oom materneel Franchois Triest, heer van Raveschot. VOET vermeldt dat zij (kerkelijk) huwden op 3 november 1623.

211 SA Brussel, FLM, doos 78, een schrift van ong. 1 dik, formaat A5, gepagineerd, pp. 17 en 33.

212 RAB, Aanwinsten, 3795. Ook in SA Brussel, FLM, doos 77 vindt men hiervan een kopie.

213 SA Brussel, FLM, doos 76.

214 Allicht *Saint-Genois*, heer van Vyve. Saint-Genois is de Franstalige naam voor een dorp met twee patroonheiligen Sint Genesius en Sint-Denijs dat in het Nederlands Sint-Denijs heet (deelgemeente van Zwevegem in zuidelijk West-Vlaanderen). Er bestaat ook een dorp Sint-Denijs Westrem, deelgemeente van Gent. Sint-Eloois-Vyve is een deelgemeente van het nabije Waregem.

Haar broer Charles Andries Triest werd ook heer van Raveschot door naasting. Deze kapitein van een compagnie lanciers overleed ongehuwd en zijn zuster Valerie was haar erfgenaam.²¹⁵ Zij werd uiteindelijk vrouwe van de heerlijkheden Raveschoot, Quevin en Plancques.

Woonplaats

Op 23 september 1662 veranderde hij zijn civiteit van keurbroeder van de kasselrij Veurne, naar die van poorter van Gent, maar hij woonde er toen al.²¹⁶ Hij woonde te Gent in een huis met lochting, achterhuis en stallen en waaraan hij veel verbouwingen had gedaan. Het was gelegen *ten voorhoofde upden Calanderberch van oudts ghenaeemt t'hof van Mastaing aan de een zijde ... ende ter andere deerweerdighen paters van de societeyt Jhesu inde Langhe Meerrie* (Lange Meer, nu Universiteitsstraat), *mitsgaders oock inden Paddenhouck* (Paddenhoek) *... daerinne doverledene dese weerelt ghepasseert is ende daerinnen vele en(de) notable melioratien sijn ghedaen*. Dit is dus ten zuidoosten van waar nu de aula van de Universiteit is (op de plaats van het voormalige Jezuietenklooster).

Toch verbleef hij nog vaak in Veurne. Zo schreef hij op 11 juli 1669 vanuit Veurne een brief naar zijn schoonzoon, de heer van Singelbaanst. Hij overleed ook te Veurne op de St.-Niklaasparochie (zie verder). De Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx (1633-1683) schrijft (zie hoger) dat hij Coudenburg al in 1637 'achter liet' aan zijn dochter, gehuwd met Adriaan van Schingen, heer van Singelbaanst, maar deze laatste woonde ook te Gent (op de Kalandenberg, zie verder). Allicht was het hof te Coudenburg in pacht gegeven.

Overlijden

In een ongedateerd document (maar dat van ca 1650-1660 moet dateren)²¹⁷ zien we dat de ouders voor de schepenbank van Gent een verdeling opmaakten voor hun zeven kinderen opdat er na hun overlijden geen betwistingen zouden optreden.

Op 30 november 1660 maakte zijn echtgenote haar testament op.²¹⁸ Zij drukte hierin de wens uit begraven te worden bij de Paters Recollecten te Gent in het

215 (ed. H. DE LIMBURG STIRUM) Kan. DE JOIGNY, *Manuscrit relatif aux seigneuries de Flandre*, Oudenaarde, 1935, p. 32 (Raveschot).

216 J. CAILLIAU, *Poorterboek van Veurne*, Koksijde, 1989: Mazijn Victor Robert fs Eloi, heer van Coudenburg, geboren in de kasselrij, wonend te Gent, gaat naar Gent, wordt ontslagen 23.9.1662.

217 SA Brussel, FLM, doos 78 (een katern van 19 folio's), gezien beide echtgenoten voor de schepenbank verschenen, moet dit dateren van voor 1 april 1661 (overlijdensdatum van Valerie Triest) en gezien daarin ook vastgelegd werd dat de zoon Antonius Masin 200 guldens jaarlijkse (maar losbare) lijfrente zou uitkeren aan zijn zuster Maria Francisca, toen al voorbestemd voor een kloosterleven, maar nog niet ingetreden, moet dit van ca 1650-60 dateren.

218 SA Brussel, FLM, doos 77, twee bifolia met touwtje linksonder aan elkaar verbonden met op elk een kopie van haar testament in twee verschillende geschriften. Haar testament vindt men

graf van haar broer. Een grafsteen moest hen beiden vermelden en *oock mijn heer van Coudenburgh, mij lief gheselschip indien hem belieft bij mij te ligghen*. Ook had ze graag nog een memoriesteen (zoals er al een was voor haar vader) gehad nabij het altaar van St. Franciscus of in de kapel waar ze zou begraven worden.

Zij overleed te Gent op 1 april 1661 en werd begraven bij de Paters Recollecten te Gent. Na haar overlijden in 1661 maakte haar echtgenoot een staat van goed op die bewaard bleef.²¹⁹

In juni 1661 werd t.b.v. de staat van goed van zijn echtgenote een inventaris en waardeschatting gemaakt van de inboedel van hun woning.²²⁰ Daarin zien we dat het huis vele kamers telde: een *cleen salettken* (met o.a. zeven stukken tapijt-behang, negen grote stoelen, vier kleine ronde tafels, een buffetkast), een *saele*, een *tapytsche sallette* (met zes dubbelstoelen, zes zaalstoelen, drie vrouwenstoelen, een *scribaen* (schrijftafeltje)), een *groot sallette* (nog zes dubbelstoelen, twaalf zaalstoelen, een ingelegde tafel, een ronde tafel, zes zwarte fluwelen kussens). Zij had ook een eigen *contoir* (bureeltje) waarin heel veel zilverwerk aanwezig was en nog een eigen *camere* (met diverse kleine schilderijtjes, acht stoelen en een ronde tafel) en verder waren er beneden nog een ander *contoir* en een *cleen camerken*. Boven waren er kamers voor de bedienden (*Jans camerken, Jennekens camerere*), een *achter camerere*, een *camere van de jo(ffrouw)en* en zelfs een *puppe-camerken* (met een *pavillioentken met een bedde, pulwe ende sargen*, vier stoelen). Er was een lijnwaadzolder, een voorkamer boven de zaal, een zolder boven de *tapijtschen sallette*, een zolder boven de *camer van(de) heere van Quevijn* (de oudste zoon Antonius), de zolder boven *de jo.en camer*; de zolder boven de *saele ende daerneffens* en de *camer vande carossier*.

Het lijkt erop dat hij na het overlijden van zijn echtgenote ook regelmatig een periode in Veurne ging wonen: in zijn staat van goed zien we kosten aangerekend voor diverse verblijven van een paar maanden te Veurne in de jaren 1668, 1669 en 1670, naast huishuur die hij nog schuldig was aan zijn schoonzoon Adriaan van Schenghen voor het huis bij de Kalandenberg in Gent (uit zijn staat van goed).

Hij maakte zijn testament op voor notaris Compere te Veurne op 4 november 1671.²²¹ Daarin drukte hij de wens uit begraven te worden in de kerk van de

ook in haar staat van goed (F° 90 e.v.) maar zonder inleiding en meteen aanvangend met de wilsbeschikkingen en legaten. Ook in doos 76 steekt bij het testament van haar echtgenoot nog een kopie van haar testament.

219 SA Brussel, FLM, doos 77 (109 genummerde folio's), met ook nog een kopie ervan (een katern van 130 folio's, waarvan folio 1 verloren is gegaan).

220 SA Brussel, FLM, doos 77, een katern van 25 folio's (23 beschreven): *inventaris ende prijsie vanden meublen ende cattheylen van huusraede midsg(ade)rs silverwerck ende cleederen bevonden ten sterfhuuse van wijlent vrou Valerie Triest in haer leven vrouwe van Raveschoot ...*

221 SA Brussel, FLM, doos 76.

Cellebroeders in de stad Veurne en dat een grafschrift met zijn wapen zou ‘gehangen’ worden (allicht wordt een houten rouwbord bedoeld). Als testament-uitvoerder stelde hij jonker Adriaan Zannequin aan. In een apostille verklaarde hij evenwel dat hij wenste dat er op zijn graf een grafsteen in wit marmer zou komen met een grafschrift met zijn kwartierschilden en deze van zijn echtgenote en met een verwijzing naar een fundatie die hij had gedaan van 400 guldens aan deze kerk.

Hij overleed zelf op 22 januari 1675 te Veurne op de St.-Niklaasparochie. Hij werd vijf dagen later evenwel begraven op de St.-Denijsparochie in de kapel van het klooster der Cellebroeders (Alexianen). Dit gebeurde met toelating van de pastoor van de St.-Niklaasparochie en van de abt van de St.-Niklaasadij (patroon van de parochiekerken van St.-Denijs én St.-Niklaas). Er werd een rouwbord opgehangen dat zijn overlijdensdatum vermeldt: *obijt 22 januarii 1675 Mazin*.²²²

De staat van goed opgemaakt na zijn overlijden bleef ook bewaard.²²³ Zijn beide zonen waren ongehuwd overleden en van zijn vijf dochters, waaronder twee religieuzen, hadden twee andere met hun echtgenoten afstand gedaan van zijn erfenis. Zijn enige erfgenaam was zijn dochter Isabella Marie, gehuwd met Adriaan van Schenghen.

Hij liet leengoederen na in het Veurnse en Ieperse: te Eggewaartskapelle, St.-Catharinakapelle, Steenkerke, Avekapelle, Werken, Zillebeke, Merkem onder het Ambacht van Woumen, een aantal leenrechten, allodiale gronden in Veurne St.-Niklaasbesterpoort, Eggewaartskapelle, Avekapelle en Steenkerke, maar ook in het Gentse te Oosterzele en de heerlijkheid Raveschoot in de stad Gent. Tot de voorwerpen behoorden meubelen, huisraad, ongemunt goud en zilver, klederen en textiel in linnen, wol en tapijten welke openbaar werden verkocht. Werden niet verkocht maar alleen getaxeerd: een portret van bisschop Triest en een landschapschilderij.

Op 15 februari 1675 werd door de amman van Veurne in het sterfhuis een openbare verkoop van de inboedel gehouden, dit op verzoek van de heer van Singhelbaan (zijn schoonzoon Adriaan van Schenghen). En voor 22 maart 1675 werd ook nog een uitverkoop gehouden van wat op Raveschoot stond.²²⁴

222 J. VAN ACKER & F. DEMEYERE, ‘De kapel van de Veurnse cellenbroeders’, in: *Novi Monasterii*, Vol. 10 (2010), p. 340; FM 38, I, p. 201.

223 SA Brussel, FLM, doos 78 (96 folio’s in acht aan elkaar geknoopte katernen).

224 SA Brussel, FLM, doos 77, bifolium: *Dit naervolghende zijn de meubelen noch bevonden tot Ravesschoot naer het houden vande venditie toebehoorende den sterfhuijse vanden heere van Coudembourg Z.M. ghepresen bij Livine Bets haudtcleercooperighe den 22 maerte 1675.*

Een maand later werden op 18 maart en de drie volgende dagen goederen verkocht *ten huuse van Adriaan van Schynghen, heer van Synghelbaenst staende by St Michielskercke* (allicht in Gent dus).²²⁵

Zij hadden volgende kinderen:

1. **Antonius.** Oudste zoon genoemd in het testament van zijn tante Florentia Eleonora. Hij was heer van Raveschoot en Quevin na het overlijden van zijn moeder, van Plancques na het overlijden van zijn jongere broer Charles en tenslotte ook heer van Roosendaale door schenking onder levenden van zijn tante.

Op 28 maart 1650 volgde hij zijn vader op als kapitein van een compagnie van 100 cavalariesoldaten-kurassiers. Voorheen was hij luitenant geweest in de compagnie van zijn vader.²²⁶

Op 19 februari 1651 werd door de bisschop van Gent een dispensatie verleend voor een huwelijk tussen Antonius *de Masyn*, heer van Quevin en een Maria de Coorenhuuse wegens bloedverwantschap n.a.v. hun huwelijksbelofte.²²⁷ Een tweede huwelijksbelofte werd gedaan op 11 maart 1651, maar van een huwelijk tussen hen kwam allicht niets terecht, want op 2 mei 1657 werd door de bisschop van Gent Antonius Triest opnieuw een dispensatie verleend voor een huwelijk tussen Antonius de Masin en ditmaal een Catharina de Lichtervelde uit het bisdom Ieper.²²⁸ Maar ook dat huwelijk ging blijkbaar evenmin door: in de genealogie Masin in DE VISCH' handschrift *Notitiae Genealogicae*, werd bij hem bijgeschreven (na *vivit* 1661): *obijt eodem anno, a marier* (overleden in het zelfde jaar, ongehuwd).

Bij akte van 4 augustus 1661 voor een Gents notaris schonk hij de heerlijkheid Raveschoot (gehouden van het leenhof van Dendermonde) aan zijn vader. Deze heerlijkheid was gelegen in de stad Gent op de St.-Lievensstraat en acht bunder groot met meersen, landen, huizingen, bomen en *catheylen*. Hij behield wel het vruchtgebruik en de heerlijkheid zou na zijn overlijden overgaan op zijn zusters Robertine Valerie en Florence

225 SA Brussel, FLM, doos 75 (een bundel van 7 cm dik).

226 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven (een perkament in 12 gevouwen): *Comme par de deport volontaire de Victor Robert Masin sr de Coudenbourgh, cap(itai)ne d'une comp(aigni) e de cent ch(evau)lx curassiers ... nous pour le bon rapport que fait nous a este de la personne d'Antoine de Masin, s(eigneu)r de Quevin, lietenant de lad(ict)e comp(aigni)e son filz et de ses cens, vaillance et experience avons icelluy ... Bruxelles le vingthuesme de mars, mil sixcens cinquante.*

227 SA Brussel, FLM doos 76.

228 SA Brussel, FLM doos 76, kopie.

Isabelle de Masin en wanneer één van die zusters zonder nakomelingen zou overlijden zou haar helft naar de andere zuster moeten gaan, tenzij dan weer zijn vader zou hertrouwen, in welk geval de heerlijkheid naar zijn oudste zoon uit dat tweede huwelijk zou gaan.²²⁹ Hij sloot dus zijn zuster Isabella Maria, gehuwd met Adriaan van Schynghen hierbij uit (twee andere zusters waren religieuzen en zijn jongste broer Charles was al voor 1660 overleden zonder nakomelingen).

Op 27 augustus 1661 maakte hij zijn testament op.²³⁰ Hij legateerde aan zijn vader het derde van al zijn bezittingen. Hij drukte de wens uit begraven te worden in de kerk der Recollecten [te Gent] in het graf van zijn moeder. Zijn testament schreef en ondertekende hij niet zelf, het gebeurde door de notaris, *want alsoo hij deur de debiliteyt van sijne handen ende crempijnghen van sennen (?) dit sijn testament niet en heeft connen teekenen.*

Hij overleed anderhalve maand later, ongehuwd op 14 oktober 1661 en werd begraven bij de Paters Recollecten te Gent.

2. **Isabella Maria Yolente.** Zij huwde met Adriaan VAN SCHEIJNGHEN (*in keel 9 penningen van zilver, 3, 3, 2, 1*), heer van Singelbaanst etc., zoon van N. en N. van der Meere.²³¹ Zij woonden in 1669 te Gent op de Kalandenbergh.²³²

229 SAG, Familiepapieren 4040/bis: perkament: voor de notaris was verschenen: ... jr Anthones de Masin, heer van Quevin, Raveschoot, etc... die verklaarde uit jonste te geven aan m'her Victor Robert de Masin, heere van Coudenburg zijn vader, de voorzijde sijne heerlijkheid van Raveschoot (met meers, landen, huizingen, bomen en catheylen), liggend in de stad Gent op de St.-Lievensstraat, groot 8 bunder, zo de zelve op hem comparant ghesuccedeert is bij 't overlijden van vrouwe Valerie Triest sijne vrouwe moedere, omme bij den voornomden beghiften ghebruyckt ende gheposseert te worden als sijne eigghen ende propre goede, dies heeft den voornomden donateur tsijne waerts ghereserveert 't volle ghebruyck ende usufruit vande voorseyde ghegheven heerliche de sijn leven lanck ghedeurende met conditie dat de zelve ghegheven heerliche de naer het overlijden vanden voorschreven beghiften sal volgen ende succederen aen joncvrouwen Robertine Valerie, ende Florence Isabelle de Masin sijns scomparants susters, ende zoo verre dan een van hemlieden quame 't overlijden zonder lichamelick hoir achter te laeten dat haer helft zal devolueren op de andere lanckxt levende, ten waere dat den voorschreven heere van Coudenburg quame te hertrouwen, in welcken ghevalle dese ghifte zoude moeten devolueren naer zijn doot op sijnen oudsten zoone in tweeden huwel(ick) ghewhonnen. Ist dat hij te lijve blijft, emmers den oudsten te lijve blijvende, welcken ghifte den voorn(oemden) m'her Victor Robert de Masin, heere van Coudenburg zoo over hem zelve als over sijne voorseyde twee dochters inder manieren voorseyt overdanckelick heeft gheaccepteert ende accepteert bij desen, ende den voorn(omden) comparant sijnen soone danof hooghel(ick) bedanckt ...

230 SA Brussel, FLM, doos 76 (testament in twee kopies).

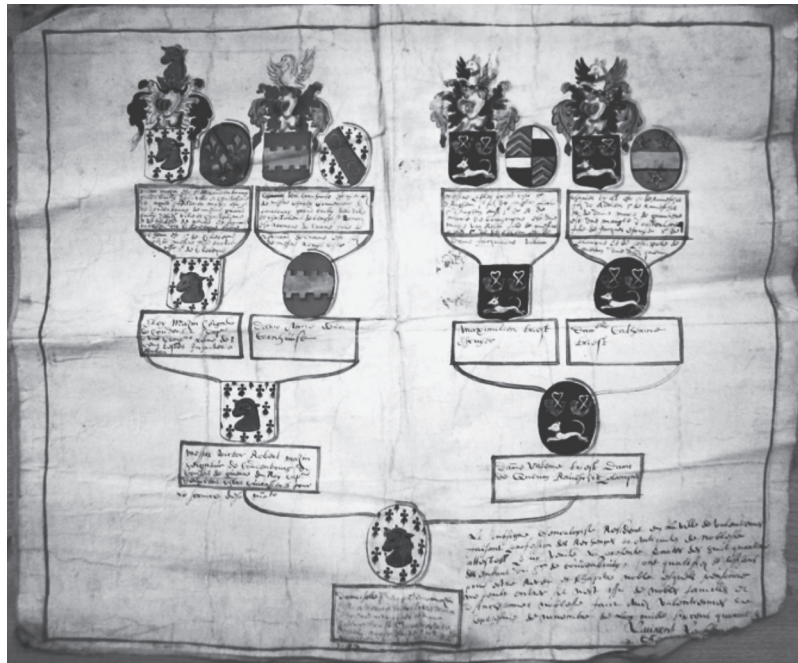
231 Enkele generaties van de familie van Schenghen (waaronder Adriaan x Isabella Masin) vindt men ook in het 17de-eeuwse handschrift Schinckelle, f° 33v-34 (uitgegeven in: P. DONCHE, *Het genealogisch-heraldisch handschrift SCHINCKELLE*, 2004).

232 SA Brussel, FLM, doos 78 bevat een brief vanuit Veurne, gedateerd 11 juli 1669 getekend Robert Masin de Coudenbourgh aan Monsieur de Synghelbaenst opden Calandenberch à Gand.

Na het overlijden van zijn schoonvader Victor Robert Masin in 1675 werd hij via zijn echtgenote en omdat haar broers Antonius en Charles zonder nageslacht al eerder overleden waren, de nieuwe heer van Coudenburg.

Hij overleed te Gent op 27 juni 1697. Zij overleed te Gent op 21 september 1706. Na haar overlijden werd door hun zoon Constantijn van Schynghe een staat van goed opgemaakt²³³ (er was geen staat van goed opgemaakt geweest na het overlijden van Adriaan van Scheynghen).

3. **Philippina Theresia.** Zij was eerst kanunnikes van Denain (bij Valenciennes, N.-Fr). Om toegelaten te worden tot het adellijke stift van Denain moest zij een kwartierstaat met acht adellijke voorouders kunnen voorleggen. Deze opdracht werd uitbesteed aan een beroepsgenealoog, Laurent le Blond uit Valenciennes. Hij maakte volgende tekening van de kwartieren, die hij ook attesteerde:²³⁴

Kwartierstaat met acht voorouders van Philippina Theresia Masin, opgemaakt door Laurent le Blond, 7 november 1646 (SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 1)

233 SA Brussel, FLM, doos 78.

234 Attestatie onderaan rechts: *Le sousigne genealogiste resident en la ville de Valenciennes faisant profession des recherches et antiquitez de noblesse atteste pour verite la presente cartes des huit quartiers des enfans du sr. de Coudembourg, sont qualifiez et suffisans pour estre receu es chapitre noble esquels personne ne peult entrer s'il n'est issu de nobles familles et d'anchiennes noblesse. Faict aud(it) Valenciennes ce septiesme de novembre de l'an mille six cens quarant six. Laurent Le Bl(o)n(d) Ge(nealogiste).*

Later, in 1655 was ze karmelietes te Gent. In het testament van haar moeder van 1660 (zie hoger) werd zij vermeld als *onse dochter die Carmeliene*.

4. **Valerie Robertine.** VOET vermeldt dat zij voor haar huwelijk religieuze was te Vorst. Zij huwde op 23 juni 1668 Franciscus BORLUUT, heer van Enode, zoon van Adriaan en Joanna van Seclin (dochter van Pieter en Anna Boonem). Haar vader had zich verzet tegen dat huwelijk maar in zijn testament van eind 1674 vergaf hij het haar: *Ende alsoo den voorn. heere van Coudenburgh alhier te kennen heeft ghegeven dat hij over ontrent zeven jaeren heeft ghepasseert zeker acte voor de wet van Ghent, daerbij declarerende dat het huywelick van vrouw Valerie Robertine de Mazin sijne dochter, met jo.r François Borluijt heere van Eenooode, was gheschiedt iegens sijnen danck ende wille, soo ist dat denselven heere van Coudenburgh mits desen verclaert tselve aen hemlieden te vergheven, sonder dat den selven heere van Coudenburgh verstaet dat de zelve acte ende proces hemlieden eenighsins soude prejudicieren soo in successie tsijnen sterfhuyse als anderssints.*²³⁵
5. **Florence Isabella.** Zij huwde na huwelijkscontract van 4 mei 1672 met ridder Ferdinand Alfons DE GRAS, baron van Nokeren, heer van ter Borch, Buggenhaute, Ghistelhove etc. Hij werd geassisteerd door E.H. mr. Niklaas Tambuijsere, pastoor van Gent St.-Michiels, zij werd geassisteerd door haar vader Victor Masin, lid van de Koninklijke Raad van Oorlog. Zij overleed echter al zeven jaar later te Nokere op 14 juli 1679²³⁶ en zonder nakomelingen (er worden van haar in de staat van afstammelingen van haar overgrootvader Victor Masin geen kinderen vermeld die in aanmerking konden komen voor een rente-uitkering voor de lening van 96 pond Vlaams die Victor Masin in 1576-77 had gedaan aan de Staten van Vlaanderen).

In haar testament noemt Florentia Eleonora Masin, de zuster van Victor ook nog volgende twee personen als haar neef en nicht, deze zijn dus allicht ook kinderen van Victor (wat bevestigd wordt door VOET).

6. **Charles Philippe.** Hij was heer van Plancques. Allicht is het deze Charles Masin, die op 3 juni 1650 een aanstelling tot kapitein kreeg in het regiment de Pottelberg.²³⁷ Hij moet overleden zijn voor 1660 want hij wordt niet meer vermeld in het testament van zijn moeder of in haar

235 SA Brussel, FLM, doos 76, testament, f° 5.

236 SA Brussel, FLM, doos 75.

237 SA Brussel, FLM, doos 75, bundel patentbrieven (papier, in het Spaans).

staat van goed opgemaakt in 1661. En mogelijk al voor 1654 want hij wordt ook niet vermeld in het testament van zijn tante Florentia Eleonora. Zijn heerlijkheid Planques ging over op zijn oudste broer Antonius. VOET en DE JOIGNY DE PAMELE vermelden dat hij overleed in 1652 en begraven werd bij de Recollecten te Gent.

7. **Maria Francisca (of Constantia)**, religieuze in het klooster Nieuwenbossche te Gent.²³⁸ In het testament van haar moeder van 1660 wordt zij genoemd *onse dochter vrou Constance religieuse int clooster van Nonnenbossche*. De naam van haar klooster vindt men in de bronnen vaak ook vermeld als *Nonnenbossche*²³⁹ (niet te verwarren met een gelijknamig vrouwenklooster Nonnenbossche in Ieper dat voorheen in Zonnebeke bij Ieper was gevestigd).

(VOET vermeldt nog een achtste kind: *Piere Mazin, seig(neu)r de Coudenbourg* 1655. Van dit kind vonden we nergens andere sporen en dat dit kind al in 1655 heer van Coudenburg zou zijn is strijdig met feit dat zijn vader nog leefde tot 1675.²⁴⁰)

DE TAK TORREELE TE VEURNE, BRUGGE EN BOEZINGE

IV.bis. – ELOOI MASIN. Hij werd geboren in 1509. VOET vermeldt dat hij een gevierendeeld wapen *Mazin* en *van der Burch* voerde.

Fedoodaal bezit, de oprichting van een nieuwe heerlijkheid

Zijn vader Victor had enige tijd voor 1519 buiten Veurne (parochie St.-Walburga) een allodiaal goed bestaande uit 49 gemeten land met daarop een hofstede genaamd *thuis ter Torre (Ten Torreele)* aangekocht. Vervolgens had hij een rekest ingediend bij de overheid om dit land met die hofstede, die hij wou schenken aan zijn tweede zoon Elooi, te laten verheffen tot leengoed. Hij legde uit dat hij op dat ogenblik al zijn oudste zoon Adriaan in zijn leenhof van Coudenburg in Eggewaartskapelle had aangeërfd, maar dat hij ook zijn tweede zoon Elooi wou helpen en dat hij overwoog die 49 gemeten en het goed ter Torre aan zijn tweede zoon te schenken als dit kon verheven worden tot leengoed. Dit werd

238 Na de verwoesting van hun klooster te Heusden tijdens de godsdiensttroenen had deze Cisterciënzerinnenabdij zich in 1598 te Gent gevestigd in een nieuw klooster in de huidige Lange Violettenstraat.

239 Zo ook door VOET en DE JOIGNY DE PAMELE: *Nonnenbossche a Gand*.

240 Het jaartal 1655 zou men ook kunnen lezen als 1688, maar Marius VOET overleed zelf in 1685, dus kan hij niet 1688 geschreven hebben en moet het toch 1655 zijn wat er geschreven staat

...

hem toegestaan bij akte van de Grote Raad gegeven te Mechelen op 6 april 1519 (ns).²⁴¹ Hij mocht er ook grachten en poorten met een hefbrug maken, zwanen kweken, reigers houden en konijnengarennen inrichten ...²⁴²

Hiermee werd de 10-jarige Elooi dus heer van het leengoed Ten Torreele. Mogelijk ging hij er later effectief wonen bij zijn eerste huwelijk maar in de loop van zijn tweede huwelijk woonde hij in elk geval te Brugge (zie verder).

Ten Torreele was gelegen in de Veurnse St.-Walburgaparochie buiten de stad op een kwart mijl van de poorten van Veurne, langsheen het kanaal Veurne-Nieuwpoort. Hierover schrijft de Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx (1633-1683)²⁴³:

Men siet op dese pro(chi)e nog een schoon leen goet gelegen een groot quaert(ier) van deze stad aen d'oostzyde nefvens den vaert die streekt naer Nieuwpoort groot 40 gem(eten) daer voor desen een schoon kasteel op gestaen heeft genaemt de Torreele, het welke over seer langen tyd toebehoort heeft aen het geslachte van de Mazyn die daer dykwels gewoont hebben.

Victor Masyn dede dit kasteel bouwen a° 1512 alwaer hy was woonende welk goet als dan erve was, en(de) anno 1519 heeft hy een octroy van den konink van Spagnien gekregen om dat dit goet soude leen wesen, en daer in geeerft Eloy Mazin syn joncxten soone met consent van Adriaen Mazyn Eloys outsten soone, welke Adriaen stierf a° 1595 en liet dit goet aen Eloys synen broeder die het achter liet a° 1613 aen Jo(nke)r Joris synen soone, en(de) den voors(eide)n jo(nke)r Joris liet het a° 1656 achter aen Idesbaldus ook synen soone.

241 SA Brussel, FLM, doos 74 (kopie), we citeren de voornaamste zinsneden uit deze lange akte: *De la part de notre bien aime Victor Masin ... ledit exposant ait entre autres ces enfans, deux enfans masles l'un appelle Adrien son filz aisne et l'autre Eloy leq(ue)l Adrien ... des maintenant est pourvuu d'ung fief appelle le fief de Coudenburg ... Or est a q(ue) certain temps enca il a acquis et achate certaine place et heritaige contenant quarante neuf mesures de terre ou environ avecq une maison appelle thuis ter Torre gisant en n(ost)re d(i)te chastellenie de Furnes en la p(ar)oiche de Ste Wouburghen ... le quel heritaige avecq la d(ict)te maison et le meilleur arbre y croissant, icellui exposant cederait et transporterait volontiers a sond(it) filz Eloy moyen(nant) q(ue)l nous pleut icellui heritaige avec led(it) meilleur arbre et le meilleur corps de sa maison eriger en fief pour ledit Eloy et ses successeurs de tenir de nous a cause de n(ost)re Bourg de Furnes en ung fief p(er)petuel et immortel ... y povoir faire fossez et poortes a pont levis, norir signes et tenir heronieres et garennes de conins ... inclinons favorablement a la supplication et req(ue)ste dud(it) Victor Masin suppl(ean) t avons la plache et heri(ta)ige dessusd(it) contenant quarante mesures de terre ou e(n)viron avec le meilleur corps de maison et meilleur arbre y croissa(n)t fait et erigie, faisons et erignons ... par ces pr(esente)s en ung fief ... Donne en n(ot)re ville de Malines le VI.e jour d'apvril lan de grace mil cinq cens et dix huit avant pasques.*

242 Zie de zin ... *y povoir faire fossez et poortes a pont levis, norir signes et tenir heronieres et garennes de conin* (conin bestaat als woord voor konijn (F: lapin) ook in het oud Frans).

243 P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne, beschrijving der prochien en leenhoven ...*, uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe, in Dokumenten nr. 3/V.-1, Nieuwpoort, oktober 1964, pp. 56-57 (parochie [Veurne] St. Walburghen en(de) Coxyde).

Loopbaan

VOET vermeldt dat hij in 1528 en 1537 raadspensionnaris van Veurne (kasselrij) was en *ceurheer* in 1536.²⁴⁴ Hij lijkt echter al snel zijn zinnen gezet te hebben op een loopbaan in het bestuur van het Brugse Vrije.

In het bestuur van het Westkwartier van het Brugse Vrije bouwde hij volgende loopbaan uit:²⁴⁵ (S: Schepen)

1540-1541	West: S2/8 ²⁴⁶
1541-1542	West: S8/8
1542-1543	West: S8/8
1543-1544	West: S8/8
1544-1545	West: Burgemeester
1545-1546	West: S8/8
1546-1547	West: S6/8
1547-1548	West: S5/8
1548-1549	West: S6/8
1549-1550	West: S4/8
1550-1551	West: S4/8
1551-1552	West: S5/8 ²⁴⁷
1552-1553	West: S4/8
1553-1554	West: S4/8
1554-1555	West: S4/8
1555-1556	West: S4/8
1556-1557	West: S6/8
1557-1558	West: Burgemeester
1558-1559	West: S2/8
1559-1560	West: S3/8
1560-1561	West: S2/8
1561-1562	West: S1/8
1562-1563	West: S1/8
1563-1564	West: Burgemeester
1564-1565	West: S1/8
1565-1566	West: S1/8

244 *Ceurheer* is een andere term voor schepen-keurheer en werd enkel in het kasselrijbestuur gebruikt, verml. was zijn functie van raadspensionnaris daarom dan ook horend bij de kasselrij.

245 F. PRIEM, *Documents extraits du dépôt des archives de la Flandre-Occidentale à Bruges*, 2e reeks, dl. VII & VIII, Brugge, 1850-51: uitgave van een handschrift met lijsten met de samenstelling van de schepenbank en baljuws Brugse Vrije 1228-1745.

246 F. PRIEM, *Documents, ... : Robert vanden Berghe, obiit vel abiit loco eius Eloy Masyn*. De Veurnse stadsrekeningen vermelden ook in 1540 al een *Eloy Mazin scepene sl(ands) van(den) Vrijen* die van het bestuur drie kannen wijn aangeboden kreeg (SAV, OA, 87).

247 In dat jaar kreeg hij bij een bezoek aan het bestuur van de kasselrij Veurne ook een 'presentwijn': *Eloy Masin scepen van 's lants van den Vryen* (FM 31, dl. I, p. 157 en ARA, RK, 43.244 (10 juni 1551-14 jun 1552) en zo ook in 1551-52.

1566-1567	West: S1/8
1567-1568	West: S1/8
1568-1569	West: Burgemeester
1569-1570	West: S1/7
1570-1571	West: S1/7
1571-1572	West: S1/8
1572-1573	West: S1/8
1573-1574	West: S1/7
1574-1575	West: S1/8 ²⁴⁸

Toch bleef hij nog verbonden met de stad Veurne, zoals blijkt uit zijn lidmaatschap van de H. Kruisbroederschap van Veurne : hij was lid van 1540-41 tot 1559-60, dit is tot 20 jaar na de start van zijn loopbaan in het Brugse Vrije (en dat lijkt te zijn gestopt met het overlijden van zijn tweede echtgenote, die zelf overigens éénmaal in 1559-60 lid was (als notabele, met dubbel lidgeld)).²⁴⁹

Huwelijken

Hij huwde een eerste maal na huwelijkscontract te Brussel op 9 december 1537 met Joanna VAN ZEGHERSKAPPELE (*in zilver een dwarsbalk van sabel vergezeld van 7 blokjes van hetzelfde, 4 in het schildhoofd, 3 in de punt*), dochter van Christiaan, heer van het gelijknamige dorp (N.-Fr.). De getuigen van zijn kant waren zijn broers Adriaan Masin, landhouder van de kasselrij Veurne en Joris Masin, kanunnik van Veurne St.-Walburga en zijn schoonbroer Jan Boudin, de getuigen van haar kant waren ridder Cornelius Schepperius, raadsheer van keizer Karel V, haar schoonbroer en Cornelius van Zegherskapelle, heer van Zegherskapelle.²⁵⁰ DE VISCH vermeldt haar als overleden in 1539, KERCHOF IN 1537.

Hij huwde een tweede maal op 7 juli 1545 met Louise VAN SICLEERS (*in keel een leeuw van zilver geklauwd en gekroond van goud*), dochter van Jan, heer van Gotthem. Zij liet aan haar kinderen diverse leengoederen en andere onroerende goederen na, die zich in Oost-Vlaanderen situeren (zie bij deze kinderen). Zij was weduwe van Adriaan van den Brugghe gezegd van Nieulande. Zij overleed op 6 maart 1561.

248 F. PRIEM, *Documents, ... : Eloye Mazyn, obiit 23 decembre 1574 - Jacob Prielle, loco Mazyn.*

249 J. VAN ACKER, 'Wereldlijke leden ...', pp. 7-44, i.h.b. p. 37.

250 SA Brussel, FLM, doos 74 (een verml. 17de-eeuwse kopie). *Cornelius Schepperius* (Cornelis de Schepper) was de echtgenoot van Elizabeth Donche, dochter van Pieter en Jacoba van den Clichthove, die in tweede huwelijk hertrouwd was met Christiaan van Zegherskapelle, de vader van de bruid. Hij was dus eigenlijk de echtgenoot van een halfzuster van de bruid. Zie P. DONCHE, *Geschiedenis en genealogie van de familie Donche, 1365-2004*, Berchem, 2004, pp. 143-144 en 296.

Hij huwde een derde maal na huwelijkscontract voor de schepenen van de kasselrij St.-Winoksbergen van 16²⁵¹ oktober 1564 met Joanna VAN MEECKEREN gezegd VAN BATENBURGH (*in zilver een schuinkruis van sabel vergezeld in elke hoek van een omgekeerde geopende droogscheerdersschaar van hetzelfde*), dochter van Geraard, vice-admiraal van Vlaanderen en van Hendrika, dochter van ridder Olivier Servaes gezegd Hondschote (*in hermelijn een schuinbalk van keel beladen met 3 schelpen van goud*). Zij was weduwe van jonker Barbezaen van der Nieuwe. Zij overleed op 12 maart 1590 en werd bij haar echtgenoot begraven.

Woonplaats

Tijdens zijn tweede huwelijk woonde hij te Brugge waar hij op 3 januari 1550 (ns) een huis met voorgevel in de Kuiperstraat had gekocht: *ten voorhoofde inde Cuuperstrate daer inne de voorn. joncheer Eloy Masin woonde ende overleedt, ghecocht jehens wijlent Goossin de Lanthuserere ende joncvr. Jehanne Espinoit zijne ghezelmede, naer tverclaers van chartre van ghiften ghepasseert voor die van Brugghe in daten van(de) derden in lauwe XV.C XLIX, ... danof de weder helft toebehoort de kynderen van(de) voorn. joncvr. Loyse van Siclers.*²⁵²

Dit huis stond aan de westzijde van de Kuiperstraat, vanaf de hoek met de Naaldenstraat, zuidwaarts het vijfde huis. Dit huis wordt vermeld als van *Eloy Masen* in 1580²⁵³ (hij is dan wel al overleden, maar zijn weduwe (derde vrouw) leefde nog tot 1590, haar zoon Elooi jr. was in 1580, 14 jaar oud).

Hij bezat ook nog *een huus van plaisancie* (buitenverblijf) *staende te Loppem* (vermoedelijk komend van zijn tweede echtgenote Louise van Siclers. Na haar overlijden kwam het voor de helft toe aan de drie kinderen die zij bij hem had (zie verder bij deze kinderen)).

Overlijden

Hij overleed te Brugge St.-Jacobs in het huis in de Kuiperstraat op 23 december 1574.²⁵⁴ Hij werd begraven te Brugge St.-Jacob voor het doksaal onder een blauwe steen met 16 kwartierschilden:²⁵⁵

251 DE VISCH vermeldt 18 i.p.v. 16, VOET vermeldt 26 i.p.v. 16.

252 Zie zijn staat van goed, sectie *erfven gecommen van der zijde van Eloy Masin*.

253 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, 'Les registres des "Zestendeelen" ou le cadastre de la ville de Bruges de l'année 1580', in: *Annales de la Société d'Emulation*, 43 (1893-1894), Brugge, p. 258 (St.-Niklaaszestendeel).

254 Overlijdensplaats en -datum vermeld in zijn staat van goed f° 1 en op f° 67v en 69 vermelding van de kosten voor vier priesters van de St.-Jacobskerk die hem ter aarde droegen en voor zwart laken aldaar opgehangen.

255 SBB, handschrift De Hooghe, deel III, p. 161, zie ook RAB, bibl., E 68/6 (origineel handschrift van Ignace De Hooghe) f° 40.

Ut a morte ad posteros vivant nobilis ac spectate prudentie vir D: Eligius Mazin Victoris fs, scutifer, quem annus a Christo nato 1539 [hij werd wel geboren in 1509, zie hoger], in ampliss^o franconat magistratii senatorem perpetuum jussit, consulem vero soles non pauci nec non illustriss(im)a ac illustri stirpe nata matrona D. Joanna van Meeckeren dicta de Batenborgh, Gerardi filia quam thalami tumulique sociam habuit, mortuus ille an^o M.DL.XXIIJ²⁵⁶, Decembris die XXIIJ, haec autem an^o M.D.LXXXX, martij die XII, marmor hoc utruus que memoriae avi et aviel. Item Eligij patris posuit et inscripsit Georgius Mazin schutifer, et eques auratus, ejus dem que collegij scabinus. Aeternum placida composti pace quiescant.

Boven de tekst was een wapen Mazin aangebracht: *in hermelijn een ramskop, gehoord van goud.* Het schild overtopt door een helm, *getralied, gehalsband en omboord van goud, gevoerd en gehecht van keel, met wrong en dekkleden van sabel en hermelijn.* Helmteken: *de ramskop van het schild tussen een vlucht van zilver.* Schildhouders: *twee leeuwen van goud.*

Onder de tekst stond een ovaal wapen: gedeeld, in 1 : *Mazin*, 2 : *van Meeckeren gezegd Batenburgh.* Links en rechts stonden volgende 16 kwartierschilden: links: *Mazin, Veyse, Albrecht, Poyte, vander Burght, Bambeke, Wulfberghe, Knibbe;* rechts: *Van Meeckeren dit Batenburgh, Steenberghe, Zuylen, Lynden, Servaes dit Hontschote, Stavele, Peene, Cant.*

Na zijn overlijden werd een staat van goed opgemaakt.²⁵⁷ Naast de heerlijkheid ten Torrelee in Veurne St.-Walburga liet hij ook nog aan zijn kinderen na: een behuise hofstede van 50 gemeten in Bulskamp, telkens de helft van een hofstede van 42 gemeten in Pervijze en een hofstede in Jabbeke van 65 gemeten en verder in de kasselrij Broekburg (N.-Fr.), telkens de 7/48sten van een hofstede van 109 gemeten genaamd *Reghersdale* in St.-Joris en een behuise hofstede van 67 gemeten genaamd *Cuurdergracht* in Craywick en tenslotte de helft van zijn woonhuis in Brugge. De inboedel van zijn woning te Brugge werd op 183 pond 8 schellingen 7 groten geschat. Zijn klederen werden deels openbaar, deels uiterhand verkocht en de opbrengst na aftrek van alle kosten was 23 pond 5 schellingen groten.

Hij had uit het eerste huwelijk de volgende kinderen, die op 7 maart 1540 onder voogdij waren van Adriaan Masin, keurbroeder van Veurne-Ambacht (d.i. hun oom IV. - Adriaan Masin) en Roeland Warmoes. Na het overlijden van hun oom werd deze op 16 november 1550 vervangen door Jan Boudin, keurbroeder van Veurne-Ambacht²⁵⁸:

256 In het grafschrift vermeld door De Hooghe staat 1573, op de keerzijde (wapenbord) in de genealogische notities staat *overl(eden) 23 Xber 1574.* Het is 1574: zie hoger: vermelding van zijn overlijdensdatum in de registers van de schepenbank van het Brugse Vrije.

257 SA Brussel, FLM, doos 75.

258 RAB, Index Casetta, dl. 1 (wezenregisters Brugse Vrije) p. 77, die verwijst naar register Noordkwartier beginnend a^o 1538 onder Snellegem, f° 311, dit is RAB, Brugse Vrije, registers, nr. 16.477, f° 311-311v.

1. **Adriaan.** Hij werd geboren in 1537.²⁵⁹ Hij voerde een gevierendeeld wapen: *Mazin en van der Burch*. Hij was heer van Ten Torrele.

In zijn jeugd heeft hij in Italië verbleven, de staat van goed van zijn vader maakt er terloops melding van: *joncheer Adriaen Masin oudste zone .. is schuldigh van zijne tafelcosten sident sijn compste van Ytalien twelcke was up St Andries dach int jaer XV^C ...* [jaar niet ingevuld, maar in 1564 was hij zeker nog in het buitenland, zie bij de kinderen van zijn vaders tweede echtgenote] *comt over de jaeren -- niet*. De reden dat voor deze *tafelcosten* (kost en inwoon zolang hij bij zijn ouders bleef wonen) *niet* werd aangerekend is dat zijn vader hiervoor niet wenste vergoed te worden (en evenmin voor de *tafelcosten* van zijn dochter Jorine).²⁶⁰

Voor het goed *Ten Torrele* uit de erfenis van zijn vader diende hij een leendenombrement in, waarvoor hij op 7 mei 1575 een recipisse (ontvangstbewijs) kreeg van de hoogbaljuw van Veurne en Veurne-Ambacht, waarin dit leengoed van 40 gemeten uitgebreid in beschreven staat.²⁶¹

Hij huwde na huwelijkscontract van 26 augustus 1591 voor de schepenbank van de kasselrij Veurne met Magdalena CORTEWILLE, dochter van Pieter, heer van Lynden en Catharina van Heule. De getuigen van zijn kant waren jonker Roeland, heer van Zegerskapelle en Jan Boudin en van haar kant haar moeder en haar voogden jonker Pieter van de Waterleet en Jacob Weinssone.²⁶²

We vermoeden dat het deze Adriaan Masin is, die een korte loopbaan had in het bestuur van de stad en kasselrij St.-Winoksbergen.²⁶³

9 juni 1588	S8/17
7 juni 1589	S8/17
2 juni 1590	S7/17

Na zijn huwelijk in 1591 lijkt hij een loopbaan gestart te hebben in de schepenbank van de stad en kasselrij Veurne²⁶⁴ maar deze werd afgebroken door zijn overlijden:

259 Vermeld door VOET en DE JOIGNY DE PAMELE.

260 Zie de staat van goed van zijn vader, f° 39 in de marge: *midts dat ghebleken is dat d'overleden verclaert heeft niet ghewilt hebbende dat joncheer Adriaen en(de) joncvr Jooryne Masin yet voor huerlieder tafelcosten betalen en zouden ende dat hem daer toe ghemoveert moghen hebben zeker goede consideratien en(de) causen van affectien, zo en werdt hier van desen en(de) nervolghen(de) ar(tic)le niet in bate ghebrocht ende dat bij consente vande weduwe en(de) vande ghemeene hoirs.*

261 RAB, Oorkonden met blauw nummer, 3061.

262 FM 33, dl. 5, op basis van RAB, KV, registers, 614 (WP).

263 KBR, FM 98 (schepenlijsten stad en verenigde stad en kasselrij St.-Winoksbergen).

264 SAV, OA, 339 (schepenlijsten in het *Wittenboeck*), f° 307-452.

3 juni 1594 S5/20

Hij overleed op 16 mei 1595, zonder kinderen. In 1599-1602 betaalde zijn halfbroer Elooï het leenverheffingsrecht voor de heerlijkheid Ten Torrele.²⁶⁵ Zijn weduwe hertrouwde met jonker Jan de Wilde.²⁶⁶ Zij overleed na 1620 (zie bij haar neef VI.bis. - Joris Masin).

2. **Jorine** (Georgina). Zij werd geboren in 1538.²⁶⁷ Zij woonde allicht te Brugge, maar in 1611-1612 (haar laatste levensjaar) ging zij wonen in Veurne en kreeg ter dezer gelegenheid als welkomstgeschenk van het bestuur van de stad en kasselrij zes kannen wijn.²⁶⁸

Zij moet zich nauw verbonden gevoeld hebben met de herkomstbasis van haar voorouders: zij financierde immers voor een belangrijk deel de stichting van een Kapucijnenklooster te Veurne.

In 1602 waren enkele paters Kapucijnen naar Veurne gekomen om te prediken en zij trokken er veel volk omwille van hun welsprekendheid. Jorine Masin was hen zeer genegen en zij wilde hen een permanent verblijf bezorgen. Daartoe kocht zij van de ridders van Malta een groot erf (Tempelhof) waarop enkele oude en bouwvallige huizen stonden. Drie Kapucijnen vestigden er zich. Enkele jaren later werd op die plaats voor hen door het kasselrijbestuur een klooster gebouwd. Op 14 september 1605 werd de grond gewijd en de eerste steen werd gelegd door de bisschop van Ieper. Eloy Masin, landhouder van de wet (dit is VI. - ELOOI MASIN (ca 1570-1606), een verwante uit een andere tak) legde namens het magistraat van de kasselrij Veurne een steen met daaronder 20 pond parisis, Jorine Masin legde een steen met daaronder 7 pond 5 sch. parisis. In 1606 werd de kerk voltooid. Nog voor de winter was het grootste gedeelte van het klooster al gebouwd, het volgende jaar werd het afgewerkt en in 1607 werd de kerk voltooid. Huisraad en een bibliotheek werden aangekocht. In 1615 werd het terrein nog uitgebreid en ommuurd.²⁶⁹ (In juli 1782 brandde de westelijke vleugel en de kerk af,

265 ARA, RK, 17.743, leenverheffingsrekening 7 okt. 1599-7 okt. 1602 Burg van Veurne: *St.-Wouburghe: Reçu de Eloy fils de Eloy Masin le plain relief d'ung fief appelle la Tourelle a luy succede par le trespas de Adriaen Masin son frere X Lb p.*

266 RAB, Familiearchief de Baenst, 83: *jo.e Magdeleene de Cortewille w(eduwe) van jo.r Jan de Wilde, te vooren w(eduwe) van jo.r Adriaen Masijn te Veurne.*

267 Vermeld door VOET en DE JOIGNY DE PAMELE.

268 FM 31, III, rekening van 15 mei 1611 – 15 mei 1612, f° 20v.

269 (ed. E. RONSE) P. HEINDERYCKX, *Jaerboeken ...*, IV, pp. 34-36; F. DE POTTER, *Geschiedenis der stad en kastelrij van Veurne ...*, II, p. 41-347. In beide werken wordt ze er verkeerdelijk *Josine* genoemd (Judoca) i.p.v. Jorine (Georgina, de vrouwelijke vorm van George : Joris). In laatstgenoemde werk wordt bovendien de eerste steenlegger Eloy Mazin haar vader genoemd,

maar werd in de zomer daarop herbouwd en de kerk in 1790, maar in 1799 werd die door de Franse revolutionairen alweer afgebroken.)

Zij overleed ongehuwd te Veurne op 10 mei 1612 als vrijlates van het Brugse Vrije in het ambacht van Snellegem. Als weldoenster van de Kapucijnen werd ze met grote plechtigheden begraven in het midden van hun kloosterkerk te Veurne onder een blauwe steen met volgend grafschrift:²⁷⁰

*Sepulture
van joncvr(ouwe) Jorine,
filia joncheer Eloy Mazin ende
joncvr(ouwe) Jenne van Zegerscappel,
de welcke boven andere weldaeden
heeft gegeven den grondt van desen convente
en(de) overleet den X may 1612.
Bidt voor de siele.*

Op 1, 2 en 4 juni 1612 werd te Veurne een koopdag gehouden van haar inboedel. Daartoe behoorde o.a. lederen muurbekleding (*leiren tappytserie*) en veel zilverwerk.

Een staat van goed werd opgemaakt op 15 en 16 juni 1612 op vraag van haar halfbroer van vaderlijke zijde Eloy Masin, heer vanden Torreele, enige erfgenaam van haar vaderszijde. De staat bleef bewaard in niet minder dan drie exemplaren.²⁷¹ De staat vermeldt bezittingen in Buls-kamp, Wulpen, Jabbeke, Teteghem, Uxem, Veurne-Beosterpoort, 's Heerwillemskappelle, Steene, Pervijze en Teteghem.

In een eigentijdse kopie²⁷² werd nog aan het eind een tekst van drie pagina's met een stamboom over zes generaties toegevoegd als verduidelij-

terwijl het gaat om een verre verwante uit een andere tak van haar familie (° ca 1570 + 1606). Jorines vader Eloy Masin (° 1509) was al in 1574 overleden.

270 (ed. E. RONSE) P. HEINDERICKX, *Jaerboeken ...*, IV, p. 36 noot (1); FM 38, I, p. 198 (in dit handschrift over grafschriften en grafmonumenten in Veurne en de kasselrij, samengesteld in 1799, wordt over die kerk nog gezegd: *qu'on va détruire en ce moment (1799)*).

271 RAB, Aanwinsten, 1434; SA Brussel, FLM, doos 74 (een origineel en eigentijdse kopie met randnotities en eindnota): *Joryne Masin overleden binder stede van Veurne ip den X-en dach vande maent van meye XVJ.C ende twaelfve, vrijlaetes van t Bruggsche Vrye int ambacht van Snellegem jonghe dochter noyt ghehuwet gheweest hebbende*. Zie ook doos 78: *Extraict ut den staedt van alle de ghoedynghen ... sterfh(uyse) van jvr Jorijne fa jr Eloy Masin die de zelve in huwelicke hadde bij jvr Johanna fa jr Christiaen van Zegherscappelle, de zelve jvr Jorijne + Veurne 10 mei 1612 vrijlaetes van tBrugsche Vrije*.

272 SA Brussel, FLM, doos 74 (steekt na de originele staat van goed).

king over wie haar erfgenamen allemaal waren: *Genealogie van joncvrouwe Jacquemyne fi^a Cornelis van(de) Clichthove*. Deze verre voor-moeder van Jorine Masin was eerst gehuwd met Pieter Donche (raad-pensionnaris van Lo, overleden ca 1500²⁷³) en daarna met Christiaan van Zegherscappelle, heer van Zegerscappelle. Uit dit tweede huwelijk stamde Jorine Masin af, via haar ouders Elooi en Johanna van Zegherscappelle, een dochter van Christiaan. Van een andere dochter Jacquemijne van Zegherscappelle stamden enkele erfgenamen af in de familie *Claeys geseid Zegherscappelle*. Tot de afstammelingen uit Jacoba van Clichthoves eerste huwelijk stamden af, via Elizabeth Donche, dochter van Pieter, uit haar beide huwelijken met eerst Pieter Laurijn, schepen van het Brugse Vrije en daarna met ridder Cornelis de Schepper, staatsraad van de Nederlanden, nog verwanten in de families *Laurijn* en *van den Coorenhuuse*.

Hij had uit het tweede huwelijk onderstaande kinderen, die op 14 oktober 1564 onder voogdij waren van Mathias Lauwerin, schepen van het Brugse Vrije (tenminste tot hun meerderjarige halfbroer Adriaan uit het buitenland zou terugkeren) en Wouter van Nieuwmunster, *taelman ten desen lande*.²⁷⁴ (Ook bij het overlijden van hun vader waren deze drie kinderen onder voogdij van Wouter van Nieuwmunster).

Haar drie kinderen erfden o.a. een derde deel van een leen van 16 gemeten in Baarzele (Land van Waas) (de andere twee derden gingen naar hun halfbroer Adriaan vander Brigghe jr, zoon uit haar eerste huwelijk met Adriaan van der Brigghe sr). Zij erfden ook 37,5 gemeten land (een vierde van 150) in twee hofsteden in Destelbergen, genaamd resp. het *goed te Leyschoot* en *sheer Volckaerts-goed*. Verder waren er nog bezittingen in Paulatem en Maria-Latem (Land van Aalst), land in St.-Baafs aan de Schelde, te Steenhuize en te Asselt, enz... Zij erfden ook de helft van het huis in de Brugse Kuiperstraat en de helft van *een huus van plaisancie staende te Loppem* (hun vader bezat de andere helften).

Deze kinderen waren:

3. **Margareta**. Zij huwde op 28 juli 1573 met Charles MALEGHEER, griffier van de weeskamer te Veurne.²⁷⁵ Zij overleed in 1575 zonder kinderen.

273 Zie P. DONCHE, *Geschiedenis ... familie Donche*, Berchem, 2004, pp. 139-146 en hoofdstuk 6 (pp. 285 e.v.).

274 RAB, Index Casetta, dl. 1 (wezenregisters Brugse Vrije) p. 85, die verwijst naar register Noordkwartier beginnend a° 1559 onder het ambacht Snellegem, f° 435, dit is RAB, Brugse Vrije, registers, nr. 16.479, f° 435v-435bis, maar ook op f° 449-448v, vermoedelijk eerst per abuus daar genoteerd onder het ambacht *Selegem*).

275 Griffier: volgens VOET.

4. **Philipotte.** Zij wordt 24 jaar oud genoemd in de staat van goed opge- maakt na het overlijden van haar vader, dus geboren circa 1550. Zij over- leed voor 1612, zonder kinderen. Volgens VOET EN DE JOIGNY DE PAMELE overleed zij te St.-Omer op 16 juni 1584.
5. **Anna.** Zij overleed voor 1612, zonder kinderen. Volgens VOET EN DE JOIGNY DE PAMELE overleed zij te St.-Omer in maart 1579.

Hij had uit het derde huwelijk (op 17 maart 1576 (*stilo novo*) onder voogdij van Mathias Laurin, burgemeester van het Brugse Vrije en Adriaan Masin, beide vrijlaten (op dat moment was het sterfhuis nog niet verdeeld)²⁷⁶):

6. **ELOOI.** Zie verder onder V.bis.
7. **Henrietta,** ongehuwd overleden.²⁷⁷

V.bis. - ELOOI MASIN. Hij werd geboren op 7 maart 1566, allicht te Brugge in de Kuiperstraat (St.-Niklaaszestendeel) in het huis van 'Eloy Masin' (zo genoemd in 1580, in feite de 'weduwe Eloy Masin', want zijn vader was op dat ogenblik al overleden). Hij vierendeelde zijn familiewapen met dit van zijn moeder (van Meeckeren gezegd Batenburg).

Na het overlijden van zijn vader in 1574 was hij onder voogdij van Mathias Lau- rijn, burgemeester van het Brugse Vrije.

Hij was heer van Ten Torreele na het overlijden van zijn broer Adriaan. Hij betaalde er het leenverheffingsrecht voor in de jaren 1599-1602.²⁷⁸

Vermoedelijk is het deze Elooi Masin die op 26 november 1611 toelating verkreeg van de Rijksse Rekenkamer om 18 gemeten land in Alveringem en waarvan er 12 een leengoed, gehouden van de Burg van Veurne waren, te verkopen aan Antonius van Zegerskapelle.²⁷⁹

276 RAB, Index Casetta, dl. 1 (wezenregisters Brugse Vrije) p. 89, die verwijst naar register Noordkwartier beginnend a° 1575 onder Snellegem, f° 56, dit is RAB, Brugse Vrije, registers, nr. 16.481.

277 Enkel vermeld door DE JOIGNY DE PAMELE.

278 ARA, RK, 17.743: St.-Walburga: *Reçu de Eloy fils de Eloy Masin le plain relief d'ung fief appelle la Tourelle a luy succede paer le trespas de Adriaen Masin son frere X Lb p.*

279 ARA, RK, Denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, 110. Het kan niet gaan om VI. – Elooi want deze was al overleden in 1606.

In 1599-1602 betaalde Eloy fs Eloy Masin (via een bedienend man Jacob Brunne) het leenverheffingsrecht voor een leengoed van vijf gemeten in Wulpen dat hem ten deel gevallen was na het overlijden van zijn kozijn Jan Buudens.²⁸⁰ (Die kozijn is allicht een zoon van zijn tante Margareta Masin, gehuwd met Jan Boudens, zie hoger.)

In 1600-1606 was hij geëngageerd voor de ontvangst van belastingen in het Brugse Vrije. Rekeningen van hem zijn bewaard voor de periode 1 november 1600 tot 31 oktober 1606.²⁸¹ In de rekening van de kasselrij Veurne 1602-1603 zien we hem ook vermeld in die functie.²⁸²

Het is ook deze Eloy Masin die burgemeester was van Oostende van 26 februari 1605 tot 10 september 1608.²⁸³ De stad Oostende was na het lange beleg van 1601-1604 verwoest en de financiële situatie erg moeizaam. Om de wederopbouw te kunnen starten moest de stad geld ontlenen. O.a. Eloy Masin, burgemeester leende 100 pond groten uit de penning tien (intrest van 10% per jaar). Als burgemeester woonde hij de eerste twee jaren van zijn mandaat niet in de bouwwerf die Oostende toen was, maar op een buitengoed te Snaaskerke. Voor zijn verplaatsing *te peerde* tussen Oostende en Snaaskerke kreeg hij in 1605-1606 een vergoeding van 150 Lb par.²⁸⁴ In de rekening van de kasselrij Veurne 1606-1607 zien we hem ook vermeld als burgemeester van Oostende wanneer hij bij een bezoek vier kannen wijn als welkomstgeschenk kreeg.²⁸⁵

Hij huwde op 24 september 1590 met Anna STILTEERS (*in lazuur een wassenaar van goud*), dochter van Mathias en Joanna Braem (*van sabel met een schildhoofd van zilver met een uitkomende leeuw van keel*), dochter van Joos.

280 ARA, RK, 17.743: Wulpen: *Reçu de Jaeques Brunne payant ou nom de Verloy fys Verloys Masin pour le relief a la melieure despouille de cinq mesures a luy succedes par les trespasse de Jehan Buudens son cousin XX b p.* (Verloy is allicht een verkeerde spelling voor Eloy en Buudens voor Boudens).

281 ARA, RK, 29.185-29.187, de aanhef van de eerste halfjaarlijkse rekening luidt: *Rekeninghe ende bewijs van de handlinghe ende administratie die Eloy Masin commis vanden lande vanden Vrijen ghehadt ende ghenomen heft vande imposten verpacht binnen den voornoonden lande ende appendantsche mitsgaders andere landen ende casselrien daermede sorterende ende dit van eenen halfven jaere innegaende den eersten novembre zeshien hondert ende hendende den letsten van april zeshien hondert een ...*; Zie ook RAG, Staten van Vlaanderen, 1590: rekening van Eloi Masin, commies van de oude impost in het kwartier van het Vrije. 1 mei 1601 - 30 april 1604.

282 FM 31, III: uit de jaarrekening van 7 juni 1602 - 15 mei 1603, f° 24.

283 RAB, bibliotheek E 68/6 (De Hooghe), f° 40: de aanvullende notities vermelden hem expliciet als *Burghm(eeste)r van Ostende*. Ook VOET en DE JOIGNY DE PAMELE noemen hem burgemeester van Oostende.

284 D. FARASYN, 'Driekoningengeest. Een teloorgegane stadstraditie', in: *De Plate*, jr. 7, nr. 12 (1978), p. 29.

285 FM 31, III: uit de jaarrekening van 15 mei 1606 - 15 mei 1607, f° 21.

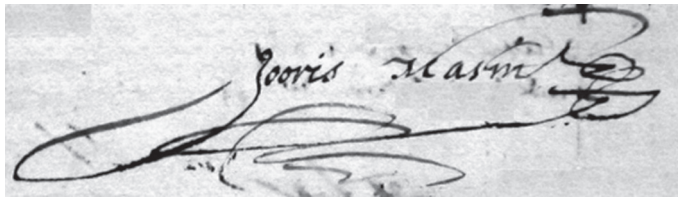
Hij overleed op 16 november 1612 en werd begraven te Brugge bij zijn vader (zie het grafschrift aldaar). Zij overleed op 19 september 1614.

Zij hadden volgende kinderen (op 2 december 1613 onder voogdij van Antoon van Zegerskapelle, landhouder van commune van Veurne en Veurne-Ambacht²⁸⁶):

1. **JORIS**. Zie verder onder VI.bis.
2. **Catharina**, geboren op 28 december 1595. In 1625 (VOET), 1630 en 1631 werd ze vermeld als begijn te Kortrijk.

VI.bis. - JORIS MASIN. Hij werd geboren op 30 juni 1594.²⁸⁷ Hij voerde hetzelfde gevierendeelde wapen als zijn vader.

We vinden zijn handtekening op een los blad in de staat van goed van zijn (half) tante Jorine Masin:²⁸⁸

Handtekening van Joris Masin als 21-jarige, 2 juli 1615
(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 74)

Feodaal bezit

Na het kinderloos overlijden (in 1595) van zijn vaders broer Adriaan verviel de heerlijkheid *ten Torre* (*Torrele*) op zijn vader en na diens laatstes overlijden (in 1612) op Joris, die toen 18 jaar oud was. Op 1 oktober 1620, allicht n.a.v. zijn meerderjarigheid, diende hij er een denombrement over in bij de baljuw van het

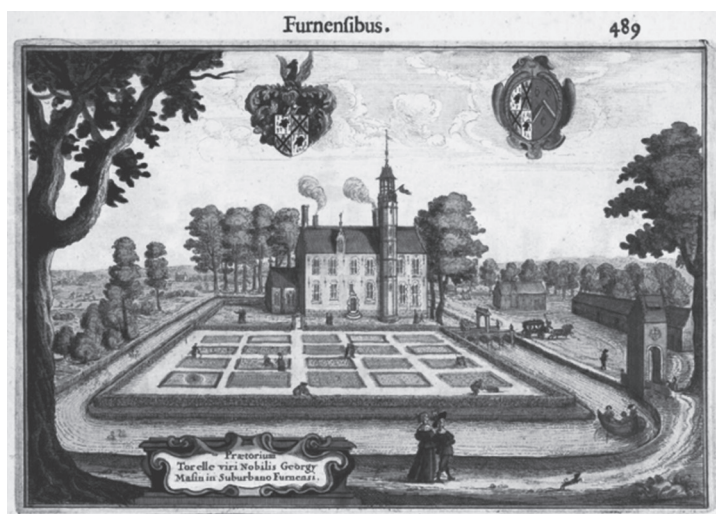
²⁸⁶ RAB, Index Casetta, dl. 1 (wezenregisters Brugse Vrije) p. 112, die verwijst naar register Noordkwartier beginnend a° 1596 onder Snellegem f° 337, dit is RAB, Brugse Vrije, registers, nr. 16.483. De kinderen worden er resp. 20 en 21 jaar oud genoemd (*al oft daeromtrent*), terwijl ze op dat ogenblik resp. 19,5 jaar en 18 jaar min twee weken oud waren. De familienamen van resp. hun moeder en voogd worden er foutief *Stilheers* en *van Zeverscappelle* gespeld. De erfenis was op dat ogenblik nog niet verdeeld.

²⁸⁷ Volgens VOET, KERCHOF en DE JOIGNY DE PAMELE.

²⁸⁸ SA Brussel, FLM, doos 74, eigentijdse kopie van de staat van goed van Jorine Masin: *Adriaen Zeghers ghy sult believeen te betaelen an jo.r Robert van Sassen de somme van hondert guldens twelc u valideren sal up uwen pachte verschijnen Baefmesse XVJ^c vichtiene mij 't oorconde desen II.en july XVJ^c vichthiene.* [getekend] Jooris Masin.

prinselijk leenhof Burg van Veurne. Een *recipisse* (ontvangstbewijs) van 10 november 1620 hiervoor, uitgeschreven door de baljuw bleef bewaard.²⁸⁹ Uit de tekst van het denombrement, in zijn geheel geciteerd in deze akte, blijkt dat Ten Torre dan verpacht was aan een zekere Pieter Clais. De helft ervan was ook *belast met de byleevinghe ten proufycte van joncvr(ouw) Magdalene fi.a jo.r Pieter de Cortewille, w(eduw)e van jo.r Adriaen Mazin mijn overleden oom*. Zijn tante leefde dus nog en had recht op de helft van het vruchtgebruik.

Allicht toen zijn tante overleden was en Joris ten volle eigenaar, bouwde hij er een nieuw kasteel. Het gebouw werd gedomineerd door een toren. Een afbeelding ervan vindt men in SANDERUS' werk, *Flandria Illustrata*.

Het kasteelgoed Ten Torrele ten noorden van Veurne
 (uit : A. SANDERUS, *Flandria Illustrata*, Keulen, 1641-44, dl. II, p. 489 met
 onderschrift : *Praetorium Torelle viri Nobilis Georgy Masin in Suburbano Furnensi*)

289 SA Brussel, FLM, doos 76 (een perkament in acht geplooid): ... heeft ontvangen van jonch(ee)r Jooris Masin het denombrement van een leen met hofstede, opperhof, boomgaerden, walgrachten, singhels en landen, veertich ghemeten in St. Wouburghen ghenaempt tgoet ten Torre, van welk denombrement 't inhouden hiernaer volcht: Ick Jooris filius joncheer Eloy Masin, schiltknaepe, gheve bij desen over aen ... van mijn leengoet ... wesende my toegheco(m)men ende ghesuccedeert bij den overlijden van Z(aligher) M(emorie) jonch(ee)r Eloy Masin mijnen vadere, groot synde veertich ghemeten lands of daeromtrent metten besten veurst ende boome daer toebehoorende, ende es eene behuisede ho(fsted)e ghenaempt tgoet ten Torre, liggende ende staen(de) binder prochie van Ste Wouburghen, noortoost van(de) stede van Veurne daer Pieter Clais alsnu by pachte op woont, metten upperhove ende nederhove daertoe dienende, te weten eerst den upperwal, met al den hoven, singhelen, ende voorhove voor de poorte, metten sticke bewesten ande singhelgracht metter dreve ande zuutzijde ende ande oostzijde, bezuuden ... Vermoghende ter cause van desen leene te houden zwaenen op de grachten daer rondo(m)me, metg(ade)rs reigheren ende warande van conyns zonder begryp, ... voorts belast met deen helft in byleevinghe ten proufycte van joncvr(ouw) Magdalene fi.a jo.r Pieter de Cortewille, w(eduw)e van jo.r Adriaen Mazin mijn overleden oom, ... ghezegelt ende onderteckent den letsten octobris duust zes hondert twintich ...

Ten Torrele bovenaan rechts op de kaart van Ferraris (ca 1777),
rechts van het kanaal Veurne-Nieuwpoort

Loopbaan

VOET noemt hem in 1621 kapitein van Brugge. Hij had een loopbaan als schepen van het Westkwartier van het Brugse Vrije in opvolging van Pieter Baltyn (+ 2 oktober 1639):²⁹⁰

1640-1641	West: S8/8
1641-1642	West: S8/8
1642-1643	West: S6/8
1643-1644	West: S5/8
1644-1645	West: S6/8
1645-1646	West: S6/8
1646-1647	West: S6/8
1647-1648	West: S6/8
1648-1649	West: S6/8
1649-1650	West: S6/8
1650-1651	West: S6/8
1651-1652	West: S6/8
1652-1653	West: S4/8
1653-1654	West: S4/8
1654-1655	West: S4/8
1655-1656	West: S5/8
1656-1657	West: S5/8

Joris de Mazin verkreeg een titel van ridder bij patentbrieven van 15 april 1643.²⁹¹ Op dezelfde datum verkreeg ook Jan Gaspar des Trompes, zoon van Adolf en heer van Boezinge, Geluwe, Westhove en Bellequint de titel van ridder. Deze was de schoonbroer van Joris de Mazin, want een broer van Maria Joanna des Trompes.²⁹²

Huwelijken

Hij huwde een eerste maal met Magdalena DE DOPPERE (*in lazuur een kruis van goud met in elk kwartier 20 blokjes van hetzelfde*), enige dochter van Philips en Maria-Jacoba de le Flye.²⁹³ Zij overleed zonder kinderen na te laten.²⁹⁴

290 F. PRIEM, *Documents ...*, a.w., in het laatste jaar wordt erbij vermeld: *obiit 29 octobre 1656*.

291 Twee kopieën van zijn patentbrief vindt men in SA Brussel, FLM, doos 75 (dunste van twee bundels papieren, formaat A4 geplooid op halve breedte); LE ROUX, *Recueil de la noblesse*, Brussel, 1714, p. 276 en [R. DE VEGIANO, HEER VAN HOVE] *Nobiliaire des Pays Bas et du Comté de Bourgogne*, par M.D.*** S.D.H., 2 vols., Leuven, Jan Jacobs, 1760, dl. I, p. 274.

292 LE ROUX, *Recueil ...*, p. 277 en [R. DE VEGIANO] *Nobiliaire ...*, I, p. 275 (Jean-Gaspard des Trompes).

293 C. DE VISCH, *Notitiae Genealogicae*, genealogie Masin, vermeldt deze eerste echtgenote niet; zij wordt wel vermeld door KERCHOF; RAB, bibliotheek E 68/6 (De Hooghe), f° 40: aanvullende genealogische notities bij zijn wapenbord; J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. 4, p. 352 (genealogie de Doppere), die ook zijn tweede echtgenote vermeldt.

294 RAB, bibliotheek E 68/6 (De Hooghe), f° 40. Zo ook vermeld door DE JOIGNY DE PAMELE.

Hij huwde een tweede maal kerkelijk op 1 augustus 1630 met Maria Joanna DES TROMPES,²⁹⁵ geboren te Ieper (St.-Pieters) op 13 april 1606. Zij was een dochter van Adolf, ridder, heer van Boezinge, Geluwe, Westhove, Bellequint, Gavere, Sampletun, Plancques enz... en baljuw van de kasselrij Ieper en van Adriana fa Jan de Gevarre, vrouwe van Wilre bij Leuven.

Enkele dagen eerder, op 30 juli 1630 hadden zij voor de baljuw en een leenman van het leenhof van de Burg van Veurne en de raadspensionaris van de stad en kasselrij Veurne een huwelijkscontract gesloten. Hij werd daarbij geassisteerd door jonker Roelandt Schynckel, gevolmachtigde voor Joris' zuster Catherijne Mazin, begijn (volmacht gegeven voor schepenen van Kortrijk op 17 juli 1630). Zij werd geassisteerd door eerwaarde heer Charles des Trompes, priester, apostolisch protonotaris, heer van Fresnoy en kanunnik van de O.L.Vrouwkathedraal van Doornik, oom paterneel en voogd van de bruid, vervolgens jonker Gabriel Hinderburgh, heer van Wakken, gehuwd met haar zuster Adriane Loyse des Trompes, vervolgens Jozijne de Dois, dochter van wijlen Joos de Dois, heer van Ruddervoorde, weduwe en douagiere van wijlen jonker Jan des Trompes, heer van Maris, ook oom paterneel van de bruid.²⁹⁶

Overlijden

Hij overleed op 29 oktober 1656²⁹⁷ en werd begraven te Brugge in de St.-Jacobskerk bij zijn grootvader Elooï (+1573) en vader Elooï (+1612).²⁹⁸ De Brugse genealoog Jacobus Antonius Kerchof (1625-1685) tekende zijn gevierendeeld wapen en kwartierschilden op in zijn handschrift *Vergaderynghe van Begravynghe van Edelmans met 4 of 8 quartierien*.²⁹⁹ Hij noteerde erbij: *sijnen vuijftvaert gedaen inde kercke van St. Jacobs [Brugge] den 19 no(vem)bre 1656*.

Aan de noordpilaar werd ook zijn wapenbord opgehangen met daarop de afbeelding van de emblemen van een ridder: handschoenen, vergulde sporen, een zwaard en een wapenrok die een gevierendeeld wapen laat zien: 1: *Mazin*, 2: *Meeckeren gezegd Batenborgh*, 3: *van der Burch*, 4: *Servaes dit Hontschoote* (dit

295 C. DE VISCH, *Notitiae Genealogicae*, f° 225; VOET vermeldt 3 aug. 1630; SBB, Verzameling KERCHOF, genealogie *Masin*; N.N., 'Généalogie de la famille des Trompes', in: *Le Beffroi, Arts héraldique et archéologie*, Brugge, 1863, Deel I, p. 257-275 en F. VANDEPUTTE, *Histoire ..., gén. Destrompes*.

296 SA Brussel, FLM, doos 76, rechtse bundel documenten, formaat A4 geplooid op halve breedte.

297 C. DE VISCH, *Notitiae Genealogicae*, f° 225 en SBB, Verzameling genealogieën KERCHOF, genealogie *Masin*; PRIEM, *Documents, ...*, SBB, KERCHOF en AGSB, DE VISCH vermelden alle 29 oktober 1656; VANDE PUTTE vermeldt 27 oktober 1656; RAB, Aanwinsten 917 vermeldt verkeerdelijk 29 oktober 1659. Hoewel er begraafregisters van Brugge St.-Jacob bewaard zijn van 1644 tot 1662 vinden we in de indexen hierop geen *Ma(s|z)(i|y|ij)n*. Is hij misschien toch te Veurne overleden (op het goed Ten Torrele?) maar werd zijn lichaam bijgezet bij zijn vader en grootvader in Brugge, niettegenstaande dat KERCHOF schrijft *trespassa à Bruges*? Misschien verklaart dit de tijdsperiode van drie weken tussen zijn overlijden en zijn uitvaart te Brugge.

298 SBB, hs De Hooghe, dl. III, p. 161-162 en het origineel van De Hooghe in RAB, bibliotheek E 68/6, f° 40 (waar in een aanvulling in een andere geschrift ook zijn overlijdensdatum wordt vermeld).

299 UGent, Hs 2857, f° 27.

Gevierendeeld wapen van Joris Masin van zijn paternele overgrootouders tussen de wapens van zijn vier grootouders (UG, Hs 2827 f° 27, handschrift van Jac. Ant. Kerchof)

zijn de wapens van zijn vier grootouders Mazin x van der Burch en van Meekeren dit Batenborgh x Servaes dit Hontschoote). Daar rond zijn nog vier kwartierschilden geplaatst: links deze van zijn ouders: *Mazin, Meekeren dit Batenborgh*; rechts deze van de ouders van zijn echtgenote: *Stilteers, Braem dit Gand*.

Zij overleed op 25 oktober 1671 en werd begraven te Boezinge (St.-Michielskerk) bij het hoofdaltaar onder een blauwe steen waar ook haar oudste zoon werd begraven.³⁰⁰

Hij had uit het tweede huwelijk:³⁰¹

300 FM 76 (geannoteerde *Bruges et le Franc*) bij dl. I, p. 301 e.v. (genealogie *des Trompes*).

301 KERCHOF vermeldt bij Magdalena de Doppere: *elle eut 3 filles tresp(asse) à marier*, maar anderzijds schrijft hij boven alle zeven kinderen: *2e lit* waarmee hij zichzelf dus tegenspreekt. Bij DE VISCH worden de zeven kinderen verenigd onder één accolade die wijst naar de vader en ons dus in het ongewisse laat welke echtgenote welk kind had. DE JOIGNY DE PAMELE vermeldt (in een verml. later aangebrachte toevoeging) uit het eerste huwelijk alleen een Catharina Masin, begijn te Kortrijk, maar dit is geen dochter, maar de zuster van Joris Masin. VOET en DE JOIGNY DE PAMELE plaatsen alle zeven kinderen onder het tweede huwelijk (*2e lit*).

1. **Maria Isabella.** Zij overleed ongehuwd te Boezinge op 23 en werd begraven op 25 oktober 1678.
2. **Adriana Theresia.** Zij overleed ongehuwd op 3 april en werd begraven te Boezinge op 6 april 1678.
3. **Francisca Louisa.** Zij overleed ongehuwd op 27 oktober om 4 uur in de morgen en werd begraven te Boezinge op 29 oktober 1686. In twee brieven vanuit Boezinge van 2 december 1686 meldde haar broer Jan Idesbald het overlijden van zijn (nog enige resterende) zuster aan zijn verre verwanten in Gent, aan (vermoedelijk) Adriaan van Schynghen, heer van Singhelbaanst (echtgenoot van VII.2. Isabella Maria Yolente Masin) en aan Franciscus Borluut (echtgenoot van VII.4. Valerie Robertine Masin).³⁰² Zij wordt in de brieven vrouwe van Bellequint genoemd. Deze heerlijkheid moet zij dus van haar moeder gekregen hebben.
4. **JAN IDESBALD MASIN.** Gedoopt te Veurne Sint-Walburga op 30 december 1631 (P : heer Jan Baptiste des Trompes, heer van Boezinge, M : dame Catharina Masin, begijn te Kortrijk).³⁰³ Hij werd licentiaat in de rechten (ingeschreven aan de universiteit te Leuven op 2 februari 1651 en thesisverdediging op 12 april 1655).

In 1664 werd zijn moeder Maria Joanna des Trompes vrouwe van de dorpsheerlijkheid Boezinge na het kinderloos overlijden van haar broer Frans Albert. Frans Albert des Trompes had de heerlijkheid zelf van zijn oudste broer Jan Gaspard geërfd na diens kinderloos overlijden. Jan Gaspard had de heerlijkheid van zijn vader Adolf geërfd.

De overlijdensdata worden vermeld door DE JOIGNY DE PAMELE. De begraafdata vonden we in FM 76, een door A. Merghelynck geannoteerd exemplaar van *Bruges et le Franc*, I, p. 359 (genealogie *Masin*). Deze aantekeningen op ingekleefde bladen komen allicht voort uit zijn raadpleging van de originele parochieregisters van Boezinge. Sinds W.O. I zijn van deze parochieregisters nog slechts één enkel jaar (1694) en de dubbels van na 1752 bewaard gebleven (en de in de 19de eeuw opgemaakte klapper).

302 SA Brussel, FLM, doos 78, twee brieven met identieke inhoud van J.I. de Masin Boesinghe; van slechts één is nog het adres te zien op de keerzijde: *Monsieur Borluut esc(uye)r seig(neu)r d'Einode a Gand*. De inhoud van de brieven luidt: *Boesinghe ce 2 Xbre 1686, Monsieur et cousin, C'est avecq un resentiment indicible que je vins vous annoncer le tres sensible deces de ma trechere unique soeur Madmoiselle de Bellequint qu'il a pleu au Bon Dieu d'appeller a soij de ce val de misere le 27 d'8bre dernier sur le quatre heures du matin apres avoir este minue de tous les s(aints) sacremens de n(ot)re mere la sainte eglise. Je recommande son ame dans vos bonnes prieres et pareillement en celles de madame v(ot)re chere compagne n(ot)re cousine, pour en cas qu'il resteroit encor quelque chose a satisfaire dont le jugement nous estant incognu, j'espere que ne refuserez cette charite a la priere d'une personne qui est a jamais. Monsieur et cousin, vot(re) tres humble et tres obeissant serviteur J.I. de Masin Boesynghhe.*

303 PR Veurne St.-Walburga, dopen: 1631, 30 decembris, ego ... baptizam Joannem Idesbaldum filium d(o)m(in)i Georgi Masen et domicella Marie Joanne Destrompes coniugum, susceptorus fuerunt d(omi)n(u)s Joa(nn)es Baptista des Trompes, d(omi)n(u)s de Boesyn(gh)e et domicella Catharina Masen, baeguina Cortracensis. Catharina Masin, begijn te Kortrijk wordt ook vermeld in RAB, Aanwinsten 917 als zijn tante. VOET vermeldt bij hem: *etat 26 a° 1659* en ook DE JOIGNY DE PAMELE vermeldt *agé de 26 ans 1659*, maar dan was hij al 27-28 jaar oud.

Het kasteel nabij de kerk en de dorpskern van Boezinge in 1641-44
(uit: SANDERUS, *Flandria Illustrata*, 1641-44, dl. I, p. 389)

Maria Joanna des Trompes overleed in 1671 en haar oudste zoon Jan Idesbald Masin volgde haar op als heer van Boezinge.³⁰⁴

Hij overleed ongehuwd te Boezinge op 7 februari 1694³⁰⁵ in de civiliteit van vrijlaat van het Brugse Vrije.³⁰⁶ Hij werd op 9 februari³⁰⁷ in het graf van zijn moeder begraven in de kerk van Boezinge bij het hoofdaltaar onder een grote blauwe zerksteen met 16 kwartierschilden.

Jan Idesbald Masin legde een grote verzameling van genealogieën en genealogische fragmenten betreffende families uit de Zuidelijke Nederlanden aan, die bewaard bleef.

Voor een uitgebreide biografie, zie onze bijdrage in het tijdschrift *Vlaamse Stam*, 2015/3 en voor zijn verzameling onze publicatie P. DONCHE, *De verzameling Joannes Idesbaldus Masin 1631-1694, 700 genealogieën en genealogische fragmenten betreffende de Zuidelijke Nederlanden uit de 17de eeuw*, Brugge, 2015.

304 Voor de overerving van de heerlijkheid Boezinge en de uiteindelijke verkoop door de erfgenamen van Jan Idesbald Masin aan de familie de Thibault, zie: N. BOUSSEMAERE, 'Een overdrachtsakte van de leenheerlijkheid Boezinge, 28 september 1622', in: *Westhoek*, pp. 167-211, i.h.b. de paragraaf 'Opeenvolgende bezitters van 1623 tot einde 18de eeuw' (pp. 208-211).

305 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, I, Brugge, 1857, p. 359, vermeldt verkeerdelijk: *mort célibataire, en 1659, âgé de 26 ans*.

306 Zoals vermeld in zijn staat van goed, zie verder.

307 RAB, PR Boezinge, begraafregister a° 1694: 9 febrj 1694: *sepultus est prenobilis dominus Joannes Idesbaldus de Masin, toparcha de Boesijnghe. N. Sijs, pastor et rector*.

5. **Joris Norbert**, geboren en gedoopt te Veurne St.-Walburga op 18 februari 1633 (P : Roeland Schynckelle in de plaats van Gabriel van Heindenburch, M : Judoca de Doys van [Veurne] St.-Niklaas).³⁰⁸

We vinden zijn handtekening in een stuk uit een procesdossier uit 1676 tussen enerzijds de weduwe van een Frans van Blarenberghe, griffier en ontvanger van de heerlijkheid Westhove in Nieuwkerke en anderzijds [Jan] Idesbald de Masin, heer van Boezinge, Westhove, etc.a., nl. in een oudere rekening uit 1668 betreffende het beheer van de heerlijkheid Westhove naast de handtekeningen door Barbarine de Mol (weduwe van Frans Albert des Trompes, heer van Westhove, oom van Joris Masin) en Frans van Blarenberghe en waar Joris Masin optrad in naam van zijn moeder Maria Joanna des Trompes, weduwe van Joris Masin.³⁰⁹

Handtekening van Joris Masin, 20 juli 1668.
(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, nr. 78)

Hij werd priester.

Hij overleed en werd begraven te Boezinge op 11 mei 1674.

Van de volgende kinderen vinden we geen dopen in Veurne St.-Walburga. Hun ouders lijken op een andere plaats te gaan wonen zijn. Misschien was dit Brugge³¹⁰ (hoewel we ze niet vinden in de doopregisters aldaar).

308 SAV, PR Veurne St.-Walburga, dopen: 1633, *eodem die* [18 februari] *ego ... baptizamus Georgium Norberty filium d(ominus) Georgij Masen et domicella Maria Joanne de Trompes, natu(m) eodem. Susceptores fuerunt D. Rolandus Schynckele nomine d(ominus) Gabriel va(n) Heindenburch et domicella Judoca Doys ex Ste Nicolas.*

309 SA Brussel, FLM, doos 78, een katern van 30 folio's, f° 22: handtekening, f° 1 in de marge vermeldt: *Ter interventie van heer Jooris Masin over vrouw Jenne Marie des Trompes douagiere van m(ijn)heer Jooris Masin rudder heere van t'Horeele, vrouwe van Boesijn(gh)e, Westhove, etc.a sijne vrouw moeder, actum den 20 july 1668.*

310 C. DE VISCH, *Notitae Genealogicae*, f° 205v en 216 vermelden Joannes Idesbald Masin, *Brugensis*.

6. **Adriaan.**³¹¹ Bij notarisakte verleden te Ieper op 15 juli 1666 schonk zijn moeder Maria Joanna des Trompes hem de heerlijkheden van Fresnoy, Robigeux, Auerghe (?) in het dorp Willems (kasselrij Rijsel, net over de Belgisch-Franse grens), gehouden van de baronie van Cisoing.³¹²

Handtekening van Adriaan Masin, 20 augustus 1677
(RAG, Raad van Vlaanderen, 16.725, losse brief)

We vinden zijn handtekening in een brief die steekt bij het procesdossier tussen Johannes Idesbald Masin tegen Barbarine de Mol, weduwe van Albert des Trompes (de vorige heer van Boezinge).³¹³

Hij overleed ongehuwd op 17 oktober 1692 en werd begraven in de kerk van Boezinge naast het altaar en nabij het graf van zijn moeder onder een steen van wit marmer met daarop een wapen Masin opgehouden door twee leeuwen en met volgend grafschrift³¹⁴ :

Hier voor den hoogen outaer ligt bij sijn vrouw moeder saligher begraven edelen ende wel geboren heere jo.r Adriaen de Mazyn, schiltcnape en in syn leven heeren van Fresnoy, etc.a, sone van Mher Jooris in syn leven rudder heere van Torelles, verweckt by mhervrouw Marie Jenne de Trompes, in haer leven vrouw van dese parochie, Fresnoy, Westhove etc.a, overleden den 17-en octobre 1692.

7. **Elooi Jeremias.**³¹⁵ Hij trad in 1662 in, in het klooster en werd Capucijnenbroeder³¹⁶ te Ieper, onder de naam van broeder Simeon.

311 F. VANDEPUTTE, a.w. noemt hem ook heer van Boezinge maar dat is een foutieve interpretatie voor het feit dat Adriaan op 20 oktober 1680 leenverhef deed voor Boezinge, want hij deed dit enkel in naam van zijn broer Jan Idesbald de Masyn. Hij overleed bovendien nog voor zijn oudste broer Jan Idesbald.

312 SA Brussel, FLM, doos 76 (kopie van de akte op een in twee gevouwen bifolium). Allicht had zijn moeder die heerlijkheden eerder van haar broer Charles, priester geërfd.

313 SAG, Raad van Vlaanderen, 16.725.

314 SBB, handschrift De Hooghe, deel III, p. 184, er volgde nog een tekst over een fundatie, niet gekopieerd door De Hooghe: *De rest is fondatie en alhier agtergelaeten.*

315 Volgens KERCHOF, die hem pater Simon noemt; RAB, Aanwinsten 917, genealogie Masin noemt hem Jeronimus, geproft in 1662 maar kent zijn kloosternaam niet.

316 De orde van de Minderbroeders kapucijnen (*Ordo Fratrum Minorum Capucinatorum*) is een tak van de orde van de Franciscanen.

We vonden van hem vier brieven die hij schreef aan zijn neef Adriaan van Schenghen te Gent en die steeds ondertekend zijn met *père Simeon, cap(ucin) indigne*.³¹⁷ In een eerste vanuit Boezinge, 9 februari 1694 meldt hij het overlijden van zijn broer twee dagen eerder. In een tweede vanuit Ieper, 23 juli 1697 condoleert hij zijn neef met het overlijden van diens vader. In een derde van 5 juni 1698 meldt hij hem dat hij voor hem een geschikte logeerplaats [in Ieper] voor onbepaalde tijd heeft gevonden en in een vierde vanuit Ieper, 13 november [geen jaartal vermeld] heeft hij het over de politiek onzekere tijden.

317 SA Brussel, FLM, doos 78: a) klein briefje in zwarte inkt vanuit Boezinge, 1694, ondertekend met *frere Simeon cap(ucin) indign(e)*; ander klein briefje in zwarte inkt 1697 (datum vermeld bij de slotformule), getekend: *frere Simeon capucin indign(e)*.

BIJLAGEN

Bijlage 1

3 september 1511: denombrement van de heerlijkheid Coudenburg in Egge-
waartskapelle en Avekapelle, gehouden van de Burg van Veurne, door Adriaan
Masin.

(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 74, linkse stapel, groot per-
kamant in acht gevouwen (waarvan ook een kopie op papier op drie beschreven
folio's³¹⁸))

*Ick Adriaen Masin gheve over in rechten rappoorte ende overghevene, eersaemen ende
wijsen Gontier Kribbe, stedehouder in desen tijden van edelen en(de) weerden joncheere
Anthuenis van Ghistelle / heere van Pestrieu etc hoochbailliu van Veurne en Veurnambocht
metten toebehoorten ende wettel(ick) manheere van(de) mannen van leene des ghecoren
keysers en(de) Karels d'erdshertoghen van / Oosttrycke, princen van Spaegnien, hertoghen
van Bourg(og)nen, Graven van Vlaendren d(i)t van huerleider buerch van Veurne. Een
leen twel(ke) ic houdende ben in leene en(de) in manscepe van / mijnen voors(eiden) ghe-
nadeghen heeren van huerlieder voorn(oemde) burch van Veurne, groot wesende een ende
veertich ghemeten landts ghenaeamt thof ter Coudembuerch met upperhove en(de) / neder-
hove met al den katheilen, huusen en(de) boomen d(aer)up staen(de), staende en(de) lig-
ghen(de) in(de) prochien van Eggewaerscappelle en(de) Avencappelle, daer Lodewijc
Mattaert, nu ter tijdt wonende es / met eenen vrijen erfachteghe uutweghe gaende noort-
waert duer joncvrauwe Marye Veyses stede ande westzijde, toten buerghwghe benoorden
en(de) bewesten neffens andt Cro(m)megracht, / beoosten an tkyndt wijlen meestre Jans s
Berghes landt en(de) bezuuden an meestre Guy s Baenst leen, ten welcken desen mijnen
leene van een en(de) veertich ghemeten landts ooc toebehoort / ene hernessen en(de) pennync
rente van achtien pondt drie scell(ingen) par(isis) siaers die diverssche landen ghelden in
landts sculden alle jare te half m(aer)te zes schell(ingen) drie penn(ingen) par(isis) elc
ghemet / siaers ende dobbel rente als zij veranderen het zij bij cope oft bij versterven, lig-
ghen(de) de zelve landen ynt ghescheet van(de) prochien va(n) Egg(e)waartskapel(le) en(de)
Avencappelle danof den erfachteghe / brief hier of ghewaghende breedere en(de) te vullen
verclaers en(de) mencioen makende es, staen(de) mijn voors(eid) leen ter trauwen, te wae-
rheden en(de) tenen vullen verlieve van tien pon(den) / par(isis) telcker veranderijn(ghe)
en(de) bij cope tiende penync. Vanden welcken mijnen voors(eiden) leene ghehouden zijn
achtien mansscepen en(de) achterleenen die de personen hiernaer volghen(de) / nu ter
tijdt houdende zijn. Eerst Jan de Baenst een leen groot acht ghemeten en(de) een half landts
ligghen(de) int a(m)mansscip van Pervise in(de) prochie van Egg(hewaartskapel)le staende
/ tenen vullen verlieve van tien pon(den) par(isis) en(de) ten dienste elcke jare van een pere
handtscoen synchse daghe. Item Chaerles de Crane fs mer Lodewijcx een leen groot elleven
/ lijnen landts of daerontrent ligghen(de) in(de) prochie van Alveringhem, staende oock
tenen vullen verlieve van tien pon(den) par(isis) en(de) ten dienste van een pe(rre) handts-
coen als 't voorgaen(de) / leen. Item joncvr(ouw) Marije Knibbes, twijf van*

318 Deze kopie moet van de hand zijn van Victor Robert de Masin (ca 1597-1675) na vergelijking
met het geschrift van de massa's brieven die van hem bewaard zijn.

Jacop Reel, een leen groot elleven ghemeten landts in Lamp(er)nesse staen(de) oock tenen vullen verlieve en(de) ten dienste als tvoorgaen(de) leen. / Item Willem Fenyn een leen groot vijf ghemeten twee lijnen en(de) veertich roeden landts of daerontrent in Pervise staen(de) ooc tenen vullen verlieve van tien pondt par(isis) en(de) / ten dienste van een pe(rre) handschoen als tvoorgaen(de) leen. Item Diederyc Lotin fs Abels een leen groot acht ghem(eten) oft daerontrent ligghen(de) in Zoutenaij staen(de) tenen vullen / verlieve en(de) ten dienst als tvoorgaende leen. Item [ruimte opgelaten] twijf van Jan van Oosthuuse een leen groot vijf ghemeten ene lijne en(de) zestien roeden landts of d(aer)ontrent / in Stuvesk(ercke) staen(de) tenen vullen verlieve en(de) ten dienste van een p(err)e handscoen als tvoorg(ae)nde leen. Item Joorkin Balc fs Jans een leen groot vijf ghemete) en(de) / een vierendeel landts in Stuvesk(ercke) staen(de) tenen vullen verlieve en(de) ten dienste als voorgaen(de) leen. Item Adrianeke de dochtere van Adriaen Schynckelle bij ghiften / van Joos vander Buerch hueren oom een leen groot zeven ghemeten landts in Avecappelle staen(de) tenen vullen verlieve en(de) ten dienste van ene perre sporen alle / jare Synsche daghe. Item Joos de Clerc fs Adriaens een leen groot vijf ghem(eten) en(de) twee lijnen landts of daerontrent int a(m) manscip van Pervise in(de) prochie van Sente / Kathelijnen cappelle staen(de) tenen vullen verlieve van tien pon(den) par(isis) en(de) ten dienste van een p(ae)r handscoen ten daghe als boven. Item de zel(ve) Joos een leen groot drie / ghemeten of daerontrent int a(m)mansscip van P(er)visse, an s Hazenbrugge staen(de) tenen verlieve van(de) meestre en(de) bestre vrame en(de) ten dienste als tvoorgaen(de) leen. / Item Jacop Ternync houdt in leene van(de) zel(ven) hove in twee mansscep en drie ghem(eten) lands of d(ae)r ontrent elc groot onderhalf g(he)met in Egg(ewaartskapel)le staen(de) elck zonderlyn(gh)e / tenen verlieve van(de) meestre en(de) bestre vrame en(de) oock elck ten dienste van ene perre handscoen alsovooren. Item Anthuenis van Schauwen fs Robrechts een leen groot een ghemet / en(de) vichtich roeden lants of daerontrent in sher Willemscappelle int a(m)manscep van Boosterpoort staen(de) ter meestre vrame en(de) dienste als tvoorgaen(de) leen. Item joncvr(ouw) / Gillijse Hughebaerts twijf van Pietre Bladelin nves [?] houdt in leene en(de) in twee mansscep en van(den) voors(eiden) hove zeven lijnen landts elc mansscip groot een ghemet en(de) vichtich roeden / of daerontrent ligghen(de) in(de) prochie van s Her Willems Cappelle in een happe stick met twee happen staen(de) elc zonderlyn(gh)e tenen verlieve van(de) meestre vrame en(de) ten / dienste als tvoorgaen(de) leen. Item de zel(ve) Gillyse noch een leen groot onderhalf ghemet in(de) voors(eide) prochie staende ter meestre vrame en(de) ten dienste als tvoorgaen(de) / leen. Item joncvr(ouw) Marije Veys fi.a Moresses een leen groot vijf lijnen of daerontrent in(de) voors(eide) prochie staen(de) ter meestre vrame en(de) ten dienste als tvoorgaen(de) leen. / Item Adriaen Stevin een leen groot vier ghem(e)ten) in(de) vier dycken in Boosterpoort staen(de) tenen verlieve van(de) meestre vrame en(de) ten dienste als tvoorgaen(de) leen. / Item Andries Wilsin een leen groot ene hernesserente van zes pond par(isis) siaers bezet up twijntich ghem(eten) landts zes scelle par(isis) elck ghemet in(de) prochie van Stuveskynsk(erk)e / ter stede en(de) ontrent der steide die wijlen eer toebehoorde Wijdt Cool zone en(de) nu toebehoort Adaem Adaemss(oone) Hollaendre met zijne medepleghers staen(de) ter meestre / vrame en(de) ten dienste van enen zelveren offerpennync par(isis) en(de) van ene perre handscoen alle jaere ten daghe als de voorgaende leenen, twelcke leen van XLI ghem(eten) / met zijnen toebehoorten Victor Masin mijn vader onlancx leid(en) ghecocht heift jeghers jonchee(re) Willem van Huechin hee(re) van Fretin etc... en(de) mij daer inne gheerft behoudens hem en(de) / mijnder joncvr(ouw) moeder daerof tgeheelle blad, also wel van(de) jaerlijkschen pacht en(de) inco(m)men als als [sic] van(de) verneellen [?] van(de) leenen daerof ghehouden huerlieder beeder leven / lanc ghedueren(de) langhest leven(de) al behouden(de). In oorcondscepen der waarheden zo hebbic Adriaen Masin voors(eid) des(en) l(ett)ren van rapporte ghezeg-

helt met mijnen / zeghelle den derden dach van septembre int jaer ons heeren duust vijffondert en(de) elleven.

Bijlage 2

Mechelen, 6 april 1519 (ns): verheffing van het goed Ten Torre te Veurne St.-Walburga tot leengoed afhankelijk van het leenhof Burg van Veurne, op vraag van Victor Masin voor zijn zoon Elooi Masin.

(SA Brussel, Fonds de Lannoy de la Motterie, doos 74, linkse stapel, cahier formaat A4, papier met perkamenten kaft, overlangs in twee geplooid)

ƒ^o 1:

Copie nopende v..[uitgewist door waterschade] zwanerie en(de) uphalen(de) brigghie

Chaerles par la grace de Dieu, Roy de Castille, de Lion, / de Grenadde, d'Arragon, de Navarre, des deux Sicilles de Jhrlm [?], de / Valence, de Maiorque, de Sardine, de Corsice et Arciduc d'Austrice, / duc de Bourgoingne, de Lotthryck, de Brabant, de Stiecre, de Carnite / de Carmole, de Lemburch, de Luxembourg et de Gheldres, conte de / Flandres, de Hasbourg, de Tyrol, d'Artois, de Bourg(og)ne palatin et de / Haynau, lantgrave d'Elzatse, prince des Zwaves, marquis de / Burgauw et du Saint Empire, de Hollande, de Zeellande, de / Ferrette et Keburch, de Moune et Zutphen, conte s(eigneu)r de Frise, des / marches d'Esclavonie, de Porte.. de Salins et de Malines. / A tous ceulx quy ses p(rese)ntes l(ett)res verront, salut. De la part / de n(ot)re bien aime Victor Masin [hier een woord grondig onleesbaar gemaakt] en n(ot)re chastellenie / de Furnes et p(resenteme)nt landthoude(r) d'icelle, nous a este expose / co(m)me ledit exposant ait entre autres ces enfans, deux enfans / masles, l'un appelle Adrien son filz aisne et laultre Eloy, leq(ue)l / Adrien au moyen de la coustume g(ene)rale entretenue et observee / en la dicte chastellenie, est apparant apres le trespas dud(it) / exposant d'estre competamment des biens, mesmement de / biens feodaulx et des maintenant est pourvuu de ung fief appelle / le fief de Coudenburg, p(ar) quoy icellui exposant lequel desire / samb(la)blement le bien et adva(n)ceme(n)s dud(it) Eloy, son maisne, le / pourverroit volontiers d'aucune poorcion de ces biens, / mais obstant la d(ic)te coustume g(ene)rale laquelle porte que l'on / ne se peut desheriter de nulz fiefz sans le conqie [?] et / consentement du plus prochain hoir, il ne le pourroit bo(n)neme(n)t / de biens feodaulx. Or est q(ue) pour certain temps enca il a / acquis et achate certaine place et heritaige contenant /

quarante neuf mesures de terre ou environ avecq une maison / appelle thuis ter Torre gisant en n(ost)re d(i)te chastellenie

ƒ^o 1v:

de Furnes en la p(ar)oiche de Ste Wouburghen, chargie au service / dud(it) achat par lui fait de six livres dix solz parisis / du pris de XX gros de n(ot)re monn(aie) de Fland(re)s la livre, de / rente a(n)nuelle deue a la d(ic)te egl(ise) et a la table des / pouvres illec, ensamble de trente six livres monn(aie) dicte de / rente p(er)petuelle et heritable avec aussi de XXXIII autres / livres de rente viaigie(re) le quel heritaige avecq la d(ict)te maison / et le meilleur arbre y croissant, icellui exposant cederait / et transporterait volontiers a sond(it) filz Eloy

moyen(nant) / q(ui)l nous pleut icellui heritaige avec [twee doorstreepte woorden] led(it) / meilleur arbre et le meilleur corps de sa maison eriger / en fief pour ledit Eloy et ses successeurs de tenir de nous / a cause de n(ost)re Bourg de Furnes en ung fief p(er)petuel / et immortal en payant en cas de d'alienacion le X.e denier et / a ch(ac)une fois q(ue)l se changeroit de main en main p(ar) / succession ou aultreme(n)t dix livres p(ar)is) pour relief / reservant toute services p(ar) led(it) suppl(ean)t et sa fe(m)me a p(resente)ment / le(u)r usufruit en icelluy. Et moyen(ant) aussi qu'il nous pleust / consentir aud(it) exposant ou ceulx q(ui) cy apres auront et / possederont dud(it) fief ensemble de icelluy de Coude(n) burch / a p(re)se)nt app(ar)tenant a sond(it) filz aisne, de y povoir faire fossez / et poortes a pont levis, norir signes et tenir heronieres / et garennes de conins³¹⁹ et sur tout luy faire expedier nos / l(ett)res patentes a ce pertinent, pour lesquelles il nous tre hu(m)bleme(n)t / supplie et requis. Pour ce est il q(ue) nous, ces choses / consideres et sur icelles en laddins [?] presenteme(n)t de noz / aimez et feaulx °°

[in te lassen tekst, vermeld in de linkermarge] °° conseil(e)rs m(aitr)e / Ol(ivier) Roze m(aitr)e en / n(ot)re cha(m)bre des / co(m)ptes a Lille et / de ..ise Adrien / n(ot)re rece(veur) g(ene)ral / de Flandres et / cy apres cellui / de noz aimez et / feaulx

les chief et gens de noz demaine et finan(ces) / inclinons favorablement a la supplication et req(ue)ste dud(it) / Victor Masin suppl(ean)t avons la plache et heri(ta)ige dessusd(it) / contenant quarante mesures de terre ou e(n)viron avec / le meilleur corps de maison et meilleur arbre y croissa(n)t / Fait et erigie, faisons et erignons de grace especial / par ces pr(ate)ntes en ung fief en ley octroiant, consentant

¶ 2:

et accordant p(ar) cesd(it) p(ate)ntes que toutes et quanteffois et bon lui / semblera il le puest et pourra ceder et transporter aud(it) Eloy / Masin son filz maisne pour par luy et ses successeurs le leur de / nous a cause de n(ot)re Bourg de Furnes en ung fief p(er)petuel / et immortal. A charge de payer en cas d'alienacion, tra(n)sport / ou vendicion le dixiesme denier et ch(a)que fois q(ui)l se cha(n)gera / de main a main p(ar) mort, succession ou autrement dix livres p(ar)is) / pour le relief et XX sols p(ar)is) pour le droit du chambell(an). / Et avec ce avons aussi consenti et accorde, consentons et / accordons aud(it) suppl(ean)t q(ue) luy ou ceulx q(ue) cy apres possederont / dud(it) fief ensemble de celuy de Coude(n)burch app(ar)ten(ant) a sond(it) / filz aisne puissent [doorstreept woord] norir signes es fossez estans ale(n)tour / esd(its) fiefz et y tenir hero(n)ieres et co(n)nins, sans mespre(n)dre / pourveu touteffois q(ue) led(it) suppl(ean)t ne cesd(it)s successeurs / n'y pourront faire ou faire onre [?] aucunes nouvelles fossez, / portes, ponts levis ne aultres fors qui puissent estre / p(re)se)nteme(n)t prejudiciables, ne en temps advenu a nous, ne / a aucunes de nos subgectz. Pourvueu aussi q(ue) endedens XV / jours a trois sepmaines prochain ... led(it) supl(ean)t sera tenu / de faire enregistrer ces d(ic)tes p(ate)ntes en la court des fiefz / dud(it) Bourg de Furnes et y faire les feaultez et aultres / devoir ferdoi... co(m)me applient selon la coustume de la d(ic)te / court. Si donnons en mandeme(n)t a nous aimez et feaulz / les chief preesident et gens de n(ost)re chambre de Conseil en / Flandres et de noz comptes a Lille ausd(it) de nos finan(ces), aux / baill(i) et ho(m)mes de fiefz aud(it) bourg de Furnes, et a tous / noz aultres justicier et officier qui ce peut et pourra toucher / et regharder leurs lieuten(ants) et ch(a)cun deulx en droit soy et sy coine [?] / a

319 conons = konijnen.

loy app(ar)tiendra q(ue) de noz p(rese)nte grace, octroy, consentement / et accordt et de tout le contenu en cesd(it)s p(ate)ntes selon, p(ar) les

f° 2v:

forme manie(re) et soubz les condicions et su... est ilz facent / sueffrent et laissent led(it) Victor Masin suppl(ean)t ensemble / cesd(it)s enfans, successeurs et heritiers es des fiefz plaineme(n)t / et paisiblement joyer et user, sans leur faire mectre ou / donner ou souffrir estre fait mis ou donne aucun destonbir / ou enpescheme(n)t, au q(on)traire en mani(ere) quelconque qnoir, ainsi / nous playst il. En tesmoing de ce nous avons fait mectre / n(ot)re scel a ces p(ate)ntes. Donne en n(ot)re ville de Malines le / VJ.e jour d'apvril l'an de grace mil cinq cens et dix huit / avant Pasques et de n(ot)re regne le IIIJ.e. Et sur le ploix / par les Roy en son conseil, le conte de Hoochstrae(ten) chief / maistre, Jehan Ruffault tresorier g(ene)rael des finan(ces) et / aultres c..ns Ainsi signe verde v(er)ue.